ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - ೩೨

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಎದುರು ಪೋರ್ಂಬಿನ

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ವಿ.ಕೆ. ಯಾದವ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - ೩೨

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಎದುರು ಪೊರ್ಂಬಿನ
ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ

ವಿ.ಕೆ. ಯಾದವ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003

PORTUGUESRENA EDURU PORUMBINA RANI ABBAKKA DEVI

Life sketch and works of the first women freedom fighter Rani Abbakka Devi or Ullala written by Sri. V.K. Yadav Saihithlu, Lecturer, Govt. P.U. College, Padubidre, Udupi.

Author
V.K. Yadav Sasihithlu

Chief Editor
Dr. Palthady Ramakrishna Achar
President
Karnataka Tulu Sahitya Academy

Publisher
Chandrahasa Rai B.
Registrar
Karnataka Tulu Sahitya Academy

First Edition : 2011

© : Karnataka Tulu Sahitya Academy

Pages : 72

Price : ₹ 30

Cover Design : **Kalloor Nagesh**

Designed & Printed at :
Aakrithi Prints
K.S. Rao Road, Mangalore – 575 001
Tel. : 0824 2443002

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

ತುಳುವೆರ್ ಪಿರಾಕ್‍ಡ್ದಿಂಚಿ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಆರಾಧನೆ, ಆಚರಣೆ, ನಂಬೊಳಿಗೆಲೆನ್ ಮಾತ ಒರಿತೊಂದು ಬತ್ತಿನಕುಲು. ಅಂಚಾದೇ ತುಳುನಾಡ್ ಪುಣ್ಯೊದ ನಾಡ್‍ಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್‍ಂಡ್. ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನ ಎಡ್ಡೆ ವಿಸಯೊಲೆನ್ ಒರಿತೊಂದು ಪೋಪಿನವು ಎಡ್ಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆದ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೊಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಲೆಗಟ್ಟ್ ಆಯಿಕ್ ಬೋಡು. ಅಂಚಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ದುಂಬೊತ್ತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಕಲೆ, ಪರಪೋಕು, ಸೇವೆ – ಉಂದು ಮಾತ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಾಗೊಲು. ನೆನ್ನ್ ಒರಿತ್‍ದ್ ಬುಳೆಪಯರೆಗಾದ್ ಬೆಂದಿನ ತುಳುವೆರ್ ಏತೋಜನ. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಬಜೀ ತುಳು ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್ ಜಲ್ಮೊಗು ಬತ್ತಿನಕುಲು, ತುಳು ಬಾಸೆ ತೆರಿನಕುಲು, ತುಳುತ ಬಗೆಟ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ದೀವೊನ್ನಕುಲು ಮಾತ ತುಳುವೆರ್.

ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ತುಳುಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳು ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬುಳೆಚಿಲ್‍ಗಾದ್ ಅಕುಲೆ ಸೇವೆ ಸಂದ್‍ದಿತ್ತ್‍ಂಡ ಅಂಚಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೆನ ಬದ್ಕ್, ಸಾಧನೆಲೆನ್ ನೆಂಪುಡು ಒರಿತೊನುನವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮೊ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಕುಲೆನ ಪುದರ್‍ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪಾದ್ 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಗ್ರಂತೊಮಾಲೆಡ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನವೊಂದುಂಡು. ಯುರೋಪ್ ದೇಶದಕುಲು ಭಾರತೊಗು ಕಡಲ ಸಾದಿ ನಾಡ್‍ಪತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತೊಗ್ಲಾ ಯುರೋಪ್‍ಗ್ಲಾ ಸೀದಾ ಬ್ಯಾರೊದ ವೈವಾಟ್ ಸುರು ವಾಂಡ್. ಆಯಿಕ್ ದುಂಬು ಅರಬ್ಬೆರ್ ದಲ್ಲಾಳಿಲಾದ್ ಈ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1600ಡ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‍ಡ್ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ

ಕಂಪೆನಿ ಸುರುವಾಂಡ್. 1617ಡ್ ಸರ್. ಥಾಮಸ್ ರೋ ಭಾರತೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಪಗದ ಮೊಘಲ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜಹಾಂಗೀರಡ ಬೇರೊದ ಮಳಿಗೆ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯೆ. ಆಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಒಂಜೊಂಜೇ ಕಡೆಟ್ ಬೇರೊದ ಮಳಿಗೆ ಪಾಡೊಂದು ಜತೆಟೇ ಜಾಗೆದ ಹಕ್ಕ್‌ನ್‌ಲಾ ಪಡೆವೊಂದು ಇಡೀ ಭಾರತೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊನು ನಿಂಗ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಹಾಲೆಂಡ್‌ದ ಡಚ್ಚೆರ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ದ ಫ್ರೆಂಚೆರ್ ಕೂಡಾ ಉಂದುವೇ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಅಕುಲೆಗ್ ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್‌ನಾತ್ ಬಿಸ್ರಾತಿಕೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಹಿಕ್ಮತ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಯಾಂಡ್.

ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಭಾರತೊಗು ಬರ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಏತೋ ದುಂಬು, ಭಾರತೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅರಸ್ತಾನ ತೂಯಿನಕುಲು ಪಂಡ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1498ಡ್ ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮೆ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಪ್ಪಲ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಜತ್ತೆ. ಅರಸು ಜಾಮೋರಿನ್‌ನ ಅರಂತಡೆಗ್ ಪೋದು ಬೇರೊಗಾದ್ ಜಾಗೆ ಕೇಂಡೆ. ಬಾಯಿಡ್ ನಿಲಿಕೆ ಬಚ್ಚಿರೆ-ಪೂಲು ದಿಂಜಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅರಸು ಜಾಮೋರಿನ್ ಗಾಮನ ಮೋನೆಗ್ ತುರ್ಕ ಉಬ್ಬಿಯೆಗೆ. ಮಾನ ಪೋಂಡಲ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಹಟ ಬುಡ್ಜೆರ್. ಆಲ್ಬುಕರ್ಕ್ 1509ಡ್ ಗೋವೆನ್ ತನ್ನ ವಶ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಗೋವೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಮುಟ್ಟದ ಕಡಲ ಬರಿತ ಜಾಗೆನ್ ಇಡೀಕ ತನ್ಕುಲೆನ ಸ್ವಾದೀನೊಗು ದೆತೊನೊಡುಂದು ಅಬುಲಾಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡಲ ಮುಟ್ಟ ಅಕುಲೆ ಸಾದನೆ ಪಲಿತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದೆ ಕಡತ್‌ದ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪೋಯೆರೆ ದಿಂಜ ಅಡೆತಡೆ ಆಂಡ್. ಏತೋ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟೊಲೆಗ್ ಕಾರಣಕರ್ತೆ ಪಂಡ ಆಲ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ದಿಂಜ ಜನ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಸೋದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅಕುಲು ಪೂರಾ ರಡ್ಡ್-ಮೂಜಿ ಜನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಕುಲು ಇತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅರಸು ಮನೆತನೊಡು ಅರಸು ಅತ್ತ್‌ಂಡ ರಾಣಿಯೆರೆಗ್ ಒಂಜೇ ಪುದರ್ ದೀದ್ I, II ಇಂಚ ಪಾಡೊಂದು ಪೋಪುನ ಪದ್ದತಿ-ಆಂಡಲಾ ಕ್ರಿ.ಶ. 1544ಡ್ದ್ 1582 ಮುಟ್ಟ ಇತ್ತಿನ ಒರ್ತಿ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪರ್ದೇಸಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಬಲವಾದ್ ಎದ್ರ್‌ಸಾದ್ ತುದೆ ಕಡಪಂದಿಲೆಕ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತಲ್ ಪನ್ಪಿನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಭಾರತದ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್‌ನಕುಲು ಕ್ರಿ.ಶ. 1857ಡ್ ನಡತಿನ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟೊಡು ಜುವೊ ಕಳವೊನ್ನ ಝಾನ್ಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಮಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆತೆರ್. ಆಂಡ ಅಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ 200 ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ರಾಜ್ಯೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಎದುರುಡು ಪೊರುಂಬಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ಬರೆಯಿನಕುಲು ಕಮ್ಮಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಂಗತಿ ಬನ್ನಗ ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ (1780-1830)ನೇ ಸುರುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಂದ್ ಬರೆಪೆರ್. ಅವು ಸರಿಯತ್ತ್. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುರುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಇತ್ತೆ ಇಂಜಿಪ ಕೆಲವು ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಮಾತ್ರ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪುದರ್ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ದಾಖಲೆ ಆಪಿಲೆಕ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಅವು ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಚೌಟೆರೆ ತರವಾಡ್‌ದ ಇಲ್ಲ್ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನಾಲಾಂಡಲ ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ ಆಡಳ್ತೆ ಮಲ್ತಿನಾಲ್. ತನ್ನ ಕಂಡನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸೆ ಬೊಕ್ಕ ಆಯನ ಅರ್ಸ್ತೆ ಕಾಮರಾಯೆ ಕುಡ್ಲದ ರಾಜ್ಯೊಡಿತ್ತೊಂದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಂದು ಅಪಗಪಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕಗೇತೋ ಉಪದ್ರ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡಲ ಅಯಿನ್ ಲೆಕ್ಕೊಗೇ ದೆತೊನಂದೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಬೆಡಿ, ಪಿರಂಗಿದೆದುರುಡು ತನ್ನ ಕಡೆತಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಾವೊಂದು ಬಿರು-ಪಗರಿ, ಕತ್ತಿ, ದೊಣ್ಣೆ, ತೂಟೆದ ಹತ್ಯಾರ್‌ಡ್ ಸೋಪಾದ್ ಬೆರಿಪತ್ತಿನಾಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ದಂಡ್‌ದ ಏತೋ ತೈನಾತಿನಕ್ಲೆನ್ ಕೆರ್ದ್ ಯುರೋಪ್ ದೇಶೊನೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪುದರ್ ಕೇನ್ನಗ ಗಡಗಡ ನಡುಗುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನಾಲ್.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ದಿಂಜ ಬೂಕುಲೆನ್ ಓದುದು ಸಂಶೋದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೆರಿವೊಂದು ಈ ಬೂಕುನು ಬರೆಯಿನ ಸಸಿಹಿತ್ಲುದ ವಿ.ಕೆ. ಯಾದವ್ ಪಡುಬಿದ್ರೆದ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್. ಆರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆತಿನ 'ಮಹಾ ವನಿತೆ' ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುಗು ಇನಾಮು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಸೀವರ, ಗಿರ್‌ಗಿಟ್ ಲೇಖನೊಲೆಗಾದ್ ಆರ್ ಪುದರ್ ಪಡೆತೆರ್. ತುಳು-ಕನ್ನಡೊಡು ಆರ್ ಬರೆಯಿನ ಏತೋ ಬರವುಲು ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಅಚ್ಚಾತ. ತುಳು ಜಾನಪದೊ ವಿಸಯೊಡು ಆರ್ ದಿಂಜ ತೆರಿಯೊನಿನಾರ್. ಜನಪದ ನಲಿಕೆದ ಕೂಟೊಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನಾರ್. ಸಸಿಹಿತ್ಲುದ ಯುವಕ-ಯುವತಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ತಾದಿ ತೋಜಾವುನ ಮುತಾಲಿಕೆರಾದ್ ಬೇಲೆ ಬೆಂದ್‌ದ್ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟೊಡು ಮಾನಾದಿಗೆ ಪಡೆಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನಾರ್. ಕುರಲ್ ಇಷ್ಟೆರೆ ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಪುಣೆಯಿನಾರ್. ಈ ಬೂಕುನು ಸೋದನಾತ್ಮಕವಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕತೆ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ನೆನ್ ಓದುನಗ ಮೆಯಿ ಕೊಕ್ಕೆರುಂಡು. ದೇಶಾಬಿಮಾನ ಉರ್ಕರುಂಡು. ಬೂಕು ಬರೆಯಿನೆಗಾದ್ ಆರೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಂದ್ರಹಾಸೆರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್ ಪುಗರ್ತೆದ ಮದಿಪುಲು. ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲು-ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಅಚ್ಚಿಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೂಟೊದಕ್ಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

30-07-2011 — ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಆಟಿದ ಅಮಾಸೆ — ಗುರ್ಕಾರ್

ಬರೆತಿನಾರ್ನ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊ

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನ ದೇಶದೊರ್ಮೆಲಾ ರಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ದು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಋಣ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತಿನೆನ್ ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಮದಪರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆ ಮಾಮಲ್ಲ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲೆನ ಪೊಲಬು ಕೊರಿಯೆರೆ ಪಿದಾಡಿನವು ಪುಗಾರ್ತೆದ ಕಜ್ಜೊ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೊದ, ದಾಯೆಗ್ ಭಾರತ ದೇಶೊದ ಸುರುತ್ತೆಟ್ಟ್ ಕಡೀರ್ದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣುಮಗಲ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ 'ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ'. ನಮ್ಮ ನಾಡ್ ಮದಪೆರಾವಂದಿನ ಪುದರ್. ಇಂಬೆರ್ನ ನೆಂಪುಡು ಬರೆವರೆ ಇಡೆ ಕೊರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಇಪ್ಪರೆಗ್ ಚೌಟೆರೆಡ್ ಮೂಜಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನಾಕುಲ್ಲ. ಅಯಿಟ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣುಮಗಲ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಉಸುಲ್ ಕಟ್ಟಾಯಿನಾಲ್. ಕೆಲವು ಇತಿಹಾಸದ ಬೂಕುಲೆನ ಸಾಯೊಡು, ಒಂತೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತಿನ ವಿಷಯದ ಸಾಯೊಡು ಮೂಲು ಬರೆಯಿನ ಮಾಂತಾ ವಿಷಯೊಗ್ಲಾ ಆಧಾರ ಉಂಡು. ಆ ಆಧಾರಗ್ರಂಥೊದ ಕರ್ತವನಾಕ್ಲೆಗ್, ವಿಷಯ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಸಾಯೊ ಕೊರಿನ ಉಳ್ಳಾಲ, ಬೆದ್ರ, ಸುರತ್ಕಲ್‌ದಾಕ್ಲೆಗ್ ವಿಶೇಷವಾದ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೊಗವೀರ ಸಭಾದಕ್ಲೆಗ್ ಅಯಿಟ್ಲಾ ಉಳ್ಳಾಲದ ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಬಂಗೇರ್ರೆಗ್ ಕೈ ಮುಗ್ಯೊನುವೆ.

ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರೆಯಿನೆನ್ ಅಚ್ಚ್‌ಗ್ ಕಡಪುರ್ರೆಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಓರೆಕೋರೆ ತಿದ್ದಿನ ಎನ್ನ ಪೊಂಜೊವು ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರತಿಮಾ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ಯಾನಾಕ್ಲೆನ್, ಅರ್ಪ್ತೆ, ಮರ್ಮಲ್ ಮೊಕ್ಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊನು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂದು, ಅಚ್ಚಿದ ಪೊರ್ತುಗು ತುಳುಬಾಸೆನ್ ತಿದ್ದ್‌ದ್ ಕೊರಿನ ಎನ್ನ ಜಾನಪದ ಗುರುಕುಲಾಯಿನ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ರೆಗ್, ಇಸ್ಟೆರಾಯಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈಕುಲೆಗ್, ಎನ್ನ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುನು ಇನಿಕ್ಲಾ ಬಯಕುನ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಮಾಮುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸೋಲೊಯ್ತ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ನಮ್ಮ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ನನಲಾತ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ ಮಾಂತಾ ತುಳುವೆರ್ ಸೇಸೆ ಪಾರಾಗ. **ತುಳುವಪ್ಪೆಗ್ ಜೈ.**

ವಿ.ಕೆ. ಯಾದವ್, ಸಸಿಹಿತ್ಲು

ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ರಚನೆಯ ಮುನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ - 31-10-1956ರ ವರೆಗೆ.

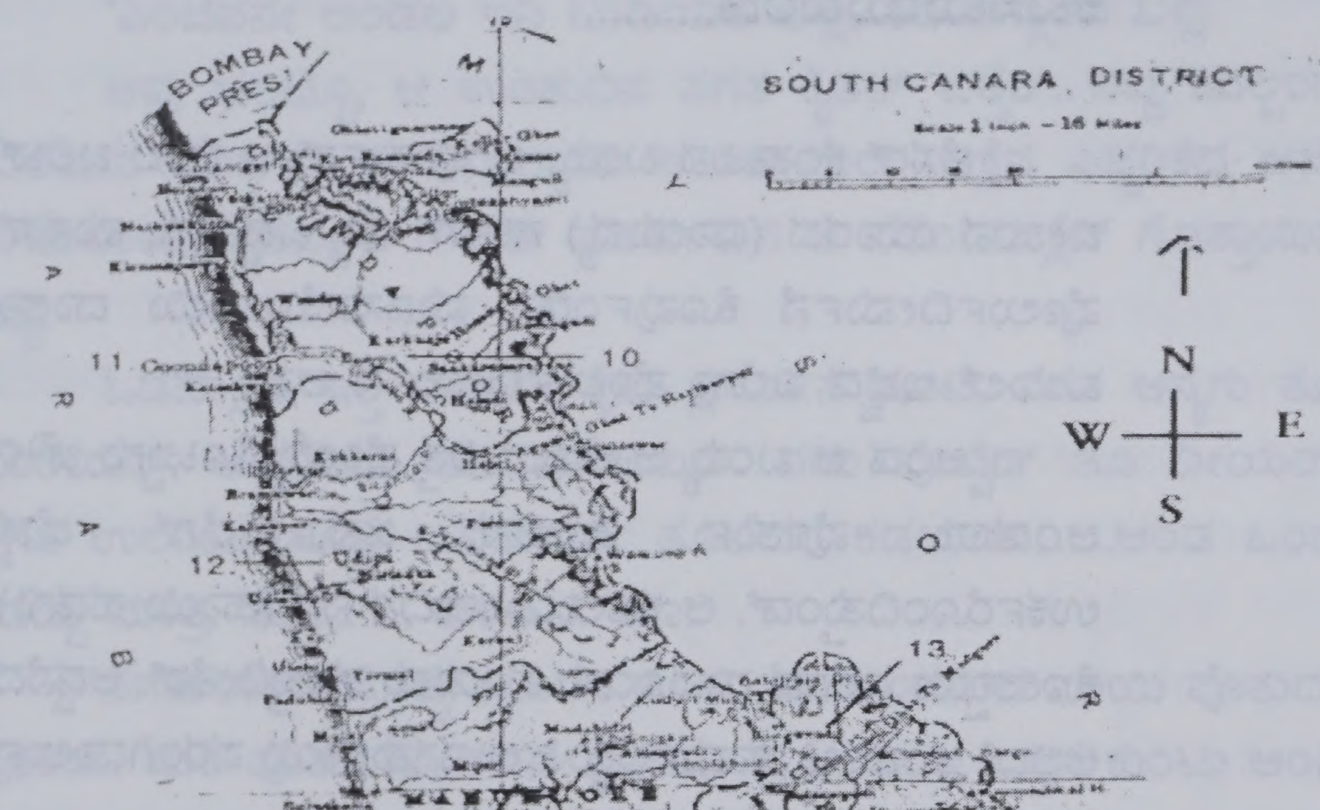

Courtesy : South Kanara District Gazetteers
Compiled by: J. Sturrock , ICS ; (Survey Office 1894)

ಕವಿಸಮಯದಂಚ..........

ನೆಸರ್ ಕಂತಾಪಿನ ಬಯ್ಯ. ಆ ಪೊರ್ತುಗ್ ಆ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಬೀಜುನ ಯಾರದ (ವಾಯವ್ಯ) ಗಾಳಿಗ್ ಮೈ ಒಡ್ಡನಾಗ, ಮನಸ್ ಪೊರ್ಲುದೀರ್ಮನೆ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಮನಸುದೊಲಾಯಿ ದಾಲಾ ಒಯಿಲ್ ಇಜ್ಜಿಡ ಏರೆಗ್ಲಾ ಪೊರ್ಲುದೀರ್ಮನೆ ಆವು.

ಆಂಡ ಆ ಬಯ್ಯ ಆ ಕಡಲಬರಿತ್ತ ಪೊಯ್ಯೆದೊಟ್ಟುಗು ಚೌಳಿ ಆಂಡಲಾ ಪೊರ್ತು ಪಿಂದಿನ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಬೆಚ್ಚ ಉರ್ಕರೊಂದಿತ್ತುಂಡ್. ಆ ಕಡಲುಡುಂತುದಿನ ನಗ (ಹಾಯಿ ಹಡಗು) ಕೋಲ್ವಾಯಿ ಏರಂಡ ರಾಪೊಂಡು ಪಂಡುದು ಮಡ್ತುದೀತೆರ್. ಅಡ್ಡನೆದ ಆಲದ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ಪಾರ್ದುಲೆಕ್ಕಂತಿ ಆ ನಗತುಲಾಯಿ ಪರಂಗಿದಾಲ್ಲು ಅಕ್ಲೆನ ಬಾಸೆಡ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

'ಎಲ್ಲೆ ಪಗೆಲುಡು ಅಲೆನ ಸೊರ್ಕು ಪೊಲಿದು ಬೂರುಂಡು.'

'ಪೊಕ್ಕಡೆಗ್ ತೂಕು ಬೂರಿನ ಪಾಂತೆದಲ್ಕಾ ಪೊತುದೇ ಪೋಪಲ್.'

'ಆಂಜೊವುಲು ದಂಬು ಗೆಪ್ಪುಂದುಪ್ಪುನ್ನಗ ಇಂಬಲ್ನ ಎಂಚಿನೆತ್ತ ಸುಯ್ಲು.'

'ಈ ಊರುಡು ಪೊಂಜೊವು ಅಟಿಲ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರಗೆ. ಆಂಡ ಈ ಪೊಂಜೊವುಗು ಕಾರ್ ಕೆರೆಪಿನ ಬುದ್ಧಿ ಉಂಡು.'

'ಉಪ್ಪಡ್, ಒಂತೆ ದಿನೊಟ್ಟೆ ಅಲೆನ ಕೈಕ್ ತಿಪ್ಪಿ ಕೊರೊಡು'

ಆ ಪೊಂಜೊವೆನ ಇಡ್‌ಪಾಡ್ ತೆರಿಯಂದಿನ ಅ ಭಾಸೆ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾಕ್ಲು ಬಾಯಿ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಓರೊಂದಿತ್ತೆರ್........ ಬಯ್ಯದ ಘಳ್ಗೆ ಪೋದು ಕತ್ತಲೆ ಆವರೆ ಸುರುವಾತುಂಡು. ಕತ್ತಲೆಏರೊಂದುಂಡು......

ಕತ್ತಲೆ........... ಬಜೀ ಕತ್ತಲೆ...........

ಈ ಕತ್ತಲೆ ತುಳುನಾಡ್ದ ಚರಿತೆಡ್ 'ಬೊಲ್ಪುದ ಕತ್ತಲೆ'

'ಬೊಲ್ಪುದ ಕತ್ತಲೆ!'

ಅಂದ್ ಅವು ಚರಿತ್ರೆದ ಬೊಲ್ಪುದ ಕತ್ತಲೆ. ಕಡಲ ಬರಿತ ಆ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಜೂವದ ಕಟ್ಟ ದಿಂಜಿದಿ ಆ ಜವನೆರ್ ಪುಂಡು ಕಟುದು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ದುಂಬು ದುಂಬು ದುಂಬೊತ್ತೆದ್ಯೆರ್.

ಕಡಲ ಬರಿಡ್ದ್ ಓಡ ಜಾರಾದ್, ಸಬ್ದ ಮಲ್ಪಂದೆ ಆ ಜವನೆರೆ ದಂಡ್‌ಡು ಕಡಲ್‌ಡ್ ಓಡೊಡು ದುಂಬೊತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

'ಎಂಚಿನನೇ ಆಂಡಲ ಇನಿ ಬುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ, ತರೆ ತಗ್ಗಾರನೆ ಬಲ್ಲಿ.'

ಅವು ಚಲಟ್ಬೊ, ಆ ಉಂತುದಿನ ನಗತ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತೆರ್. ಸಬ್ದ ಮಲ್ಪಂದೆ ಸುಲಿಪುನ ದಂಡ್‌ನ್ ನೀರುದುಲಾಯಿ ಉಂತಾಯೆರ್. ಆಕ್ಲೆನ ಎಚ್ಚರಿಕೆದ ಅಜೆ, ನಗತುಲಾಯಿದ ಪರ್ಬದ ಗೌಜಿಡ್ ಮುರ್ಕುದಿನ ಆ ಪರೆಂಗಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಾಯಿನೆ ಇಜ್ಜಿ.

ಓಡದಾಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತೆ ದೊಂದಿ, ಕೈಟ್ ಅರ್ಲುನ ತೂಟೆ. ನಗತ ಅನ್ಯಗು ತೂ ಕೊರಿಯರ್, ಅಬರೊಡು ತೂ ಪಾಡಿಯರ್. ನಡು ಪೊಟ್ಟೆಡ್ ತೂ ದೀಯರ್. ನಗತ ಉಲಾಯಿ ಸೂಟೆ ಬೂರುಂಡು. ತೂಟೆದರ ಕಡಲುಡು........ಆಂಡ ಒಂಜಿ ಕಡೆಡ್ದು ಮಾತ್ರ. 'ತೂ......... ತೂ......... ತೂ.'

ನಗತುಲಾಯಿ ಬೊಬ್ಬೆ. ಬೂರಿನ ತೂಟು ನಗತುಲಾಯಿದ ಪಾಯಿ ಪೊತುದು ಪೊಂಡು. ಮರ ಪೊತುಂಡು. ಕೂವೆ ಪೊಲಿದು ಬೂರುಂಡು. ಇತ್ತಿನ ಕುಂಟು ಅಂಗಿ ತೂ ದಿಂಗುಂಡ್. ಬಲ್ಲು ಆಲದ್ ಪಲಯಿ ಪೂರ ತೂಕ್ ಆಂಡ್

'ಬಲಿಪುಲೆ........'

'ಓಡೆಗ್?? .... ಲಾಗಿಯೆರ್ ಕಡಲ್‌ಗ್. ಲಾಗಿನಲ್ಪಲಾ ತೂ ಬೂರುಂಡು ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರುಂಡು. ಕಂರ್ಚಿಯೆರ್ ಲಾಗಿಯೆರ್ ಮುರ್ಕಿಯರ್........ ಮಾತ್ರ ಏರ್ಲಾ ಲಕ್ಕುಜೆರ್.....'

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ' ಮಲ್ಲ ಅಂಬ.

ಅಲ್ಕುದು ಪೋಯೆರ್ ಆ ಪರೆಂಗಿದಾಕ್ಲು.

'ಎಂಕ್ಲೆನ ನಾಡುಗ್ ಬತ್ತುಂಡ ಉಂದೆ ಗತಿ' ಜವನೆನರ್ಙ ಹೂಂಕಾರ.

'ಪರ್ದೇಸಿಲ್, ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರು ಬತ್ತುದು ನಿಕ್ಲೆನ ಅದ್ದೆಪ್ಪಾ?'

ಅವುಲಾ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೆವೆಡಾ? ಬುಡಯೆರ್, ಎಂಕ್ಲೆನ ಆ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಬುಡಯೆರ್.'

ಓಡ ಕರೆ ಸೇರುಂಡು ಕರೆ ಬಾರಿ ನಲ್ಕೆ ಅಂಡ್

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ'

'ಜೈ ಮಹಾರಾಣಿ'

****

ಈ ಗಟನೆ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಡತ್‌ಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಉಲೇಖ ಮಲ್ತಿನೆನ್ ನಮ್ಮ ನಾಟಕ ರಂಗಭೂಮಿಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಗೊಲೆಡ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬರ್ಪಿನೆನ್ ತೂಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು.

"ಉಂದು ಒವ್ವು ಪೊಣ್ಣು?"

"ಏರ್ ಪರ್ದೇಸಿಲ್?"

"ವೊವ್ ಜಾಗೆ?"

"ಒಲ್ತ ಜವನೆರ್?"

ಏರಾದುಪ್ಪು?

ದಂಡೆತ್ತಾಯಿನಾಕ್ಲೆನ್ ಚೆಂಡ್‌ದಲ್ಕ ದಂಟಿನ ಪುಂಡುಗೊಬ್ಬುಲೆಗ್ ಗತಿ ತೋಜಾಯಿನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಏರಪ್ಪಾ? ಪಂಡುದು ತುಳುವರೆಗ್ ಪನೊಡುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುವರೆಗ್ ದಾಯೇ? ಇಡೀ ಭಾರತ ದೇಶೊಗೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್...... ತುಳುನಾಡ ಪೊಣ್ಣು ....ರಾಣಿ......ಮಹಾರಾಣಿ.......

'ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ.....ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ'

ಉಳ್ಳಾಲದ ಮಾಂಡ್ ಜಾಗೆ (ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ) ಡ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನ ಚೌಟೆರ ತರವಾಡ್ದ ರಾಣಿಡ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದಿನಾಕ್ಲ್ ಆ 'ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್'...... ಪರೆಂಗಿದಾಕ್ಲು.. (ಫಿರಂಗಿದಾಕ್ಲು). ಆ ಲಡಾಯಿ ನಡತಿನ ಜಾಗೆನೆ ಕುಡ್ಲ–ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಡಲ್.

ಈ ಚೌಟೆರ್, ಆ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಏರಪ್ಪಾ? ಪಂಡುದು ತೆರಿಯೊಡ್ಡ ವಂತೆ ತುಳುನಾಡ ಚರಿತ್ರೆದ ಪುಟ ಬುಡ್ಪಾವೊಡು.

ತುಳುನಾಡು........

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡುದ ಪಾಡ್ದನ, ದೈವೊಲೆ ಮದಿಪು, ನುಡಿಕಟ್ಟುಲೆಡ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ, ಬಡಕಾಯಿ ಅಂಕೋಲದ ಗಡಿಡ್ದ್ ತೆನ್ಕಾಯಿ ನೀಲೇಶ್ವರದ ಗಡಿಮುಟ್ಟ, ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ ಬರಿಡ್ದ್ ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ ಇಪ್ಪುನ ಜಾಗೆನೇ ತುಳುನಾಡು. ಆಂಡ ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತೂಂಡ ಜಾಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುನ ಬಡಕಾಯಿ ಬಾರ್ಕೂರ್ದ್ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆಮುಟ್ಟ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ ಬರಿಡ್ದ್ ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟಮುಟ್ಟದ ಜಾಗೆನ್ ತುಳುನಾಡ್ ಪಂಡುದು ಲೆಪ್ಪುನ ರಿವಾಜಿ, ಪೊರ್ಲುದ ಸಿಂಗಾರ, ಬರವು ಬಂಗಾರದ ನಾಡು ತುಳುನಾಡ್ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದ್ ಅರಸು ಮಾನ್ಯೆರ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿ ನಾಡ್.

ತುಳುನಾಡ ಅರಸೆರ್......

ಈ ತುಳುನಾಡುಡ್ ಸುರುತ ದಿನೊಟ್ಟು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾಗಲೆಡೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ

ಅರಸೆರ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವು ಗ್ರಾಮ, ಬೂಡು, ಮಾಗಣೆ ಸೀಮೆ, ರಾಜ್ಯೊ ಇಂಚ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಈ ಊರುದರೆಸೆರ್ನ ಅರಸ್ತಾನ (ಆಡಳಿತ) ತೂಂಡ ಅವ್ವೇತೋ ಅರಸು ಮನೆತನೊಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ವೇಣೂರ್ದ ಅಜಿಲೆರ್, ಬಂಗಾಡಿದ ಬಂಗೆರ್, ಪುತ್ತಿಗೆದ್ ಚೌಟೆರ್, ಕಾರ್ಲದ ಬೈರವೆರ್, ಬೈಲಂಗಡಿದ ಮೂಲೆರ್, ಮೂಲ್ಕಿದ ಸಾವಂತೆರ್, ಪಡ್ಡೆದ್ರದ ಬಲ್ಲಾಲೆರ್, ಕಾಪುದ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್, ಸೂರಾಲ್‌ದ ತೋಳ್ಹಾರೆರ್, ಇಟ್ಬೇಲ್‌ದ ಡೊಂಬರಸುಲು ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರಾಜೆರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 14ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ದು ಕ್ರಿ.ಶ. 19ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ವಿಜಯನಗರದರಸೆರ್ನ ಇಜಿಂಡ ಇಕ್ಕೇರಿ ನಾಯಕೆರ್ನ ಸಾಮಂತೆರಾದ್ ಆರಸ್ತಾನ ನಡಪಾವೊಂದು ಆಳೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಪಟ್ಟಿಡ್ ಬರ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅರಸು ಮನೆತನ –

ಚೌಟೆರ್

ಕ್ರಿ.ಶ. 14ನೇ ಶತಮಾನಡ್ದ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 18ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಪುತ್ತಿಗೆದ ಮಾಂಡ್ ಜಾಗೆಡ್ ಸೀಮೆನ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನಾಕ್ಲೆ ಚೌಟೆರ್. ಬೆದ್ರ, ಪುತ್ತಿಗೆ, ಮಿಜಾರು, ಒಟ್ಟುಗು ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಗ್ರಾಮೊಲೆಗ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನ ಚೌಟೆರೆಡ್ 2ನೇ ಚೆನ್ನರಾಯೆ ಅರಸೆ ಜಾಗೆನ್ ಒಂತೆ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತೆ. (ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತುನು ಪಂಡ ಜಾಗೆದ ಅಂಗ್‌ಡು ಬೊಕ್ಕೊರಿನ್ ಕೈತಲ್ದ ಅರಸುನ ಮಿತ್ತ್ ಕೊಳಲೊ ಪೋಪಿನಿ. ದಂಡ್ ದೆತ್ತುದ್ ಲಡಾಯಿದ ಕಲಟ್ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೋಜಾದ್ ಗೆಂದುದ್ ಜಾಗೆ ಅರಂಟುನ.) ಜಾಗೆ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ಪುನಗ ಕೈತಲ್ದ ಕುಡ್ಲದ ಬಂಗಾಡಿದ ಅರಸೆರ್ ಬಂಗೆರ್ಡ ಪೊರುಂಬೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮುಂಡ್ಕೂರು, ಪೇಜಾವರ, ಮನೇಲ್, ಸೀಮದಂಚಿ ಜಾಗೆ ಅಗಲ ಆನಗ ಆ ಬಂಗೆರ್ಡ ಪಗೆ ಕಟ್ಪೊನೊಡಾಂಡ್. ತಾಕತ್‌ದ ಬಲೊಟು ಚೌಟೆರ್ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಬಂಗೇರೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ. ಅಂಚಾದೇ ಬಂಗೆರೆಗ್ ಚೌಟೆರ್ಡ ಬೆಚ್ಚ. ಆಂಡ ಚೌಟೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮಾಂಡ್ ಜಾಗೆ ಪಗಪೆರೆಗ್ ಪೋಯಿಜೆರ್. ಪುತ್ತಿಗೆನೆ ಮಾಂಡ್ ಜಾಗೆ.

ಆವರೆಗ್ ಚೌಟೆರ್ ಜೈನೆರೆ ವಂಶದಾಕ್ಲು. ಅಂಚಾದ್ ಬಸದಿ ಜೈನ ದೇವಸ್ಥಾನೊ ಕಟ್ಟದೆರ್. ಜೈನೆರುಂದಾಂಡಲ, ಅಕ್ಲೆನ ಕುಲ ದೇವೆರ್ 'ಸೋಮನಾಥೆ'. ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್‌ನ ಆರಾಧಕೆರ್. ಈ ಚೌಟೆರ್‌ನ ನಿಲೆ ಒಲ್ಪದವು ಪಂಡುದು ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್ಡ ಒಂಜೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಜ್ಜಿ. ಕೆಲವೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಚೌಟೆರ್ ಮೈಸೂರುದಾಕ್ಲು ಪಂಡ್‌ದ್. ಕೆಲವೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಮೊಕ್ಲು ಸಾಗರದ ಬಿದರೆದಕ್ಲು ಪಂಡ್‌ದ್.

ಈ ಚೌಟೆರೆಗ್ ಬಂಗೆರ್ಡ ಕಟಿಪಿಟಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಪೊದು ಸಮ್ಮಂದ ಅಪಗಪಗ ನಡತಿನ ತೂಯರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ತುಳುನಾಡುದ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲೆದಲ್ಕ, ಅರಸೆರ್ನ ಅರಸ್ತಾನೊಗು ಬರ್ಪಿನಿ ಅರ್ವತ್ತೆ. ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು ಪಾಲಿಪೆದೆರ್. ಅರಸುಲೆಗ್ ಅರ್ವತ್ತನಕುಲ್ ಇಜ್ಜೆರ್ಡ ಮರ್ಮಲೆಗ್ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟುನ ಕ್ರಮ. ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುಗು ಆಳುನ ಅರಸುನಾಕ್ಲೆಗ್ಲ

ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡನೆಯ ಮುನ್ನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ - 31-10-1956ರ ವರೆಗೆ

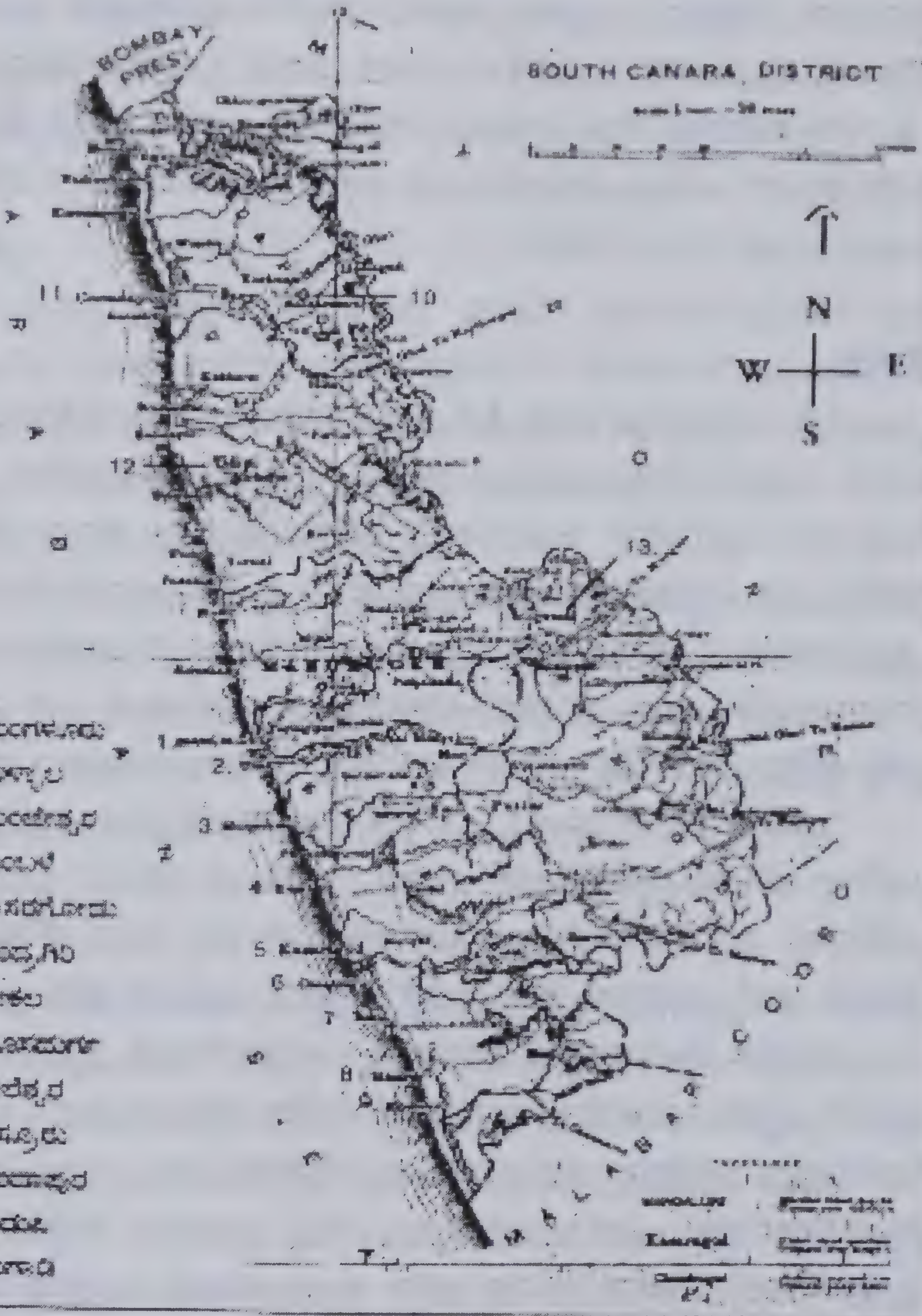

1. ಮಂಗಳೂರು
2. ಉಳ್ಳಾಲ
3. ಮಂಜೇಶ್ವರ
4. ಕುಂಬಳೆ
5. ಕಾಸರಗೋಡು
6. ಚಂದ್ರಗಿರಿ
7. ಬೇಕಲ
8. ಹೊಸದುರ್ಗ
9. ನೀಲೇಶ್ವರ
10. ಬಸ್ರೂರು
11. ಕುಂದಾಪುರ
12. ಉಡುಪಿ
13. ಬಂಗಾಡಿ

Courtesy : South Kanara District Gazetteers
Compiled by: J. Sturrock, ICS : (Survey Office 1894)

ಕೆಲವು ಅರ್ವತ್ತನಾಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರ್ದ.........?

ಚೌಟೆರ್ನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಕ್ರಮ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಉಂಡು.

ಈ ಅರಸೆರ್ ಆಪಿನಾಕ್ಲೆನ್ ಅಜಪುನು ಚೌಟೆರ್‌ನ ವಂಶದಾಕ್ಲು ಅತ್ತ್. ಪುತ್ತಿಗೆ ಸೀಮೆಡ್ ಜನುಕ್ಲೇ ಅಜಪುನ ಕ್ರಮ (ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ರೀತಿ). ಸೀಮೆದ ಐನ್ ಕುಟುಮದಾಕ್ಲು ಜೂರಿದಾಕ್ಲೆನಲಕ್ಕ ಚೌಟೆರ ದುಂಬುದ ಅರಸ್ತಾನ ಏರೆಗ್ ಸೇರೋಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಅಕ್ಲೆನ ಯೋಗ್ಯತೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಅಜತ್‌ದ್ 'ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ' ಮಲ್ತುದು ತತ್ರ, ಖಡ್ಗ ಕೊರ್ಪಿನಮುಟ್ಟದ ಜಬಾವುದಾರಿ ಸೀಮೆದ ಐನ್ ಕುಟುಂಬದಾಕ್ಲೆಗ್ ಸೇರಿನವು. ಅಂಚಾದ್ 'ವಾವೊಂಜಿ ತರತಲಾ ಉಲಪೆಟ್ಟುದ ಅರಸುಲು ಬರ್ಪಿನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಜ್ಜಿ. ಅರ್ವತ್ತನಾಕುಲು ಸರಿ ಇಜ್ಜೆರ್ದ, ಮರ್ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆನ್ ಅರಸೆರಾದ್ ಅಜಪರೆಗ್ ಸೀಮದಾಕ್ಲು ಐನ್ ಕುಟುಂಬದಾಕ್ಲೆಗೆ ವಾ ಅಡ್ಡಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಈ 5 ಕುಟುಮದಾಕ್ಲೆಗ್ ವಾವೊಂಜಿ ಬಗೆಟೇ ಆವಡ್, ಅರಸ್ತಾನ ವಿಷಯೊಡು ತರೆಪಾಡುನ ಹಕ್ಕ್ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಕ್ರಮ (ಬೇತೆ ಅರಸುಲೆಡ ಈ ವಾಡಿಕೆದ ಬಗೆಟ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ.)

ಈ ಚೌಟೆರ ಸಂತಾನೊಡು..........

ಆದ್ ಪೋಯಿನ ಅರಸುಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಪಿಜಿರ್ ತೂಂಡ, ಅವ್ ಮಲ್ಲ ಉಂಡು. ಆಂಡ ಈ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಂತಾ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಒತ್ತೊನುಜೆರ್. ಆದ್ ಪೋತಿನ ಅರಸುಲೆ ಸಂತಾನದ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಬದಿಬಕ್ಕನೆ (ಚರ್ಚೆ) ನಡೆತೊಂದು ಉಂಡು. 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ' ಬರೆಯಿನ ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳ್ ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ದೆರ್. ಸಂಶೋಧಕೆ ದಿ। ಎ ಗುರುರಾಜ್ ಭಟ್ರ್ ಅವ್ವೆನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ಸುಧಾರಿಕೆದ ಆಧಾರ ಇತ್ತಿನೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ದೆರ್. ಇತ್ತೆ ಇಪ್ಪುನ ಚೌಟೆರೆ ವಂಶದಾಕ್ಲು (ಕೋರ್ಟುಕಟ್ಟಲೆಗಾದಿಪ್ಪೊಡು) ಒಂಜಿ ಪಟ್ಟಿ ಕಾತೊಂದು ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇಂದೆಟ್ಟ್ ಮಾಂತಾ ತೂನಗ ಚೌಟೆರ್ನ ಪಟ್ಟಿಡ್ ರೈಸುನ ಪುದರೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಡ್ದಾತ್ರನೇ ಚೌಟೆರ್ ತಲೆತ್ರಗೊಂಜಿ ಬಿಲೆ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನಾಕ್ಲೆನ ಪುದರ್ ಮೂಜಿ ಜನತ ಉಂಡು. 3ನೇ ಶತಮಾನಡು ಒಂಜಿ, 16ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಕುಡೊಂಜಿ ಬೊಕ್ಕ 17ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಾಕ್ಲು.

ಈ ಮೂಜಿ ಜನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಾಕ್ಲೆಡ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಎದುರು ಗಟ್ಟಿಡ್ ಪೊರುಂಬಿನ ರಾಣಿ, ಅಕ್ಲೆನ್ ಆಲಿ ಬಚ್ಚದ್ ಪಾಡಿನ ರಾಣಿ ಏರಾದುಪ್ಪು? ಚೌಟೆರ ಅರಸ್ತಾನ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ಆಂಡಲಾ ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಅಕ್ಲೆನ ಕುಲದೇವರಾಯಿನ ಸೋಮನಾಥ ಕೈತಲ್‌ಡ್ ಅರಂತಡೆ ಕಟುದು ಇತ್ತಿನ ರಾಣಿ,

ಸುರುಟು ಬತ್ತಿನ ಪುದರೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ. ಆಂಡ ಬತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಏರ್ ಪಂಡುದು ಒಂತೆ ತೆರಿಯೊಡಾಂಡ ಚರಿತ್ರೆದ ಬೂಕುಲೆನ್ ಒಕ್ಕು ತೂವೊಡು. ಅಲ್ಪ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಎದುರು ಕಾದಿದಿನಾರ್ ನಮಕ್ ತಿಕ್ಕುವೆರ್.

ಅಪಗಾಂಡ ಮೂವೆರೆಡ್ ಏರಪ್ಪಾ?............
ಚರಿತ್ರೆದ ಪುಟ ಮಗುಪನಗ...............

(1) ಕ್ರಿ.ಶ. 1498ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಂಡ ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮೆ ಭಾರತ ದೇಸೊಗು ನೀರ ಸಾದಿ, ಪಂಡ ಕಡಲ ಸಾದಿ ನಾಡ್‌ದಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪಡ್ಡಯಿದ ಪರದೇಸಿಲ್ ಬತ್ತಿನಿ. ಅಂಚಾಂಡ ಸುರುತ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪಂಡ 13ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್‌ನೆದುರು ಪೊರುಂಬುದೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ನಮ ನಕಿಯಾದ್ ಒತುನ್ರೆ ಆಪುಜಿ.

(2) ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯೊಡು ತನ್ನುಲೆನ ಮಾಂಡ್‌ಜಾಗೆ ಮಲ್ತುದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1505ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ತುಳುನಾಡ್ದ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಬ್ಯಾರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1526ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲು ತುಳುನಾಡ್ದ ದಕ್ಕೆಲೆನ್ (ಬಂದರ್‌ಲೆನ್) ಅಕ್ಲೆನ ಅಂಕೆಡ್ ದೀವೊನೊಂದು ಕಪ್ಪ ಗೆತೊನ್ರೆ ಸುರುಮಲ್ತಿನೆನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ತಿನಿ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಅಂಚಾಡ ಉಂದು ಕ್ರಿ.ಶ. 16ನೇ ಶತಮಾನದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಬೆಗರ್ ಜಪುಡಾಯಿನಾರ್ ಪನ್ಪಿನ ನಕ್ಕಿಯಾಪುಂಡು.

(3) ಜೈನೆರೆ ಕಾಶಿ, ಬೆದ್ರಡ್ ಒಂಜಿ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ ಒಕ್ಕುದು ಪತ್ಯೆರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1571 ವರ್ಸದ ಡಿಸಂಬರ್ 25 ತಾರೀಕ್ ತೋಜಾವುನ ಆ ಚೆಂಬರವುಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಉಲೇಕೊ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ 16ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಇತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪಂಡುದ್ ನಕ್ಕಿ ಮಲ್ತುದು ತೂಂಡ ಅವ್ವು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕುಡ್ಲ ಬರಿತ ಅರಸುಲೆಗ್ 'ಕಟ್ಟು' ಕೊರ್ತಿನೆನ್ ತೂಕುದು ತೂಂಡಲಾ ಆ ಶತಮಾನೋಗೇ ಸರಿಯಾದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡು.

(4) ಹೆಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡೆರ್ ಬರೆತಿನ 'ಪ್ರವಾಸಿ ಕಂಡ ಇಂಡಿಯಾ' ಬೂಕುಡು ತೂನಗ, ಅವ್ವೆತೋ ಪರದೇಶದ ಪ್ರವಾಸಿಗೆರ್ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಕ್ರಿ.ಶ. 17ನೇ ಶತಮಾನದ ಈ ಕುಡ್ಲದ ತುಳುನಾಡ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ಬತ್ತಿನ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್‌ಡ್ ಥಾಮಸ್ ಹರ್ಬರ್ಟ್, ಜಾನ್ ದೇ ತೇವ್ನೋ, ಜೆಮಲ್ಲ್ ಕೇರಿರಿ ಮೊಕುಲು ಬರೆತಿನೆಟ್ಟ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ವಾವೂಂಜಿ ಸುದ್ದಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

(5) ಕ್ರಿ.ಶ. 16ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಕೇರಿಡ್ ಬತ್ತಿನ ಪಿಯಾತ್ರೊ ದೆಲ್ಲವೆಲ್ಲದೆ ಈ ನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನಾರ್. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಬಗೆಟೇ ವಿವರ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈ ಪ್ರವಾಸಿನ ಆಧಾರನೇ ನಂಕ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ 16ನೇ ಶತಮಾನದಂಚಿ ಇಂಚಿ ಕೈತಲ್

ಕೈತಲ್ ಇತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿನೆಟ್ ಸಂಶಯದಾಲ ಬೊಡ್ಚಿ.

ಉಂದೆನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತು ತೂನಗ...........

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ರಾಣಿಯಾದ್ ಚೌಟೆರೆ ತರವಾಡ್‌ಡ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಆರಾಧನೆದ ಜಾಗೆ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಆಳೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ 16ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯೇ ಪಂಡುದು ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರೊಲಿ. ಆಂಡ ನೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಒಂತೆ ಸಂಕಲಪು ಉಂಡು.

ಆರ್ ಆಳಿನ ಕಾಲ ಒವ್ವು?

ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಪಂಡಿನೆನ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡುಂಡ,

(1) ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳ್ ಪನ್ತೆರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 16ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಕ್ರಿ.ಶ. 1544–1582 ಮುಟ್ಟ ಅಳ್ದೆರ್. ಅರೆನ ಕಂಡನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸೆ ಕ್ರಿ ಶ. 1545–1550 ಮುಟ್ಟ ಬಂಗೆರೆ ಕುಡ್ಲದ ಅರಸ್ತಾನ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ

(2) ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳೆರ್ನ ವಿಚಾರೊನು ಮಂತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಸುಲಿತ್‌ದ್ ಪೊಸತ್ ಕಾಲಘಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯ ಮಲ್ತಿನ ಸಂಶೋಧಕೆ, ದಿ। ಗುರುರಾಜ್ ಭಟ್ರ್ ಪಾದೂರು ಇಂಬೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅರಸ್ಥಾನದ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 1544ಡ್ದ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1598 ಮುಟ್ಟ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಬಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ತೆರ್.

(3) Karnataka Gazetters South Kanara ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಡು ಕ್ರಿ.ಶ. 1555–56ಕ್ಕ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ದಂಡನಾಯಕೆ ಅಲ್ವರೀಸ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ (ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ) ಓಲೆ ಬರೆತಿನೆನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾಂಡ ಕ್ರಿ.ಶ 1556ಡ್ದ್ ದುಂಬುಡು ಅಂಚೆಂಚೆಡ್ ಅಬ್ಬಕಾ ದೇವಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಪೊರ್ತುಡು ಇತ್ತೆರ್.

(4) ಪ್ರವಾಸಿ ಪಿಯಾತ್ರೊದೆಲ್ಲವೆಲ್ಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 1623ದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ತಿಕ್ಕುದ್ ಪಾತೆರ್ದೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಗ್ಯಾನಗೆತೊನುನ ಅಗತ್ಯ. ಆಯೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ 'ಯಾನ್ ಊರು ಬುಡ್ದು ಸುಮಾರ್ 10 ವರ್ಷ ಆವು. 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಪುದರ್ ಸ್ಪೈನ್, ಪೋರ್ಚುಗಲ್‌ಡ್ ಬಾರಿ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನವು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಸವಾಲ್ ಪಾಡಿನಾಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುಗಾರ್ತೆ ಇತ್ತಿನವು' ಪನ್ಪುನೆನ್ ಕೇನುಂಡು ಕ್ರಿ.ಶ. 1613ಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಅಂಗಿ ಚಲ್ಲನ ಚಂಡಿ ಮಲ್ಪಾದೆರುಂದಾಂಡ್.

(5) ಕ್ರಿ.ಶ 1618ಕ್ಕ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪನ್ಪಿ ರಾಣಿ ಸೋಪಾಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

(6) ಕ್ರಿ.ಶ 1584ಡ್ದ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1588 ಮುಟ್ಟ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ವೈಸರಾಯಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಡಾಂ ದುಅರ್ತದ ಮೆನೇಜಸ್ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ಗೋವಾದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಒಲ್ಪಲ್ಪ, ಏತೇತು ಕಪ್ಪ ಬರ್ಪುಂಡುಂದು ಬರೆತೆ. ಅಯಿಟ್ ಬಸ್ರೂರು, ಕುಡ್ಲದ ಕಪ್ಪದ

ಉಲೇಖ ಉಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲದ ಪುದರ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾಂಡ ಎದುರು ಉಂತಿನಾರ್ ಏರ್? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಪಗ ಚೌಟೆರೆ ಪಟ್ಟಿಡ್ ತೋಜುನ ಪುದರ್ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ.

(7) ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಮಲ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿಯರು: ಡಾ. ಕೆ ಜಿ ವಸಂತ ಮಾಧವ, ಈ ಬೂಕುಡು ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿನ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ.1554 ಪಂಡದ್ ಬರೆತೆರ್.

ಉಂದೆನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ತುದ್ ತೂನಗ 16ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಉಳ್ಳಾಲೊನು ಆಳೊಂದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ದುಂಬು ಕಟ್ಟಾಯಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ. ಸಾದಾರಣ ಕ್ರಿ. ಶ. 1550ಡ್ದ್–1620 ಮುಟ್ಟ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನ ತೋಜುಂಡು. ಸಾಧರಣ 70 ವರ್ಷ ಭಾರಿ ಎಚ್ಚ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚಾದ್.............

ಕೆಲವು ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್............ ಬರೆತಿನಾಕ್ಲು..................

ಕೈತಲ್ ಕೈತಲ್ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿನಾಕ್ಲು ಇತ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಪೆರ್. ಒಂಜಿ ಅಪ್ಪೆ ಬೊಕ್ಕ ಅವು ಪುದರ್‌ದ ಮಗಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ನೆಕ್ ಮಲ್ಲ ಆಧಾರ (ಉಂದು ಬರೆಯಿನಾರೆಗ್) ತಿಕುದಿಜಿ.

ಆಂಡ ಈ ತುಳುನಾಡದ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ನಾಡುದ ಮರ್ಯಾದಿ ಕಾತಿನ; ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ದರ್ಪೊಗು ಎದುರುತ್ತರ ಕೊರ್ತಿನ, ಉಳ್ಳಾಲನ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನ ಚೌಟೆರ ರಾಣಿ ಕ್ರಿ. ಶ. 16ನೇ ಶತಮಾನೊಡು (ಆಳ್ವಿಕೆ) ಅರಸ್ತಾನ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ನಕ್ಕಿ. ಈ ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಕ್ರಿ. ಶ. 1544ಡ್ದ್ ದುಂಬುಗು ಇತ್ತೆರ್ ಪಂಡುದು ಆಧಾರೊ ಸಹಿತ ಪಿನ್ಪಾರೆಗ್ ಪುನೆವೊಡುಂದುಲ್ಲೆ.

ತುಳುವೆರೆ ಮನಸ್ ಗೆಂದಿನ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಎದುರು ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪನ್ಪಿನವು ಈ ಬೂಕುದ ವಿಶೇಷ. ಸರಿಯತ್ತೆ? ದುಂಬು ಕೇನುಗ, ಈ ....

ಚೌಟೆರೆ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್

ಬೆದ್ರ (ಮೂಡಬಿದ್ರೆ) ದ ಪುತ್ತಿಗೆ ಸೀಮೆಡ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಅರಸೆರೆರ್ ತರೆಮಗ್‌ರಡ್ 3ನೇ ತಿರುಮಲರಾಯೆರ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ತುಗು ಅರ್ನ ತಂಗಡಿ ತಿರುಮಲಾ ದೇವಿಗ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ಪುಟುದು ಜನ್ಮೊಗು ಬತ್ತುಂಡು. ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟುಡ್ದಾವರ ಆ ಬಾಲೆದ ಅಮ್ಮೆರ್ ನ ಪುದರ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಆ ಬಾಲೆದ ಪುದರೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ. ಹಿರಿಯನಾಕ್ಲೆನ ಪುದರ್ ಪುಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲಿಲೆಗ್ ದೀಪುನ ಕ್ರಮ ಇಪ್ಪುಂದು. ತುಳುನಾಡುದ ಈ ಕ್ರಮೊತಲೆಕ್ಕ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಅಜ್ಜಿನ ಪುದರ್ ಬಾಲೆಗ್ ದೀತೆರ್ – ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ.

ಮಾಮಣ್ಣೆ ತಿರುಮಲರಾಯೆರ್ನ ಮೋಕೆದ ಮರ್ಮಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಎಲ್ಯೊಡೆ ಬಾರಿ ಬಿರ್ಸೆದಿ. ಚೌಟೆರೆ ಕುರ್ಲೆಡ್ ಬಿರ್ಸೆರಾಯಿನ ಅರ್ವತ್ತೆ ಇಜ್ಜಂಡ ಮರ್ಮಲ್‌ನಾಕ್ಲೆಡ್ ಎರೆನಾಂಡಲ ಸೀಮದ ಜ್ಯೂರಿನಕ್ಲು – 5 ಕುಟುಂಬದಕ್ಲು ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ಅರಸೇ ಇಜಿಂಡ ರಾಣಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆಡ್ದಾವರ, ಪುಟಿನ ಆನ್ ಆವಡ್ ಪೊಣ್ಣೇ ಆವಾಡ್ ಅರಸೆರೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಮಾಂತಾ ಬರವು ಸರವು, ಬಿರು–ಪಗರಿ ವಿದ್ಯೆ, ಕತ್ತಿ ತಲ್ವಾರ್ ಬೀಜಾವುನ, ದೆಂಗ್ ತಪ್ಪಾವುನ, ಕುಸ್ತಿ, ಜೂವ ತಾಕತ್ತ್‌ದ ಮಾಂತಾ ವಿದ್ಯೆನ್ಲಾ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ಲಾ ಅವ್ವೆ ಮಾಂತಾ ವಿದ್ಯೆಲ ಕಲ್ಪಾಯೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ, ಆನೆ ಸವಾರಿಲಾ ಕಲ್ತೊಲು. ಪೊರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಎದುರ್ದ ಕಾರ್ ಬಾರ್ ತೂನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಎಲ್ಯೊಡೆ ಪಾರುನ–ಪರತರುನ, ಲಾಗ್ಯುನ– ದೆಂಗುನ, ಬಲಿಪುನ–ತಪ್ಪಾವುನ, ದೊಂಬುಡು ಕಾಯುನ – ಬಸೊರ್ಡು ಬೊದುಲುನ ಕಲ್ತೊಲುಂದು ತೋಜುಂಡು.

ಪಾತೆರದ ಪೊರ್ಲುಡು ಎರೆನ್ಲಾ ಸುಕ್ಕ ಮಲ್ಪುಪುನ, ಜನಕುಲೆನ ಒಡನಾಟ ಕೂಡಾಟ, ಅಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಕೂಡಾದ್ ಪಂಡು (ತಂಡ) ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸೊಡ್ಲಾ ಬಿರ್ಸೆದಿ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಲು ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬುದು ಕಾಲ ಕರಿನಗ ವರ್ಷ 15 ದಾಂಟ್‌ಂಡ್. ಪೊಣ್ಣು ಪೋದು ಪೊಂಜೊವಾತಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಪೊರ್ಲು ಅರಲುನ ಪೊರ್ತು. ಎಲ್ಯೊಡೆ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪುನ ಅಪಗದ ಕಟ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಜೋಡಿ ನಾಡರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್ ತಮ್ಮಲೆ ತಿರುಮಲರಾಯೆರ್.

ದಾರೆದ ಮಣೆಕ್........

ಅರಸರೆಗ್ ಅರಸೆರೆ ಸಾಟಿ. ಅಕ್ಲೆನ ಪಿಕ್ಲಾಟೊಗ್ಲಾ ಅಕ್ಲೆ ಸಾಟಿ. ರಾಜ್ಯ ಉದ್ದಗೆಲ ಮನ್ಪರೆ ರಡ್ಡ್ ಸಾದಿ. ಒಂಜನೆ ಪಂಡ ದಂಡು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೊಳಲೊ ಗೆಂದ್‌ದು ಕಪ್ಪ ಅರಂಟುನವು. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಪಂಡ ಸಾಬಿತುದ– ಪೊದು ಸಮ್ಮಂದ ಮಲ್ಪುನು. ಪೊದ್ದೆರ್ನ ಜಾಗೆ ಅರಂಟರಾಪುಜತ್ತಾ......

2ನೇ ಚೆನ್ನರಾಯೆರ್ ಚೌಟೆರೆ ಅರಸು ಆದುಪ್ಪುನಗ ಕುಡ್ಲದಾಕ್ಲೆಡ ಪಂಡ ಬಂಗರಸರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆ ಒಂತೆ ಅರಂಟುದೆರ್, ದಂಡು ಗೆತ್ತುದು. ಅಲ್ಪರ್ದು ಬೊಕ್ಕಾ ಬಂಗೆರೆ ಬೊಕ್ಕ ಚೌಟೆರೆಗ್ ಉಚ್ಚು ಮುಂಗಿಲಿದಲೆಕ, ಒರಿಯನ್ ತೂಂಡ ಒರಿಯಗಾವಂದ್. ತಿರುಮಲರಾಯೆರ್ ಎಡ್ಡೆ ತರೆಕರ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಈ ಬಂಗೆರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಪಗೆತ ಪುಗೆ ಕಡಮೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಬಂಗೆರ್ನ ಅರಸು ಮಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆ ಪೊರ್ಲು ಕಂಟದ ಜ್ಯೂವದೇಕಿದ ಜವನೆ. ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪಗ್ಲಾ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪುಗಂದ್ ಪಿಟ್ಕಾಯಂನು ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. 'ಸೈ' ಪಂಡೆರ್ ಬಂಗೆರ್.

ಜೈನೆರೆ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆ ಪಿರ್ಕಾರ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್‌ಲಾ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರ್‌ಗ್‌ಲಾ ಮದಿಮೆ ಗೌಜಿಡ್ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡೆ ಮೂಜಿ ನಾಲು ವರ್ಸದುಲಾಯಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಮುಟ್ಟೆಲ್ದ್ ಗೊಬ್ಬುನ ಯೋಗ ಬತ್ತುಂಡು. ಆಣ್ ಮಗೆ ಚಿಕ್ಕರಾಯೆ, ಮಗಳ್ ತಿರುಮಲಾಂಬ. ಜೋಕುಲ್ನ ಒಟ್ಟುಗು, ಕಂಡನಿನ ಇಲ್ಲ್ ಕುಡ್ಲಡ್ (ಬಂಗಾಡಿಡ್) ಒಂತೆ ಕಾಲ ಇತ್ತೊಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಆತಾನಗ ಕಂಡನಿನ ಅರುವತ್ತೆ ಒರಿ ಇತ್ತೆ........

ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು.......

ಬಂಗೆರ್ನ ಕುಡಲದ ಅರಂತಡೆಡ್ ಒಂಜಿ ಕಿರ್ಕ್ ನರಮಾನಿ. ಆ ಅರ್ವತ್ತೆನೆ ಕಾಮರಾಯೆ. ತುಳುನಾಡ್ದ ಚರಿತ್ರೆಡೆ ಒಂಜಿ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು ಪಂಡ ಈ ಕಾಮರಾಯಗ್ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ತುಂಡಲ ಮೊಂಟು ಮಲ್ಪುನ ಬುದ್ದಿ. ಎಂಚಿನ ಕೇನ್ಡಲಾ ಪಿಸಿರ್ ಪಾತೆರುನ ದುರ್ಗುಣೊ ಬುದ್ದಿ. ಸರಿಯಾಪಿನೆನ್ ಅಜೆ ತಪ್ಪಾದ್ ಮೊರಜೊ ಪಿಜಿಪು ಬುದ್ಧಿ. ಕೆಂಗುಡೆರ್ನ ಪಾಸಾಡಿ, ಕಂದೊಡಿದ ಗುಣೊ, ಏರೆನ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಮೊಡಂಕ್ ಮಲ್ಪಿನ ಪನಂದಿನ, ಜೂವದುಲಾಯೇ ನಂಜಿ ದಿಂಜಿದಿನ, ಎಂಚಿನನೇ ಆವಡ್ ಪೆದಂಬುಗ್ ಕಾಪುನ ಈ ಕಾಮರಾಯೆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬೆ.

ಈ ಕಾಮರಾಯನ್ 'ಕೆಂಗುಡ ಬುದ್ಧಿದಾಯೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾಂತ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆಲ್ಲಾ ಬರೆತಿನಾಕ್ಲ್‌ಲಾ ಒತ್ತೊಂಬೆರ್. 'ಮಗೆ ಸೈತುಂಡಲಾ ಮಲೆಜ್ಜಿ, ಮರ್ಮಲ್ ಮುಂಡೆ ಮುಚ್ಚೊಡು' ಪನ್ಪಿನ ಕೆರೆಂಚಿ ಮನಸ್‌ದಾಯೆ.

ಈ ದೆತ್ತುಪಾಡ್ನಯೆ ಕುಡ್ಲದ ಅರಂತಡೆಡ್ದ್ ಮಾಮಿಗ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ಕಿರ್ಕ್ ಮಲ್ಪರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಬಹುಸೊ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಬಿಸ್ರಾದಿಗೆ, ದೂರದಟ್ಟನೆ, ಸಂಸಾರದ ಪೊರ್ಲು ಕಾಪುನ ಗುಣ, ಆಂಜವೆನ ಆದ್ದೆಪ್ಪುನು ಒಂತಾದ್ ಕೇನುನ ಧೈರ್ಯ, ತಪ್ಪು ಸಾದಿನ್ ತಪ್ಪು ಪನ್ಪಿನ ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ ಕಾಮರಾಯಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಬತ್ತುದ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ಇಜ್ಜಿಂಡ ಚೌಟೆರ್ನ, ಪಗೆಮಾನಿನ ನೆತ್ತೆರ್ದ ಗುಣತ್ತ ಬೆಂಗ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ದಾನೆನ? ಒಟ್ಟುಗು ಆ ಕಾಮರಾಯೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ನೆಮ್ಮದಿ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೆ.

ಮಾಮು ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಟ್ಟೊಗು ಬರ್ಪಿನ ಅರುವತ್ತೆ ಅತ್ತಾ? ಪರ್ಪಾಟಿಗೆ, ಕೆಂಗುಡೆರ ಪಾಸಾಡಿ, ದರ್ಪು ಎಲ್ಯೆಡೇ ಬುಲೆಪಾವೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಆ ಬಂಗೆರೆ ಕುರ್ಲೆನ್ ಸಾದಿ ಸುರುಡ್ದೇ ತತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನೆನ್ನ್ ಗೆಣಿತೊಂಬಲ್ ಆಂಡಲಾ ಇಂಚಿನ್ ಗೆನ್ತುಜೊಲ್ಡಲಾ, ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸನ ಕೆಬಿ ತಿನರೆಗ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಕಾಮರಾಯೆ ಮಾಮಿ–ತಮ್ಮಲೆನ ನಡುಟು ಪುಲಿ ಪುಂಟಿಯೆ. ಕೆಬಿ ಪಿತ್ತಲೆ ಆಯಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸೆ ಬದುಕುನು ಕೈಯಪ್ಪೆ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪರಸನ ಸಂಸಾರೊಡು ಕೆರೆಂಚಿ ಲಕ್ಕುಂಡ್. ಸೆಲಿಮುಟ್ಟು ಆವಂದಿ ಕೆರೆಂಚಿ. ಈ ಕೆರೆಂಚಿ ಲಕ್ಕಿನಿ ದಾಯೆ

ಪನ್ಪಿನೆಟ್ ರಡ್ಡ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಚರಿತ್ರಕಾರೆರ್ ಬರಹಗಾರೆರ್ ಪನ್ಪೆದೆರ್.

ಒಂಜಿ ಕಾರಣ ಪಂಡ ತನ್ಕುಲೆನ ಮಗಳ್ ತಿರುಮಲಾ ದೇವಿನ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪುನ ವಿಚಾರೊಡು ಬತ್ತಿನ ಮನಸ್ತಾಪ. ತನ್ನ ಅರ್ವತ್ತಗ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗೆರಸೆ ಪಂಡೆಂಡ ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ವಾದ. ರಡ್ಡ್ ಜನೊಟ್ಟು ಏರ್ಲಾ ಬಲ್ಲ್ ಬುಡಿಯರೆ ಕೇನುಜೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಸಂಸಾರ ಕೆರೆಂಚಿ ಆಂಡ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಾರಣ ಪಂಡ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ಅಪಗ ಪರ್ದೇಸಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬನ್ನಗ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕುಡ್ಲದ ದಕ್ಕೆಡ್ ಜಾಗ ಕೊರ್ಕ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರಸು. 'ಬೊಡ್ಚಿ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಜಾಗ ಕೊರೊಡ್ಚಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ರಾಣಿ. ಅರಸ್ತಾನದ ಪೊಲಬು ಇತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅರಸುನ ಪಾತೆರ ಒಪ್ಪಿಜಲ್. ನೆಟ್ಟ್ ರಡ್ಡನೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನೇ ಸರಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜುಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಬಾಲೆ ತಿರುಮಲೆಗ್ ಅಪನಗ ಎಚ್ಚ ಪ್ರಾಯ ಆತುಜಿ.

ಬಾಲೆದ ಪ್ರಾಯ ಮದಿಮೆಗ್ ದಾಲ ಪ್ರಾಯೊ ಆತುಜಿ. ಒಂಜಿ ಎಡ್ಮ ಪತ್ತೆದುಲಾಯಿದ ಪ್ರಾಯ ಆದಿಪ್ಪು. ಮದಿಮೆದ ವಿಷಯ ಅತ್ತ್. ಅಂಡ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬತ್ತಿನಿ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಜಾಗೆ ಕೊರಿನ ಬಂಗೆರೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂದು ಚರಿತ್ರೆದ ವಿಷಯ. ಒವ್ವುಂದಾಂಡಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಸಂಸಾರೊಡು 'ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು' ಕಲಂಕ್ ಲಕಡಾಯಿನಿ ಸತ್ಯ.

ಪಟ್ಟಗೇರಿಯಲ್..................

ಬಂಗೆರ್ನ ಅರಂತಡೆಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಡಪುನ ಕಿರ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಪೂರಾ ದಿಂಗೊದ್ ಇಪ್ಪುನಗ ಅಲ್ಪ ಚೌಟೆರೆನ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ಒಂತೆ ಅರಸ್ತಾನದ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಬಾದಿಬಕ್ಕನೆ ನಡತುಂಡು.

ಚೌಟೆರ್ನ ಸೀಮೆ ಬೆದ್ರ, ಪುತ್ತಿಗೆ, ಮುಂಡ್ಕೂರು, ಮಿಜಾರ್, ಉಳ್ಳಾಲ, ಅರ್ಕುಳ, ಪೇಜಾವರ, ಮಣೇಲ್, ಮಾಗಿಣೆಡ್ ತನ್ಕುಲೆನು ರಾಜ್ಯೊ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂತೆ ರಾಜ್ಯೊದ ಚಿತ್ರ ಪಗಪೊಡು. 2ನೇ ಚೆನ್ನರಾಯೆ ಗೆಂದುದು ರಾಜ್ಯೊಗು ಸೇರಾದಿನ ಜಾಗೆ ಆ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಇತ್ತಿನವು ಒಂತೆ ಸವಾಲ್ದವು. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಮಾಗಣೆಗ್ ಒಂಜಿ ಬಿರ್ಸೆರೆನ್ ಅರಸೆರ್ ಮಲ್ತುದು ಆ ಜಾಗೆ ಕಾತೊನೊಡು. ಇಜಿಂಡ ದುಂಬುಗು ಬಂಜ ಉಂತು. ಅಂಚಾದ್ ಚೌಟೆರೆ ಅರಸ್ತಾನ ರಡ್ಡ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತುದು ಒಂಜಿ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ಲ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ಲ ಅರಸ್ತಾನದ ಮಾಂಡ ಜಾಗೆ ಆವೊಡು. ಅಪನಗ ಏರ್ ಅರಸೆರ್ ಆಳೋಡು? ಅಯಿಕ್ಲ ತರೆಬಲಿಪಾಯಿನ ಮಂತ್ರಿಳು ಪುತ್ತಿಗೆದ ಸೀಮೆದ 5 ಕುಟುಮಾದಾಕ್ಲೆಗ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕುಲು ಪಂಡಿನ ಪರಿಹಾರ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ ಪಂಡುದ್ ಒತ್ತೊಂಡೆರ್. ಅಕುಲು ಪಂಡಿನ ಪರಿಹಾರನೇ ಪುತ್ತಿಗೆದ ಅರಸಾನೊಡ್ (ಲೋಕಾದೇವಿ) ಪಲಿ, ಉಳ್ಳಾಲದ ಅರಸ್ತಾನೊಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ.

ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಅರಸ್ತಾನ ಸುಲಭದ ಅತ್ತ್. ಅಲ್ಲ ಪೊಸತ್ ಸೀಮೆಡ್ ರಾಜ್ಯೊದ ಪೊರ್ಲುಯಿ ಕಟ್ಟೊಡು. ಅಂಚಿ ಇಂಚಿದ ಪಗೆಮಾನಿಲೆನ್ ತಾಂಗೊನೊಡು. ಅಯಿಕ್ ತಿಗಲೆಡ್ ಬೆಪ್ಪು ಬೋಡು. ಎಲ್ಯೊಡ್ದ್‌ಂಚಿಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ತೆರಿಯಿನ ಸೀಮೆದಾಕ್ಲು. ಆ ಜಾಗೆಗ್ ಸಮರ್ಥರೆನೇ ಅಜತ್‌ದ ಪಂಡೆರ್.......... 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ'

ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲದ ರಗಳೆ ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬುನ ಕಿರ್ಕ್, ಸರಕೊನಂದಿನ ಕಂಡನಿ ಮೋಕ್ಲೆಡ್ದ್ ದೂರ ಪೋಯಿ ಪನ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸುದಲಾಯಿದ ಅಂಗಡ್ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಲೆಪ್ಪುಗು ಓಕೊನ್ಯೊಲು, ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಕುಚ್ಚನೆದ ನುಪ್ಪುಡ್ದು, ಸವಾಲ್ದ ಬದುಕೇ ಪೊರ್ಲುಯಿ ಪಂಡುದು ಕಂಡನಿ ಇಲ್ಲಾಡ್ದ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಪಿದಾಡ್ದ್ ಬತ್ತಲ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ಪಲಿ ಲೋಕಾದೇವಿನ್ಲಾ ತಂಗಡಿ ಪದುಮಲೆನ್ಲ ತೂದು ಪಾತೆರ್ದುಯಿ ಮನದಾನಿದ ಪಟ್ಟಗೇರೆಗ್ ತಯಾರಾಯಲ್

ಗೌಜಿದ ಪಟ್ಟಾಭೀಷೇಕ

ದೇವೆರ್ನ ಪೂಜೆ ನೇಮ, ತೀರ್ಥ ಮೀದ್ ಎಡ್ಡೆ ಗಳಿಗೆಡ್ ಊರ್ದ ಜನೊಕುಲು ಸೇರ್ದಿನಿ ಪತ್ತೆರ್ನ ಇಷ್ಟರಾದ್ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ ನಡೆಟ್ ಪಟಏರ್ದು, ಕಿರೀಟದೀತ್ ಕೈಟ್ ಕತ್ತಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಯೇಲೆಗಳ್ಗೆಡ್ 'ಎಡ್ಡೆವಾಡ್' ಪನ್ಪಿ ಸಾರ ಜನುಕ್ಲೆನ ಸೀಮೆದ ಮದಿಪುದೊಟ್ಟುಗು ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ರಾಣಿ ಆತಲ್.

ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆದ ರಾಣಿ ಆತಲ್ : ಸೇರಿನಾಕ್ಲು ಪೊರ್ಲುದ ಸೇಸೆ ಪಾರಾದೆರ್. ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ತಿನ ಮಾಂತಾ ಅರಸೆರ್ ಪಟ್ಟ ಏರುನ ಚಾವಡಿಗ್ ಬತ್ತುದೆರ್. ಬೈರವೆರ್ ತೊಳ್ಹಾರೆರ್, ಅಜಿಲೆರ್, ಸಾವಂತೆರ್, ಹೆಗ್ಗಡೆರ್..... ಇಂಚ ಮಾಂತಾ ಬತ್ತುದೆರ್. ಕೇರಳದ ಜಾಮೊರಿನ್ ದೊರೆ ಖಡ್ಗ ಸೇಜಿಪಾಲದ್ ಕಡಪುಡ್ದೆ. ಅಯೆ ಚೌಟೆರ್ನ ಎಡ್ಡೆ ಇಷ್ಟೆ (ಮಿತ್ರ). ಆಂಡ ಬಂಗೆರ್ ಮಾತ್ರ ಬತ್ತ್‌ಜೆರ್.

ಬುಡೆದಿ ಒಂಜಿ ಸೀಮೆದ ರಾಣಿ. ಕಂಡನಿ ಯುವರಾಜೆ ತನ್ನೂರುಡು. ಒಂತೆ ನಾಚಿಕೆ ಆದಿಪ್ಪೊಡು ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆ ಬಂಗರಸಗು. ಅಯನ ತಮ್ಮಲೆ 3ನೇ ಹಾವಳಿ ಬಂಗರಸೆ ಅತೊರ್ತುಗು ಆಳೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ನಂಜಿ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಬತ್ತುಜೆ. ಆಂಡ ಕಂಡನಿನ ಬರಿತ ಊರುದ ಸೀಮೆಡೇ ರಾಣಿ ಆಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಸೀಮೆಗ್ ಬತ್ತಲ್. ಆ ಊರುಡು ಪೊರ್ಲುಡ್ ಜನ ಮಾಂತಾ ಎದ್ಕೊನೆಯೆರ್. ಆ ಊರು ಎನ್ನವು......... ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನೆಲ ಮುಟುದು ಮುಡ್ಯಾಡಿಯಳ್.

ಉಳ್ಳಾಲ........

ಅಪನಗ ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆಗ್ ಅರ್ಕುಲ, ಮನೇಲ್, ಪೇಜಾವರ......... ಇಂಚ

ಒಟ್ಟುಗು 16 ಗ್ರಾಮೊಲ್ ಸೇರ್ದುಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲದ ಊರುಗು ಬತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಕುಲದೇವರಾಯಿನ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್ತುಲ್. ಕುಲದೇವೆರ್ನ ಕೈತಲ್ಡ್ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯೊ, ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಮನಸ್ ದಿಂಜಿದ್ ಒಪ್ಪೊಂದು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅರಸ್ತಾನ ಸುರುಮಲ್ತಲ್................

ಆ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು................. ಮೂಡಾಯಿ ಚೌಟೆರ್ನ ಸೀಮೆ, ತೆನ್ಕಾಯಿ (ಕೇರಳದ) ಇಸ್ಪೆರಾಯಿನ ಮಲಬಾರ್‌ದರಸೆರೆ ರಾಜ್ಯೊ, ಬಡಕಾಯಿಡ್ ತನ್ನ ಕಂಡನಿನ ಊರು ಕುಡ್ಲ. ಆಂಡ ಈ ಕುಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲದ ನಡುಟೊಂಜಿ ಸುದೆ

ನೇತ್ರಾವತಿ.................

ಪರಶಿವನ ಕಣ್ಣುಡ್ದ್ ಒಡ್ಡಿನ ಕಣ್ಣೀರ ಪನಿ ಪನಿ ಪುರಾಣ ನಂಬುಗೆದ ಈ ಸುದೆ ಆ ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟಡ್ದ್ ಪಡ್ಡಯಿಗ್ ಪರತುದು ಉಳ್ಳಾಲದೂರುದ ಪಡ್ಡಯಿಡ್ದ್ ಉಪ್ಪುನ ಕಡಲುಗು ಸೇರುಂಡು. ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಆಪೆದ ಬರಿಟ್ ಇಪ್ಪುನ ಮಾಗಣೆ ಉಳ್ಳಾಲೊ (ಉಳ್ಳಾಲ) ಚೌಟೆರ ಕಡೀರ ಅರಸ್ತಾನ ಸುರುವಾಯಿನ ಕಡಲ ಬರಿತ ಜಾಗೆ. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಆಳ್ವಿಕೆದ.

16 ಗ್ರಾಮದ ಈ ಉಳ್ಳಾಲ ಮಾಗಣೆಡ್ ಜನೊಕ್ಲು ಮಾಂತಾ ಕಾಯಕಷ್ಟ ಬುಡ್ದು ಬೆನ್ಪಿನ ಮನಸ್‌ದಕ್ಲು. ಮೂಡಾಯಿಡ್ ತನ್ಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಕಂಡೊಲೆಟ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಬೆನ್ನಿದಾಕ್ಲು, ಪುಣಿದಾಂತಿ ಕಂಡ(ಕಡಲು)ಲೆಡ್ ಬೆನ್ಪಿನ ಮರಕಲೆರ್, ಬೋವಿಲ್, ಎಣ್ಣೆದ ಕೆಲಸದ ಗಾಣಿಗೆರ್, ಬ್ಯಾರದ ಬ್ಯಾರಿಲ್, ಸೆಟ್ರ್, ಗಟ್ಟಿನಾಕುಲು ಬೊಕ್ಕ ಮಗ್ಗೊಡು ಸೊಂದುನ ಸೆಟ್ಟಿಗಾರ್ (ತಾಲೆರ್)ನಾಕ್ಲು, ಒಂತೆ ಇತರ ಜಾತಿದಾಕ್ಲು ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬದುಕೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಮಾಗಣೆಡ್ ಜನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಸುಬುದಾಕ್ಲು ಆಂಡಲ ಒರಿಯಾಗೊರಿ ಒದಗೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೆನ್ಪಿ ನರಮಾನಿ, ತಿಗಲೆಕಂತಲೆಕ್ಕ (ಸೋಮಾರಿ) ಮಲ್ಪಂದೆ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಕಂಡದ ಬೆನ್ನಿ ಕಡಲುದ ಬೆನ್ಪಾಟಿಗೆ ಮಲ್ತೊಂದು ತಿನಸ್ ಒಣಸ್‌ಗ್ ದಾಲ ವೊಡ್ಕ (ಕೊರತೆ) ದಾಂತಿ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೆರ್. ಊರುದುಲಾಯಿ ಪದ್ದೆಯಿ ಪಣವು ಬ್ಯಾರದಾಕ್ಲೆದ್ದಾವರ ಬುಲೆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಗದ್ಯಾಣ, ವರಾಹ ಪನ್ಪಿನ ಕಾಸ್‌ದ ವೈವಾಟ್ ಇತ್ತುಂಡಲ, ಕ್ಯಾಕ (ವಿನಿಮಯ ಕಾರ್ಯ)ದ ಬ್ಯಾರೊಡು ಮೀನ್–ಅರಿ–ತಾರಾಯಿ, ಎಣ್ಣೆ, ಕುಂಟು ಅಂಗಿ, ಪುಲಿಮುಂಚಿ ಸಾಮಾನ್ದ ಓಡಾಟಲ ಇತ್ತುಂಡು.

ಮಾಗಣೆದ ದೈವದೇವೆರ್ ಅಕ್ಲೆನಾಕ್ಲುನ ನಂಬುಗೆದ ಲೆಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾಗಡ್ ನಿಲೆ ಆತೆರ್. ನೇಮ ತಂಬಿಲ ಕೋಲ ಬಲಿ ನಡತೊಂದಿತ್ತುಂಡು. ಊರುಡ್ ದೇವೆರ್ ದೈವೊಗ್ ಜಾಗೆ ಇತ್ತುಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಅಡ್ಕದ ಭಗವತಿ, ಉಳ್ಳಾಲದ ಭಗವತಿ, ಪಟ್ನದ (ವ್ಯಾಘ್ರ) ಪಿಲಿಚಾಮುಂಡಿ, ಗುಳಿಗಜ್ಜೈ, ಪಲ್ಲಿ, ಕುಟುಮದ ದೈವ ಊರುದ

ದೇವೆರ್ ಆಗ ಭೋಗ ಗೆತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇತೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ನಾಡುನ್ ಕಾಪುನ ಸೀಮೆದ ದೇವೆರೆಗ್ಲಾ ಬಲಿ ಬೋಗೊ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ –

ಚೌಟೆರ್ನ ಮನೆತನತ್ತ ಕುಲ ದೇವೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊದ ಮಾಂತ ಜನೊತ ಮನಸ್‌ದ ದೇವೆರ್. ಆ ದೇವೆರ್ನ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದವೆ. ಪ್ರಕೃತಿದ ಪೊರ್ಲು, ಪಕ್ಕಿ ಮುರ್ಗೊಲೆನ ಪೊರ್ಲು, ಕೆತ್ತನೆದ ಶಿಲೆಕಲ್ಲು ಚೌಕದಾಕಾರೊಡು ಇಪ್ಪುನ ಗರ್ಭಗುಡಿತ ನಡುಟು ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿಡ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ ಮೂರ್ತಿ ರೂಪಡ್ ಅಬಯ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆನೆ ರುದ್ರಪಾದೆ. ಸೊಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಕಾಪು ರಕ್ಷಣೆಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಆ ನಾಡುದ ಕಡೀರ ರಾಣಿಯೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ.

ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ಜವಾನಾದಿಗೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಅರಸ್ತಾನ ಅತ್ತೆ.......

ಉರ್ಕು ಸುದೆಕ್ ದಂಡೆ.........

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪಟ್ಟೊಗು ಬನ್ನಗ ಜವಾನಾದಿಗೆ. ಚೌಟೆರ್ನ ಸೀಮೆದಾಕ್ಲ್ ಅಜತ್ ಮಲ್ತಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ. ಪೊಸ ಜಾಗೆಗ್ ಪೊಸತ್ ರಾಣಿ. ಕಡೀರ ರಾಣಿ. ಉರ್ಕು ಬರ್ಪಿನ ಉಮೇದ್,

ನುರ್ಕು ಪೋಯಿ ಪನ್ಪಿನ ನೆತ್ತೆರ್ದ ಜವಾನಾದಿಗೆಡ್ ತಪ್ಪು ಅಜೆ (ಹೆಜ್ಜೆ) ಆಪಿನವು ಸಟಾ(ಸಹಜ)ನೇ. ಅಯಿಕಾತ್ರನೇ ಮಾಮಣ್ಣೆ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನವೇ ಮಂತ್ರಿನ್ ನಾಡ್ದೆರ್... ತಿಂಮು ನಾಯಕೆರ್.

ಪಿರಾಯದ ತರೆತ ಪಿರಾವುಡು ಸಮಾಧಾನ, ತಾಲೊಂಬಿನ ಬುದ್ಧಿ, ದೂರದ ನೋಟ, ತರೆಕರ್ಚಿ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತುಂಡು. ಈ ತಿಂಮು ನಾಯಕೆರೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ರಾಮ ಬಲಿಪೆರ್, ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯರ್ ಹಿರಿಯೆರಾದ್ ರಾಣಿನ ಚೆಂಗೈ (ಆತ್ಮೀಯ) ಗುಂಪುಡಿತ್ತೆರ್. ನಾಡುದ ಬುಳೆಚಿಲೆಗ್ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಆ ಪೊರ್ತುಗು ಪಡ್ಡಯಿದ ಕಡಲುಡು ನಗ (ಹಾಯಿ ಹಡಗು) ಗಳಸ್‌ದ್ ಪರದೇಶ ಪರ್ಷಿಯ, ಅರಬ್, ಕೆಂಪು ಕಡಲ್ದ ಜನಕುಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಮಲ್ಲ ನಗೊಲೆಗ್ ಉಂತರೆ ದಕ್ಕೆ (ಬಂದರು) ಬೋಡುತ್ತಿಂಡ್. ಅಪನಗ ಇತ್ತಿನ ದಕ್ಕೆ ಪಂಡ ಹೊನ್ನಾವರ, ಭಟ್ಕಳ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಮಲ್ಪೆ, ಕುಡ್ಲ ಮಾಂತ ಸುದೆತ ಕೈತಲ್ಡೆ.

ಉಳ್ಳಾಲ ಸೀಮೆಲಾ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದೆತ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಮೈಟೇ ಇತ್ತ್ಂಡು. 'ಬಡಕಾಯಿ ಮೈತ ಕುಡ್ಲದಾಕ್ಲು ದಕ್ಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನಮಲ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಧಕ್ಕೆ ಮಲ್ಪುಗ.'

ಮಂತ್ರಿಲ್ ಪಂಡಿನೆನ್, ತಡ ಮಲ್ಪಂದೆ ರಾಣಿ ಒತ್ತೊಂಡೊಲು. ದಕ್ಕೆ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ ಪಣವು ಬೊಡಾದಿತ್ತುಂಡು. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಬಿರ್ಸೆದಿ. ಯೇಪೊಲ ಚುರುಕು. ಪಡ್ಡಯಿ ಕಡಲುಡು ತನ್ನ ಊರ್ದ ಬ್ಯಾರ ಸುರುಮಲ್ಪರೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಿರ್ಸಾನಿ (ನಿಶಾನೆ) ಕೊರಿಯಲ್. ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ದೆಪ್ಪೊಡ್ದು ದುಂಬು ದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾದ್ ಉಂತುಂಡು. ಆ ದಕ್ಕೆಡ್ ಪರದೇಶದಾಕ್ಲೆಡ ಬ್ಯಾರ ಸುರುಮಲ್ಪರೆಗ್, ಇಸ್ಟೆರಾಯಿನ ಆ ಜಾಮೋರಿನ್ ಕೇರಳದ ದೊರೆನ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೇಂಡಲ್. ಜಾಮೋರಿನ್ ಪಾತೆರೊಗು ತತ್ತುಜಿ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ನಾಡುದ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಆ ಪರದೇಶದ ಬ್ಯಾರ ಸುರುಮಲ್ತಲ್.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ ಕಟ್‌ದಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಧಕ್ಕೆದ ಜಾಗೆ ಇತ್ತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು.

ಮುಲ್ಪದ ಬಣ್ಣದ ಕುಂಟು ಅಂಗಿ, ಪುಳಿ ಮುಂಚಿ, ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಉರ್ಪೆಲರಿ ತಾರಾಯಿಗ್ ಅಲ್ಪ ಬಾರಿ ಖಾಯಸ್ (ಬೇಡಿಕೆ) ಬತ್ತುಂಡು. ಮುಲ್ಪದ ಸೆಟ್ಟಿ, ಬ್ಯಾರಿ, ಜೈನೆರ್ ದಕ್ಕೆ ನಗ ಗಳಸುದು ಪೊರ್ಲುದ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ನಾಡುಗು ಪದ್ದೆಯಿ ಪಣವು ಕನಪಿಲೆಕ ಮಲ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಾಡುದ ಸಂಪತ್ತು ಎಚ್ಚಾಯಲ್. ಆತೆ ಅತ್ತ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ದಾಂಟುದು ಪೋಪಿನ ಮಾಂತ ಸರಕುಗ್ಲಾ ಸುಂಕ ಪಾಡಿಯಲ್. ಬೆನ್ನಿದ ಲೇವಿಡ್ ಅರಿಬಾರ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತಲ್.

ಮಾಗಣೆಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಸಂತೆದ ಅಟ್ಟಣೆ ಮಲ್ತಲ್. ಮಾರುನ ಗೆತೊಂಬಿನ

ಜಾಗೆ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಮಲ್ತೊಲ್. ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಮಾಂತಾ ವಸ್ತು ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಲ್. ಬೊಡಾಯಿನಾತ್ ಕಿರೆ ತೋಡಾಯಲ್. ಬೆನ್ನಿಗಾತ್ರ ನೀರ್ದ ಕಟ್ಟ ಕಟಾಯಲ್. ಸಾದಿ ಬೀದಿ ಮಲ್ತಲ್. ಮನೇಲ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಆಂಡ್. ಗುವೆಲ್ ತೋಡಿಯಲ್. ಪರ್ಜಿ ನೀರ್ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡ್............

ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟುನ ಸಂಗತಿ ಕುಸಾಲ್ದ ಅತ್ತ್. ಮಸ್ತೋ ಮಸ್ತ್ ಬೆನೊಡು. ರಾಣಿ ಆಂಡ ದಾನೆ? ಕಾಯ ಕಷ್ಟಡ್ದು ಬೆನೊಡು ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಉದಾರ್ಮೆ ಆವೊಡು. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಾಡುದ ವಾವೊಂಜಿ ಜಾಗೆಲ ಪಡೀಲ್ ಬುಡ್ಜೊಲ್..... ಅರೆಂತಡೆಗಿತ್ತಿನ ಕಂಡದ ವಾ ಪಾಲುಲ್ಲಾ ಪಡೀಲ್ ಬೂರುಜಿ. ಸ್ವಂತ ರಾಣಿಯೇ ಕಂಡೊಗು ಜತ್ತ್‌ದು ಬರಿ ಕಡ್ತಲ್, ನೇಜಿ ಗೆತ್ತಲ್, ಸಾಲು ನಡಿಯಲ್, ದತ್ತಲ್, ಪಲಯಿ ಪಾಡಿಯಲ್....... ಬೆಗರ್ ಸೀಂಟ್‌ದ್ ಬೆನಿಯಲ್. ಬಹುಸೊಇ ವಾ ವೊಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆಲಾ ರಾಜೆರ್ನ ಅರಸರ್ನಲಾ ಸ್ವಂತ ಕಂಡೊಗು ಜತ್ತುದು ಬೆನ್ತಿನ ಉದಾರ್ಮೆ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಮಾತ್ರ ಅಯಿಕ್ ಅಪವಾದ.

ಇಂದೆನ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್, ಜನಪದೆರ್ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ಪುವೆರ್. 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಆಂಜೊವೆಲೆಕ್ಕ ಕಂಡಡ್ ಬೆನೊಂದಿತ್ತೆರ್' 'ರಾಣಿಯೇ ಬೆನ್ನಗ, ನಮ್ಮ ದ್ಯಾತ' ಮಾಂತೆರ್ಲ ಊರುಡು ಬೆನ್ಪಿನಾಕುಲೇ ಆಯೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಈತ್ ಬೆನ್ನಗ ಅರೆನ ಅರಂತಡೆ ಮಿಜಾರ್, ಮನೇಲ್ಡ್ ಕಟುದಜಲ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಅರಂತಡೆ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆನೆ.....

ಒರುಂಬ ಕೆದು (ಒಂಭತ್ತು ಕೆರೆ)............

ಪುದರ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ಒರುಂಬ ಕೆದು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆ. ಬೆನ್ನಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ತಾರೆ, ಕಂಗು, ಕುಕ್ಕು, ಪೆಲಕೈ, ಪೆಜ, ಅರಿಬಾರ್, ಎಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿ, ಏಲಕ್ಕಿದ ಬೆನ್ನಿಗ್ ಈ ಕೆದುತ ನೀರೆ ಆಧಾರ. ನೀರ್ದ ಪಸೆಟ್ ಆ ಜಾಗೆ ಪೊರ್ಲುಡ್ ದೈಮರಡ್ದ್ ಕಾಡುದಲ್ಕ ಬುಲೆದುಂಡು. ಒರುಂಬಡೊಂಜಿ ಕೆರೆಟ್ಟ್ ಯೇಪಲ ನೀರುದೊಸರು ರಟ್ಟೊಂದುಂಡು. ವಾವೊಂಜಿ ಅರಗೆಲದ ದೂಂಬುಗೇ ಆವಾಡ್ ಆ ಕಿರೆತ ನೀರು ಆಜಂದ್. ಚೌಟೆರ ಕುಲದೇವೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಆರಾಟದಾನಿ ಜಳಕೊಗು ಆ ಕೆರೆಕ್ ಬರ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅವು ಪವಿತ್ರ ಕೆದು.

ಈ ಒರುಂಬ ಕೆದು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆದಲ್ಪ, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಅರಂತಡೆ ಮಲ್ತಲ್. ಅರಂತಡೆ ಭಾರಿ ಪೊರ್ಲುದವು. ಎತ್ತರದ ಜಾಗೆಡ್ ಮುಖಮಂಟಮೆ, ದಲಿ ಬಾಕಿಲ್, ಕಂಬ ಕಂಬ ಕಂಡಿಲ್, ಎಲ್ಯ ಕೋಟೆ, ಅಯಿತುಲಾಯಿ ಇಲ್ಲ್. ಕೋಟೆ ಬಾಕಿಲ್......... ಇಂಚ ಪೊರ್ಲುದ ಆ ಅರಮನೆ ಕಟುದು ಅರಸ್ತಾನ ಮಲ್ತಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸೀಮೆಡ್, ಚೌಟೆರ್ನ ಬೋರಿ (ವೃಷಭ) ಲಾಂಛನದ ಪಚ್ಚೆ ಬಾವುಟ ರಾವೊಂದು

ಇಪ್ಪುಲೆಕ ಮಲ್ತಲ್. ಆಂಡ ರಾಣಿ ಅರಮನೆಗ್ಲಾ ಊರುಗ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ದೂರ ದೀವೊಂಜೊಲ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ನಡಪಾಯಲ್.......

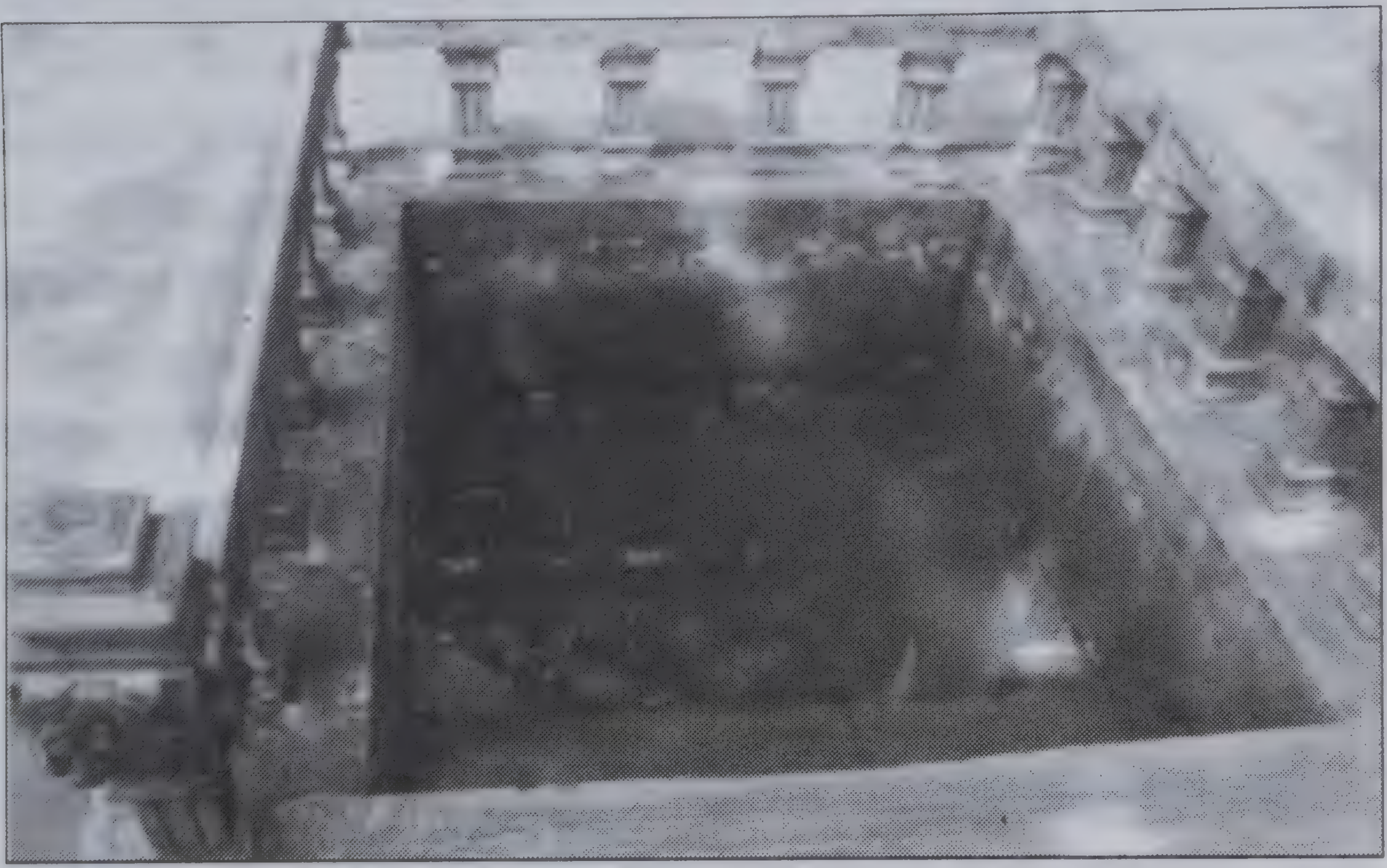

ಆ ಒರುಂಬ ಕೆದುಕುಲೆಡ್ ಉಂದು ಒಂಜಿ. ನೆಟ್ಟ್ ಏಪಲಾ ನೀರ್ ಆಜಂದ್.

ಅರಸ್ತಾನದ ಸಿಂಗದನ

ಮಾಗಣೆಡ್ ಜನಕುಲು ಮಾಂತಾ ರಾಣಿನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಸಲಿಗೆಡ್ ತುವೊಂದು ಪಾತೆರುಂದಿತ್ತೆರ್. ಏತ್ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್ತುಂಡು ಪಂಡ ಊರೂರ್ಮೆಲ ಒಲ್ಪಾಂಡಲ ಮದಿಮೆ ಲಕ್ಕುಂಡ ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಅಂಗ್‌ದಾಂತಿ ಜನಕುಲು, ಮದಿಮಲೆಗ್ ಏತ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪರೆ ಬಾಡಯಿದ ಬಂಗಾರ್ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಡ ಕನ್‌ಪೆದೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಮದಿಮೆ ಲಕ್ಕಂಡ ಬಂಗಾರ್ದ ಬಕ್ಕಸ್ ಬಂಗಾರ್‌ದೊಟ್ಟುಗು ಪಸೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತಿನಿ ಓಲ್ತು ಗೊತ್ತೆ? ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಅರಂತಡೆಡ್ದ್. ಬೋಡಾಯಿನಾಕ್ಲು ಮದುಮೆದ ದುಂಬುನಾನಿ ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜಾಯಿ ದೀದ್ ಹರಿವಾಣೊಡು ಅರಂತಡೆಗ್ ಬಾಮ್ಯೊಂಡ(ವಿನಂತಿಸಿ) ಮನದಾನಿಯ ಆ ಬಂಗಾರ ಇತ್ತಿ ಬಕ್ಕಸ್ ತಯಾರಾದ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ವಿಶ್ವಾಸೊಗು ಪ್ರೀತಿಗ್ ಬೇತೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೊಡ್ಚಿ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಜನಕುಲೆನ್ ತನ್ನ ಸಂಸಾರದಕ್ಲನಲೆಕ್ಕ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ.

ಅಂಚಾಂದ್ ರಾಣಿ ಪಂಡಿನೆನ್ ಮಾಂತ, ತೂಯಿನೆನ್ ಮಾಂತಾ ಒಪ್ಪಿದ್ ಮೋಸ ಪೋಪಿನ ಬಾಲೆದಲ್ಕಲಾ ಇತ್ತುಜೆರ್. ಅಡ್ಡ ಶ್ರೀ ಭಗವತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಾರಿ ಕಾರ್ನಿಕದವು.

ಅರಸ್ತಾನದುಲಾಯಿ ಬರ್ಪಿನ ಈ ದೇವಿನ ಸಾನಿದ್ಯದ ಬಗೆಟ್ ಒಂತೆ ಸಂಶಯ

ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಅವೆನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತು ತೂಯೆರ್‌ಗೆ. 'ಮನುಷ್ಯೆ ಏತು ಬಿರ್ಸೆ ಆಂಡಲ, ದೈವ ದೇವೆರ್ನ ಎದುರು ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ನಡಪುಂಡ? ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಸೋಲು ಒಪ್ಪೊಂಡೊಲು. ಶ್ರೀ ಭಗವತಿಗು ಪಟ್ಟಪರಕೆ, ಭೂಮಿ ಉಂಬಳಿ ಪೂರ ಕೊರಿಯಲ್‌ಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನಪದೆರ್ ಇನಿಕ್ಲ ಪನ್ಪೆರ್.

ನಾಡೊಮ್ಮೆರ್ಡ್ ರಾಣಿ ಎಡ್ಡೆಪುನ ಪೂರಾ ತನ್ನ ಚೆಂಗ್ಯೆ ಪಂಡುಗ್ (ಆತ್ಮೀಯ ಬಳಗ) ಸೇರಾವೊಂಬಿನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಮರಕಲೆರ ಪಟ್ನ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಕೂಡುಕಟ್ಟುದ ಬದುಕುದ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಜವನೆರ್ನ ಕಡಲುದ ಇಡ್ಪಾಡ್(ಆಗುಹೋಗು) ತೆರಿದಿನ ಗೋದಾ, ಗೊಬ್ಬುಲೆಡ್, ತಂಕ ಬಿಂಕೊಡ್ ಬಿರ್ಸೆರಾದ್ ಪರಾಕ್ರಮಿಲಾಯಿನ ಆ ಮರಕಲೆರನ ಶಿಸ್ತುದ ಬದ್ಕುಲಾ ಇತ್ತುಂಡ್. ಅಕ್ಲೆನ ಗುರ್ಕಾರೆ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಮೀರಂದಿನ ಜನಕುಲು. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಅಕ್ಲೆನ ಗುರ್ಕಾರೆ ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರ್ರೆನ್ ತನ್ನ ಪಂಡ್‌ಗ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ವಿಶ್ವಾಸಗೆತೊಂಡಲ್. ಎತ್ತರದ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟುದ ಮಹಾಧೈರ್ಯದ ಚೆನ್ನುಗುರಿಕಾರೆ ದುಂಬುಗ್ ದಂಡನಾಯಕೆ ಆಪೆರ್. ಇನಿಕ್ಲ ಜನಪದೆರ್ನ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ ಮರಕಲೆರ್ ಗಾಣಿಗೆರ್, ಗಟ್ಟಿನಾರು ತಾಲೆರ್ ಮಾಂತಾ ಸಮುದಾಯದಕ್ಲು ತನ್ಕುಲೆನ ಒರಿ ತಂಡೇಲೆನ್ (ಮುಖ್ಯಸ್ಥ) ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಪಂಡ ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ಲೆತೊಂದು ಪೋಪಿನ ಪೊರ್ಲುಮನಸ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗು ಇತ್ತುಂಡ್. ಉಂದೆ ಮನಸ್‌ಡ್ ಬ್ಯಾರಿ ಜನಾಂಗದ ಆಲಿಖಾನ್ರೆನ್ ಅರ್ನ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಗ್ ಒಟ್ಟುಗ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಮಾಂತಾ ಜನಕುಲೆನ್ಲ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸೊಡ್ ತೂಯಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ನಾಡುದ ವಾ ನರಮಾನಿಗ್ಲಾ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಏಪ ಬೊಡಾಂಡಲ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತಲ್.

'ಇಜ್ಜಿ ಆಪುಜಿ' ಪನ್ಪಿನ ಪದನೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಒಲ್ಪನೆ ತನ್ನ ಜನಕುಲೆಗ್ ಅಗತ್ಯ ಬೂರುಂಡ ಅಲ್ಪ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅರ್ನ ಅರಂತಡೆಗ್ ಅಡ್ಡಿ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ಏರ್ಲ ಬರೊಲಿ. ಏರೆಗಾಂಡಲ ಅಗತ್ಯ ಬೂರುಂಡ ಆಲ್ ಸಾದಿ ಬೀದಿಡ್ ತಿಕ್ಕುವಲ್. ಸಾದಿಡೇ ಉಂತುದು ಸುಖ ಕಷ್ಟ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಲ್. ರಾಣಿನ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ದೀವೊಂದೇ ಜನಕುಲೆನ ಬಂಜಗು ಓಕೊನ್ದಲ್. ರಾಣಿ ಬಂಜದ ಪೊರ್ತುಗು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಕೈಸಾಲಲ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಲ್‌ಗೆ. ಬೆನ್ನಿದ ನಾಯೆರ್, ಪಲಾಯಿ, ಪೆತ್ತ ಕೈಕಂಜಿಗ್, ಕಡಲುದ ವಾಡ ಬಲೆಕುಲೆಗ್ ಕಾಸ್‌ದ ಅನಪತ್ತೆ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸಾಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರುಂದು ಜನಪದೆರ್ನ ಹೇಳಿಕೆ. ಇಂಚಾದೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ 'ಆಲ್' ಅತ್ತ್ 'ಆರ್' ಆಯೆರ್. ಆರ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ. ಎಡ್ಡೆ ಅರಸು ಕುಲದ ರಾಣಿ ಪಂಡುದು ಪನ್ಪಾಯೇರ್.

ಕೆಲಸೊಗ್ ಇರ್ಮನೆ ಮಲ್ಪುಂದಿನ ರಾಣಿ ಕಂಡ–ಕೆದು, ಪಣೆ–ಬಲ್ಲು, ಬುಲೆ–ಸಲೆ, ಜನಮಾನಿ–ಬ್ಯಾರ ಬೇಜಾರ, ಪದ್ದೆಯಿ–ಪಣವು, ಕೋಲ–ಬಲಿ, ಗೋದ–

ಗೊಬ್ಬು ಇಂಚ ಮಾಂತಾ ಕಡೆಕ್ಲಾ ಗ್ಯಾನ ದೀವೋಂದಿತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಕೆಲಸೊನು ಮದತ್‌ಜೆರ್. ರಾಜ್ಯದ ಸುಖೊಕು, ಭದ್ರತೆಗು ಒಡ್ಕ ಮಲ್ತುಜೆರ್. ಸೈನ್ಯೊ ಕಟ್ಟುದೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ತಾಲೀಮ್, ಗೊಬ್ಬು, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ, ಬಿರುಪಗರಿ ಕತ್ತಿ, ತಲ್ವಾರ್, ಪಾರು, ಪರತರುನ ಮಾಂತ ಗ್ಯಾನೆ ದೀದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕಲ್ಪಾದೆರ್. ಉಂದೆಕಲಾ ತಾನು ಪಾಲ್ಗೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗ್ಯೆ.

ನಿರೆಕರೆ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂದೆರ್. ತೆಂಕಾಯಿದ ಕುಂಬಳೆದಾಕ್ಲು, ಕಣ್ಣನೂರುದಾಕ್ಲು, ಮಲಬಾರ್ ಕೇರಳದಾಕ್ಲು, ವಿಶೇಷವಾದು ಜಾಮೋರಿನ್ ದೊರೆನು ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಇಂಚ ಮಾಂತ ಕಡೆತ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂದಿನ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ನಾಡು ಉಳ್ಳಾಳ ಮಾಗಣೆ, ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತುಡು ನಲಿತೊಂದುಂಡು' ಪನ್ಪಾವುಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಏತು ಸಂಪತ್ ಪಂಡ ಆರ್ ಆನೆಲೆನ್ ತಾಂಕುನಾತ್ ತಾಕತ್ತು ಬತ್ತಿನಾರಾದ್, ಆನೆಲೆನ್ ಮೀಪರೆಗೆಂದೇ 'ಆನೆ ಕೊಳ' ಮಲ್ತೆರ್‌ಗ್ಯೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ ಏತ್ ಸಂಪತ್ತ್ ಬತ್ತಂಡಲಾ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಬೊಕ್ಕ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ತನ್ನ ಆದಿನಾಥ ವೃಷಭನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಮಲ್ಲ ಭಕ್ತೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲಗ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ತನ್ನ ಜಾತ್ಯಪ್ಪೆನ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ ಒಂಜಿ ಬಸದಿ ಕಟ್ಟಾದೆರ್.

ರಾಣಿ ಕಟ್ಟಾದಿನ ಜೈನೆರ ಬಸದಿ (ಆದಿನಾಥ ವೃಷಭನಾಥ ಬಸದಿ, ಉಳ್ಳಾಲ)

ಇಂಚ ನಾಡುದ ಸಂಪತ್ತು, ಜನಕುಲೆನ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಗರ್ ಜಪುಡಾದ್ ಬೆನ್ಪುನ ಗುಣ, ನಾಡು ಕಟ್ಟುನ ಪೊರ್ಲು, ಅರೆಸ್ತಾನದ ತರೆಕರ್ಚಿ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಪರಾಕ್ರಮೊಲ್ ಮಾಂತ, ನಾಡುದ ಮಂತ್ರಿಲ್ ವಿಶ್ವಾಸದಾಕುಲ್ ಆಯಿನ ತಿಂಮು ನಾಯಕೆರ್, ರಾಮ ಬಲಿಪೆರ್, ಆಲಿಖಾನ್, ಚೆನ್ನುಗುರಿಕಾರೆ, ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆರ್‌ನ, ಮುತಾಲಿಕೆಡ್ ನಡತುಂಡ್. ರಾಣಿ ಮಾಂತೆರೆನ್‌ಲಾ ಸಮದಾರಿಕೆಡ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್, ಬರಹಗಾರೆರ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಪುಗಾರುನ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಇಂಚ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಮೇದುಡು ರಾಜ್ಯ ಆಳೊಂದುಪ್ಪುನಗ........

ಬಡಕ್ಯಾದಿಲ್ಲದ ಕರಕರಿ

ತನ್ನ ಕಂಡನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸೆ ತನ್ನ ಮಾಮಣ್ಣೆ 3ನೇ ಹಾವಳಿ ಬಂಗೇರ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಟ್ಟೊಗು ಬತ್ತೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1545ಡ್ ಪಟ್ಟೊಗು ಬನ್ನಗ ಆ 'ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು' ಕಾಮರಾಯೆ ಯುವರಾಜೆ ಆಯೆ. ಆಯೆ ಆಯೆನ ಇಕ್ಮಾತ್ ತೋಜರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ.......

ತೆನ್ಕಾಯಿ ರಾಜ್ಯೊಡು, ಪಂಡ ಈ ಅಲ್ವೆದ ಆಪೆದ ರಾಜ್ಯೊಡು, ತನ್ನ ಮಾಮಿ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂದ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಬೆನ್ಪಾವೊಲ್‌ಗೆ. ರಾಜ್ಯದ ಏಳ್ಗೆ ಮಲ್ತೊಲ್‌ಗೆ ಪನ್ಪಿನ ಸುದ್ದಿ ಆಯನ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರ್ದು ಅಡಿಮೇಲಾಯೆ. ನಂಜಿಡ್ ಬಂಜಿಬೇನೆ ಆಂಡ್. ತನ್ನ ಮಾಮು ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸಗ್ ಕೆಬಿ ಚುಚ್ಚರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ.

'ನಮಡ ಕೇನಂದೆ ದಕ್ಕೆ ಮಲ್ತಲ್'

'ನಮ್ಮ ಎದುರುಡು ರೈಸಾವಲ್'

'ನಮನ್ ಗೆನ್ಪುಜಲ್'

'ಕಂಡನಿಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರ್ಪುಜಲ್'... 'ದಂಡ್ ಗೆಪ್ಪುಗ....'

ಇಂಚಿನ ಬೆದಂಕ್‌ಗ್ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸೆಲಾ ಕೆಬಿ ಕೊರಿಯೆ. ತರೆ ಬಲಿಪಾದಿಜೆ.

'ಕೊಳಲೊ ಗೆಪ್ಪುಗ'...

ಕೊಳಲೊ ಗೆತ್ತೆರ್

ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಅರಸ್ತಾನದ ದೇಕಿ ವಾ ಚಾಣಕ್ಯಗ್ಲಾ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತುಜಿ(ಇಂದೆನ್, ಅರೆಡ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆ ಒತ್ತೊಂದೆರ್.) ಓಲು ಒಲ್ಪ ಪಿಜಿನ ಪಾರುಂಡಲಾ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್. ಅಂಚಿನ ದೆಂಗ್ ಕೆಬಿ(ಗೂಡಚರ್ಯೆ) ಇತ್ತುಂಡು. ಕಂಡನಿ ಕೊಳಲೊ ಗೆಪ್ಪುವೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾತುಂಡ್.

'ಅಕ್ಲೆಗ್ ಎಚ್ಚ ಬೊಡ್ಚಿ' ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತಾನು ಪೋಯಿಜೆರ್.

ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರೆ, ಆಲಿಖಾನ್ರೆನ ದಂಡು ಅಪದಾಕ್ಲೆನ ಚಿಮಿಣಿ ತೆಕ್ಕಾದೆರ್. ಅಂಚ ಸುರುತ ಸರಿ ಬಂಗೆರ್ ಸೋತೆರ್. ರಡ್ಡನೇ ಸರಿ ಚೌಟೆರ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್. ಮೂಜಿನೇ ಸರಿಲಾ ಬಂಗೆರ್ ಗೆಂದುಜೆರ್. ನಾಲ್ನೆ ಸರಿ ಬಂಗೆರ್ ಪೊಡಿ ಪೊಡಿ

ಆಯೆರ್.

ಇಂಚ ಬಡಕ್ಕಾ ಇಲ್ಲದ ಮೋಂಟು ಮೊರಂಕ್ಯ(ಪುಂಡಾಟಿಗೆ)ಗ್ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ,

'ಭಾರಿ ತಂಕದ ಪೊಂಜೊವಪ್ಪ' ಸೋತಿನಾಯನ ಸುಯಿಲು.

'ಇಂಬಲೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾವೊಡ್.' ಪಂಡುದು ಸೋತಿನಾಕ್ಲು ಕಾತೆರ್. ಕಾತೆರ್..

'ತಿಕಿಯಲ್', ಒಂಜಿದಿನ ಪೊಳಲಿದಂಚಿದ ಇಸ್ಟೆರ್ನ ಮದಿಮೆದ ಲೆಪ್ಪು ಬನ್ನಗ ಆಡೆಗ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋಯೆರ್, ಒಂತೆ ಎಚ್ಚರ ತತ್ತುದ್ ಪೋಂಡು. ಆ ಅಟ್ಟೆಪೆದಂಬು ತಮ್ಮಲೆಡ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನ ಕಡಪುಡಿಯೆ......

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ್ ಅಕುಲ್ ಪೊಳಲಿಡ್ದೇ ರಟ್ಟಾಯೆರ್.

'ಕರ್ಪಿಲ್ಲಡ್ಡ್ ಪಾಡೊಡು'

ಕಾಮರಾಯನ ಅಟ್ಟನೆ. ಒಂತೆ ಪೋಡಿಗೆ, "ಉಳ್ಳಾಲದ ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರೆ ಬರ್ಪೇನಾ?"

ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ ಬಂಗರಸೆಲಾ ಒಂತೆ ಅಡ್ಡ ಸಾದಿ ತತ್ತ್‌ದೆ.

'ನಿನ್ನ ಸೊರ್ಕು ಎಚ್ಚಾಂಡ್ ಕಂಡನಿನೇ ಸೋಪಾವುನಾ?' ಸೋತಿನ ಬೆಂಗ್‌ಡ್ ಪಾತೆರ್ಯೆ.

"ದಾಯೇಗ್ ನಮ ಮನಸ್ ಕೈಪೆ ಮಲ್ತೊನೊಡು..... ಒಂತೆ ದಿನ ನೆಮ್ಮದಿದ ಬದುಕು, ಊರುಗು ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಇಡೆ ಅಂಚಿ ಗೇನ ಕೊರ್ನಗ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತಾಂಡ್....... ಏತಾಂಡಲ ಕಂಡನಿ ಕಂಡನಿಯೇ ಅತ್ತಾ..... ದಾಯೆಗ್ ನಂಕ್ ನನೊರಿ ನಡುಟು............"

ಪೊರ್ಲುದ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪಾತೆರ.

ಎಲ್ಯೊಡೆ ಏರೆನ್ಲಾ ಮಂಗಟ್ಟುವುನ ಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬುದಿನೆನ್ ಅಪಗ ಗಳಸೊಡಾದ್ ಬತ್ತುಂಡು....... ಪೊರ್ಲು ಪಾತೆರಿಯಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಪೊರ್ಲುದ ಪಾತೆರೊಗು ಅಡೇಗೆ ಮಂಗೆ ಆಯೆ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ್ ಪಾತೆರೊಡೇ ಮಂಗೆ ಮಲ್ತುದ್ ಮೆಲ್ಲ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಯೆರ್ ಪೊಯಿನ ಮಾಮುಗುಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ, ಅರ್ವತ್ತ್‌ಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಅತೊರ್ತುಗು ಉಳ್ಳಾಲದ ದಂಡು ದಕ್ಕೆದಡೆಗ್ ಎತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕೊಳಲೋ ದಾಂತನೇ ಪಾತೆರೊಡೇ ಅಂದತ್ತ್ (ಒಪ್ಪಿಸುವ) ಮಲ್ಪುನ ಚಲಾಕ್ ಪೊಣ್ಣು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೋಜಯೆರ್. ಆ ಕರ್ಪಿಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ತಪ್ಪಾಯೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನ ದತ್ತ ಬಲೊಟು ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕಾವೆಲಿದ ಕುಲೆವ್ ದೀಪವೊಂಡೆರ್.

'ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆರ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಮದಿಮೆ ಆಯೆರ್' – ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತುಂಡು.

ಒಂತೆ ಬೇಜಾರ್ ದುಃಖ ಆಂಡಲ 'ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ ಆರ್ ಸುಕೊಟು ಉಪ್ಪಡ್'

ಪಂಡ್‌ದ್ ಯೆನ್ನಿಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ತನ್ನ ರಡ್ಡು ಜೋಕುಲು ಸುಕೊಟ್ಟು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಇಯಾರು. 'ನಾಡ್‌ದ ಸತ್ಯೊಲು ಎನನ್ ಕಾತೊನಡ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಏಳ್ಗೆಡ್ ಮನಸ್ ದೀಯೆರ್. ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ಅರಸ್ತಾನದ ವಿಚಾರ ಮಲ್ಪುನಗ ಕಂಡನಿನ ವಿಷಯೊಡಿತ್ತಿ ಮನಸ್‌ದ ದುನ್ನ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

'ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಉಳ್ಳಾಲ ಎಡ್ಡೆ ಆದ್ ಏಳ್ಗೆಗ್ ಬರೊಡು' ಒಂಜೇ ರಾಗ.

ಅಪನಗ ಪಡ್ಡಯಿ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಬಲ್ಯೊ(ತೆರೆ) ಮಗುರ್ರೆ ಸುರುವಾಂಡು. ಪಡ್ಡಯಿ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಸೀಂತ್ರಿ ಸುರುವಾಂಡು. ಸೀಂತ್ರಿದ ಪಾಲ್ ಗೆತ್ತಿನಾಕ್ಲು......

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್......

ಮೂಲತಃ ಸ್ಪೈನ್ ದೇಶದಾಕ್ಲು ಆಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್, ಕ್ರಮೇಣ ಅಕ್ಲೆನವೇ ರಾಜ್ಯೊ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಮೂಡಾಯಿದ ಭಾರತ ದೇಶೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಪೊರುಂಬಾಟಿಕೆಡ್, ಕಡಲ್ದ ಸಾದಿ ಪತ್ತಿನ ಪಡ್ಡಯಿ ದೇಶದಾಕ್ಲೆಡ್ ಕಡೀರ್ದ ಜಯ ಪಡೆಯಿನಾಕ್ಲು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಬ್ಯಾರದಾಯೆ ವಾಸ್ಕೋಡಗಾಮೆ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 1498ಡ್ ಭಾರತೊಗು ಕಡಲ ಸಾದಿ ನಾಡುದು ಪತ್ತಿಯೆ. ಸುರುಕು ಕೇರಳದ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಗ್ ಬತ್ತೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪಡ್ಡಾಯಿಡೆ ದುಂಬೊತ್ತುದು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಸುರುಕು ಬತ್ತಿನ ಜಾಗೆನೇ ಮಲ್ಪೆದ 'ಅಸ್ರೆ' (ತೋನ್ಸೆ ಪಾರ–ಇತ್ತೆದ ಸೈಂಟ್ ಮೇರಿಸ್ ಐಲ್ಯಾಂಡ್) ಮಲ್ಪೆಗ್ ದಕ್ಕೆಗ್ ಬತ್ತೆ. ಮುಲ್ತ ಪೊಲುಬು ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಊರುಗು ಪೋಯೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆ ಪಡ್ಡಾಯಿದಾಕ್ಲಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್, ಡಚ್ಚೆರ್, ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಒರಿಯೊರಿಯೇ ಬರ್ರೆಗ್ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಸುರುಟ್ಟೇ ಪೊಲುಬು ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಈ ಪಡ್ಡಯಿದ ಕಡಲ ಬದಿಟ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬ್ಯಾರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ನಗ ಪತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದೆತ್ತಿನ ಅಕುಲು ಬ್ಯಾರ ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದು ಪಣವು ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1505ಕ್ಕ್, ಅಪನಗ ತುಳುನಾಡ್ ವಿಜಯನಗರದರೆಸರ್ನ ಹಂಗ್‌ಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾಂತಾ ಅರಸೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ಕೈತಡಿಟ್ ಅರಸ್ತಾನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪರೆಗ್ ವಿಜಯನಗರದರೆಸೆರಡ ರಾಜಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಊರುದ ಕುದುರೆದ ಅಂಗ್ ತೋಜ್ಪಾದ್ ತುಳುನಾಡ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಬ್ಯಾರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. 1526ತ್ತಂಚಿ ಇಡ್ಕ (ಸಂಪೂರ್ಣ) ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಅರಸ್ತಾನೊನು ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಕರೆಕ್ಲಾ ಬತ್ತೆರ್‌ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಪೊರ್ಲುದ ಬ್ಯಾರೊಗು ಅಡ್ಡಿ

ಮಲ್ಪರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ್ ಲೂಟರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಕಡಲುಡು ಬೆನ್ಪಿನ ಓಡದಾಕ್ಲೆನ ಬಲೆಕಡ್ಪುನ, ಪಾಯಿ ತುಂಡು ಮಲ್ಪುನ, ದಂಡು ಅರಂಟುನ, ಇಂಚ ಪೋಕಿರಿ ಮಲ್ತೆರ್.

'ಬುಡರೆ ಬಲ್ಲಿ'

ದೂರು ಕೊನೊರ್ತಿನ ಕಡಲ ಬ್ಯಾರದಾಕ್ಲೆಗ್, ಮೀನುಪತ್ತುನಾಕ್ಲೆಗ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಪಂಡೆರ್ 'ಪಿರ ತಾಂಟುಲೆ'.

ಪಿರ ತಾಂಟಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸುದ್ದಿ ಕುಡ್ಲದಾಕ್ಲೆಗ್, ಬಂಗೆರೆಗ್ ತಿಕ್ಂಡ್. ಆ ಮಾರಿಲ್ ಒಂಜಿ ಭಯಂಕರ ಅಪಾಯದ ಯೋಚನೆಗ್ ಕೈಪಾಡಿಯೆರ್.

'ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್‌ನೊಟ್ಟುಗು ರಾಜಿ.'.....

ಬಂಗೆರ್ನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ, 'ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾವೊಡು' ಪನ್ಪಿ ಬೆಂಗ್‌ಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ ರಾಜಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕುಡ್ಲದ ದಕ್ಕೆಡ್ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪರೆಗ್ ಇಡೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ನಗ, ಮಂಜಿ, ಪಾಂಡಿ ದಕ್ಕೆಗ್ ಒತ್ತಾದುಂತುಂಡ್.

ಜಾಮೋರಿನ್‌ಗ್ಲಾ ಉಳ್ಳಾಲದ ಬ್ಯಾರದಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ತಾಂಟರೆ ಎಡ್ಡೆ ಜಾಗೆ ಪಂಡ್‌ದ್, ಅಲ್ಪನೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಉಂತಿಯೆರ್. ಮುಲ್ಪ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲುನ ಮನಸ್ಸು ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪಂದೆ, ಪದ್ದೆಯಿ ಪಣವುದಾಸೆಡ್ ತಿಕ್ಕಿನ ವಸ್ತುಲೆನು ಅಗ್ಗಲಾಸಿಗ್ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಅರಂಟಿಯೆರ್. ಒಯ್ತು ಕೊನೊರೆಗ್ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ದಕ್ಕೆಗ್ ಬೇತೆ ನಗ ಪತ್ತಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾರಿಲ್, ಸೆಟ್ರೆನಾಕ್ಲು, ಗಾಣಿಗೆರ್ನ ನಗೊಕುಲೆಗ್ ಸಾದಿ ಇಜ್ಜಾಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್.

ಕುಡ್ಲದ ದಕ್ಕೆ ಇಡ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಕೈತುಲಾಯಿ..................

ಒಟ್ಟುಗು ಬರಿತಾಯನ ಓಡ ಮುರ್ಕಾವರೆಗ್ ತೂನಗ, ತನ್ನ ಓಡ ಮುರ್ಕಿನ ಗೊತ್ತೆ ಆಯಿಜಿ ಆ ಬಂಗರಸುಲೆಗ್.

'ತುಳುನಾಡ ಕಡಲುಡ್ ಮೀನ್ ಪತ್ತೊಡ್ಡ, ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ, ಎಂಕ್ಲೆಡ ಅನುವು ಗೆತೊನೊಡು' ಪನ್ಪಿನಡೆ ಮುಟ್ಟ ಯೆತ್ತಿಯೆರ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್.

ಬಂಗರಸುಲೆನ ದಂಬು ಇಜ್ಜಿ. ಯೇರ್ ಆಣ್ ಮಗೆಲಾ ಪಾತೆರ್‌ಜೆ.

ಆಣ್ ಮಗೆ ಪಾತೆರ್‌ಜಿಡಾ ದಾನೆಂಡ್?

'ಉಂತಾಲೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಬರಮು (ದರ್ಪ)!!!' ಸುಯಿಂತಿನಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್.........

ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್???

ಅಂದ್ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ

'ನಮ್ಮ ನಾಡ್‌ಡ್ ನಡಪರೆ ಪರ್ದೇಸಿಲ್ದ ಕೇನೊಡಾ?'

'ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ಬೆನೊಡಾಂಡಲಾ ನಿಕ್ಲೆಡಾ ಅನುವು ಕೇನೊಡಾ?'

'ಮೂಲು ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪರೆ ಅಕ್ಲೆಡಾ ಕೇನೊಡಾ?'

'ಎಂಕ್ಲನೂರುಡೇ ಎಂಕ್ಲ್ ರಡ್ನೆ ಸಾಲುದಾಕುಲು ಆವೋಡಾ?'

'ಇಜ್ಜಿ, ಇಜ್ಜಿ'

'ಇಜ್ಜಿ, ಇಜ್ಜಿ, ಇಜ್ಜಿ'

ಒಂಜಿ ಆರ್ಬಟೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಆರ್ಬಟೆ.

ಆ ಆರ್ಬಟೆ ಕೇಂಡಿನ ಜಾಗೆನೆ, ಉಳ್ಳಾಲ.

ಆರ್ಬಟೆ ಕೊರಿನ ದೊಂಡೆನೇ, ಅಬ್ಬಕ್ಕನವು.

'ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ'

ತುಳುನಾಡ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಆರ್ಬಟೆ.

ತುಳುನಾಡ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ – "ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಎದುರು ಕಾದ್‌ದ್‌ದಿನ, ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ"

'ಮಾಂತಾ ಬಲ್ಲೆ ಆ ಪರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ದಮ್ಮು ಉಂತಾಗ'

ಸುತ್ತು ಮುತ್ತದ ತುಳುವ ಅರಸೆರೆಗ್ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರಿಯೆರ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಏಲ್ಲಾ ಮನಿಪುಜೆರ್.ವಾವೊಂಜಿ ಆಣ್ ಮಗೆಲಾ ಮನ್ತುಜೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಪರಂಗಿದ ಪೋಡಿಗೆಗ್ ಒವ್ವು ಮೀಸೆಲ ಸರ್ತ ಆವಂದೆ, ಕುತ್ತ ಜೆತ್ತಿನವು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಆ ಕುಡ್ಲದಾಕ್ಲೆಡ್ಲಾ ಪನಿಯಲ್. ತನ್ನ ಕಂಡನಿ, ಅರ್ವತ್ತೆ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುದುಂಡಲಾ ಮಲ್ಲೆತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಆ ಮೊಡಂಕುನಕುಲು ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿನ ಮಿತ್ತ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು ಅಕ್ಲೆಡ ಉಳ್ಳಾಲದ ಗುಟ್ಟು ಪನಿಯೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಪರ್ಪಾಯೆರಾ ದಾನ್ನೊ? ಕಾಮರಾಯೆ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ಪೆಂದ್ ಅಯನ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಅಯೆ ಅಕ್ಲೆನ ಪೀಂಕನ್ನು ನೇಲಿಯೆ.

'ತುಳುನಾಡ್‌ದ ನರಂಬು ದಾಂತಿ ನರಮನಿಲ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಬೆರಿಟ್ ಉಲ್ಲೆರ್' ಪಂಡುದ್ ಸರ್ತ ಆಯೆರ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್.

'ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಡಲ ಕರೆ ಎಂಕ್ಲನವು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾಂತಾ ಅರಸೆರೆನ್ ಉಸುಲ್ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್.

ಆ ತೋಳಾರೆಲ್, ಕುಂಬ್ಲೆದಾಕ್ಲು, ಸಾಮಂತೆರ್, ಬಲ್ಲಾಳೆರ್, ಬಂಗೆರ್....... ಇಂಚ, ಬಾರ್ಕೂರುರ್ದು ಮಂಗಳೂರ್ ಮುಟ್ಟ ಮಾಂತಾ ಅರಸುಲೆನ ನಾಡುದ ಬ್ಯಾರೊಗು, ಕಡಲ ಕರೆತ ಬೆನ್ಪಾಟಿಗೆಗ್, ನೀರ್ ಮುಟ್ಟಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಮಾಂತಾ ಸುಂಕ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಆತೇ ಅತ್ತ್, ಅಕ್ಲೆನ ಬೆಡಿ ತೋಜಪಾದ್ ಪೋಡಿಗಟ್ಪಾದ್, ಬ್ಯಾರದಕ್ಲೆನ ಸಾಮಾನ್ ಅರಂಟಿಯೆರ್, ಮೋಂಟು (ಉಪದ್ರ) ಮಲ್ತೆರ್.

ದುಂಬು ಪಿರ ತೂಯಿನಕ್ಲೆನ್ ದೊಂಕಿಯೆರ್, ಎದುರು ಪಾತೆರ್ನಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ತೆರ್, ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆ ತೋಜಾಯಿನಾಕ್ಲೆನ್ ಬೀಜಾದ್ ದಕ್ಕಿಯೆರ್, ಸೊರ್ಕಿಯೆರ್....... ನುರ್ಕಿಯೆರ್.........

ನರ ಸೈತಿನಲ್ಕ ಮಲ್ತಿನ ನಮ್ಮ ನಾಡುದ ಅರಸೆರ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಪೋಡಿದ್, ಅಕ್ಲೆನ ಫಿರಂಗಿ, ಬೆಡಿ ಗುಂಡುಗು ಪೋಡಿದ್, ವರ್ಸಲ, 1000 (ಒಂಜಿ ಸಾರ) ಮುಡಿ ಅರಿ, 1000 (ಒಂಜಿ ಸಾರ) ಡಬ್ಬಿ ಎಣ್ಣೆ, ಕೆಲವು ಸಾರ ವರಾಣ್ ಪಣವುದ ಕಪ್ಪ ಕೊರಿಯೆರ್, ಅಕ್ಲು ವಸೂಲು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸಾಕ್ಷಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಮಂಡೆ ತಗ್ಗಾದ್, ಕಾಯ ಬಗ್ಗಾದ್, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಪೋಡಿದ್ ಬದುಕಿಯೆರ್, ನಮ್ಮ ಅರಸೆರ್. ಪಂಡಿನೆನ್ ಕೇನೊಂದು, ಕೇಂಡಿನೆನ್ ಕೊರೊಂದು, ದೊಂಕಿಯೆರ್ಡ ಕುಲ್ಲೊಂದು, ಉಬ್ಬಿಯೆರ್ಡ ಒಚ್ಯೊಂದು, ಬೀಜಾದ್ ದಕ್ಕಿಯೆರ್ಡ ಲಕ್ಕೊಂದ್, ಗುದ್ದಿಯೆರ್ಡ ತಿನೊಂದು, ಬತ್ತೆರ್‌ಡ ಸಾದಿಡ್ ಒಂದುದು ಉಂತುದು, ಮಾನಮರ್ಯಾದಿ ದಾಂತಿಲೆಕ ಆಣ್ ಅಂಜುವೊಲು ಬದುಕೊಂದಿತ್ತೆರ್.

'ತುಳುನಾಡ್ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಗೆತೊನ್ಲೆ. ಸೊರ್ಕುದು ನುರ್ಕುದು ಬತ್ತೆರ್ಡ, ಸಿರ್ಕಾದ್ ಬುಡುವ, ಜಾಗ್ರತೆ'

ದಡಿ ಮುಟ್ಟುದು **ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆದುರು ತರೆದೆರ್ತುಂಡು ಉಂತಿನಾರೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ** ದೇವಿ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಬೆಚ್ಚ ಮುಟ್ಟುಯಿನಾರಾದ್, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪುದರ್ ರಟ್ಟಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಮೀಸೆ ಅಡಿಕ್ ಬೂರುಂಡ ದಾನೆ ಆಂಡ್, ಕಾಜಿದ ಸಬ್ದ ಪಿದಡಾಯೆರ್. ಭಾರತ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಡೇ ದರ್ಪುಗೊಂಜಿ ಸರಿಯಾಯಿನ ಉತ್ತರ ಕೊರ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಸೊರ. ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಆಂಜೊವುನಾಕ್ಲು ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಕಾಪರೆಗ್ ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ತೂನಗ......

'ಉಂತಾಲೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಅದೆಪ್ಪು'

ತುಳುನಾಡುದ ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜನೊಕ್ಲಾ ಧೈರ್ಯ ಕೊರ್ದು 'ಬಲೆ, ನಾಡ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಕಾಪುನ ನಮ ಧರ್ಮ. ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟುದಿನೆಕ್ಕ್ ಅಂಡಲ ರುಣ ಬೂಟುಗ'

ಪನ್ಪಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಿಮ್ಮೊ ಗರ್ಜನೆ ಕೊರುಂಡು. ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಪಾಟ ಕಲ್ಪಾಂಡ್.

ನನ ದುಂಬುದ ಸಾಲು ಪೂರ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಧೈರ್ಯ, ಚಲ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆ, ಹಟ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಕತೆ ಪನ್ಪುಂಡು.............

ಸುರುವಾಂಡ್ (ಹೋರಾಟ) ಪೊರುಂಬಾಟ

ಅಡಿಯಾಳಾದ್ ಬದ್ಕುನೆನ್ ಒಪ್ಪಂದಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಬೆಪ್ಪು ಕುಲ್ಲಾರೆಗ್ ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಇಸ್ಟೆರೆಗ್ ಓಲೆ ಬರೆಯೆರ್.

'ಬಲ್ಲೆ, ನಾಡ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಒರಿಪುಗ, ಬಲೆ ಒಟ್ಟು ಸೇರುಗ'

ಕುಡ್ಲದಾಕ್ಲೆಗ್ ಬರೆಯಿಜೆರ್. ಬರೆವರೆ ಪೋಂಡ ಅವ್ವು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ತೆರಿಪಾಯಿಲೆಕ್ಕನೆ, ಬುದ್ದಿನ್ ಸರಿಯಾದ್ ಗಳಸ್‌ಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಬಡಕಾಯಿ ಬುಡ್ದು ತೆನ್ಕಾಯಿಗ್ ಓಲೆ ಕಡಪುಡ್ಡೆರ್.

ಅಲ್ಪೊಡ್ದು, ಒರಿ ಆನ್ ಮಗೆ ಬೆರಿ ಸಾಯೊಗು ಉಲ್ಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆ. ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೇ ಜಾಮೊರೀನ್– ಮಲಬಾರ್ದ ದೊರೆ ಜಾಮೋರಿನ್.........

ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ರಾಜ್ಯನ್ ಆಳೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಬಿರ್ಸೆ.

ತನ್ನ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊರ್ದು ಪೊರ್ಲುಡು ತೂವೊಂದಿನ ರಾಜೆ. ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲುಡ್ ಪರ್ಶಿಯ, ಅರಬ್ಬಿ ದೇಶದಾಕ್ಲೆಡ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತ್. ಕಡಲ್‌ದ ನಗ ಕಟ್‌ದು, ಬಾರಿ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪುನ ಬಿರ್ಸೆ. ಬ್ಯಾರದ ಇಡ್‌ಪಾಡ್ ತೆರಿನ ಆ ಜಾಮೋರಿನ್ ದೊರೆನ ನಗಲೊನ್ಲಾ, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ತಡೆತುದು ಲೂಟರೆ ತೂನಗ ಜಾಮೋರಿನ ತನ್ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಸೈನ್ಯೊನು ಪತೊಂದು ಪೋದು ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಅಟ್ಟೆ ಮುಟ್ಟೆ ಪೊಲ್ತೆ. ಮಲ್ಲ ಸೈನ್ಯೊದ ಮಲ್ಲ ಬೀರೆ ರಾಜೆ ಜಾಮೋರಿನ್. ಚೌಟೆರ್ನ ಮನೆತನದ ನಂಬೊಲಿಗೆದ ಇಸ್ಟೆ.

ಚೌಟೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದು ಓಲೆ ಬನ್ನಗ, ಅಪಗನೆ ಪಿರ ಉತ್ತರ ಬರೆಯೆ.

'ಕಲ್ಲಿಕೋಟೇ– ಉಳ್ಳಾಲದ ಒಡನಾಟ ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಪೊರ್ಲುದ ಲಾಭ. ನಮ ಏಪೊಗ್ಲ ಒರಿಯಗೊರಿ ಒದಗೊಡು. ಎನ್ನ ಬೆರಿ ಸಾಯ ಏಪಲ ಉಂಡು'

ಅಂಚ ಕಡಲುದ ಬ್ಯಾರೊಡು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದಾಕ್ಲು–ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ಒರಿಯಗೊರಿ ಬೆರಿಸಾಯೊಗು ಉಂತಿಯೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಕಡೆತಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಈ ಒಡನಾಟ ಬಾರಿ ಲಾಭ ಕನತ್ ಕೊರುಂಡು. ಅಲ್ಕಾನಗ ಅಲ್ಕಂದಿನ ಗುಣ, ಅವೆನೇ ಅಲ್ಕಾವುಲೆಕ್ಕ–ಅದೆಪ್ಪುನು ಅದೆಪುಡೆ ತೂವೊಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್, ತನ್ಕುಲೆನ ಬ್ಯಾರದ ನಗೊಲೆನ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಮುಟ್ಟಂದಿಲೆಕ ತೂಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಮಾಗಣೆದ ಬ್ಯಾರಿಲು, ಸೆಟ್ರೆನಾಕ್ಲು ಪರವೂರ್ದ ಬ್ಯಾರೊಡ್ ನಾಡುಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತು ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ತರೆಕರ್ಚಿದೆದ್‌ರ್ ಪರ್ದೇಸಿಲೆನ ಗೊಬ್ಬು ನಡತಿಜಿ. ಬ್ಯಾರದ ನಗೊಕುಲೆಗ್ ಪೂರ ಪಾರ(ಕಾವಲು) ಆಪಿನಂಚಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಧೈರ್ಯೊಗು ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ತರೆ ತೂಂಕಿಯೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಉಸುಲು ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಬುಡುಂಡು. ಅಲ್ಕ್ ಬೂರಿಯೆರ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್...

'ಅಬ್ಬಾ! ಈ ಪೊಣ್ಣನ ತಂಕನೆ?'

ಅದಮುಟ್ಟ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾಂತಾ ರಾಜೆರೆನ್ಲಾ ಕುದುರೆದ ಆಸೆ ತೋಜಾದ್,

ಬೇಡಿ ತೋಜಾದ್ ಪೋಡಿಗಟ್ಟಾದ್, ಫಿರಂಗಿ ತೋಜಾದ್ ಅಲ್ಕ್ ಕುಲ್ಲಾದ್, ಅಕುಲು ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ನಂಬರೆಗಾಯಿಜಿ.........

'ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಅಲ್ಕಾಯಿನಾ?'

'ಬ್ಯಾರೊಡು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತಾಂಟಿಯಲ್ ಅತ್ತಾ?'

'ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಆಕ್ಲೆ ಪಾಂಡಿ ನಗ ಮುಟ್ಟರೆ ಬುಡಂದೆ, ಎಂಕ್ಲೆಗೇ ಸವಾಲ್ ಪಾಡಿಯಲತ್ತಾ?'

'ಬುಡರೆ ಬಲ್ಲಿ!'

'ಎಂಚಪ್ಪ?' ತರೆ ಕಿರುಂಬಿಯೆರ್

ಈ 'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಚೌತ್ರು'ನು ಎಂಚ ದೆಪ್ಪುನು? ಅಕ್ಲೆನ ಬಾಸೆಡ್ ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

'ದಾದಂಡಲ ಮಲ್ಪೊಡು'.................

ಅಪನಗ ನಾಡ್‌ದ ದುರಾದೃಷ್ಟೊಗು ಅಕ್ಲೆನ ಬಲ ಕೊರಿನಾಯೆನೇ ಆ 'ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು'. ಆಯೆ ಗೊಬ್ಬರೆಗ್ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ 'ಯಾನುಲ್ಲೆ' ಪಂಡೆ.

'ಮಾಮಿನ್ ಮುರ್ಕಾವುಡೋ' ಪನ್ಪಿ ಬೆಂಗ್‌ಡ್, ಇಡೀ ನಾಡೇ ಮುರ್ಕು ಪೋಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದೇ ಮದತೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗ್ರಾಚಾರ.

ಮುಲ್ಪ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ ಭಾರತದ ಬದುಕು ತೂಂಡ............

ಬತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಈ ದೇಶೊಡು ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡ್ಲ ಬರಿಟ್ ಮಲ್ಪಿನ ಮಾಂಡ್ ಜಾಗೆ ಗೋವಾ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಈ ಕಡಲ ಬರಿಕ್, ಆ ಗೋವಾಡ್ದ್ ಸುಲಭೊಡು ಬರೊಲಿ. ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆ ಮುಲ್ಪದ ಅರಸೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ಒರಿಯಗೊರಿಯನ ಪಗೆಮಾನಿ ಗುಣತ ಲಾಭ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಕೆಲವು ಅರಸುಲೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಜನಕುಲೆಗ್ ಉಪದ್ರ ಕೊರಿಯೆರ್. ಜನಕ್ಲೆನ ಅಕ್ಲೆನ ಜಾತಿ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಕ್ರಿಶ್ಚನ್ ಧರ್ಮೊಗು ಸೇರಾಯೆರ್. ಬಲತ್ಕಾರೊಡ್ ಉಂದೆನ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಪನಗ ಕೆಲವೆರ್ ಜನಕೊಲು ಈ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲು ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ್ ಮುಲ್ಕೆದ ವುಲಲಂಕೆ (ಒಳಲಂಕೆ)ಡ್ ಉಂತರೆಗ್ ಸಾವಂತ ಅರಸೆರ್ ಜಾಗೆನ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಅಲ್ಪ ಮೆರೆಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ಓಲೆ ಕೊಟ್ಯ(ಪತ್ರಗಾರ)ಡ್ ಅಕ್ಲೆನ ಇಡ್‌ಪಾಡ್ (ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿ) ಬರೆದೀಪಿನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್. (ಅಯಿತ ಆಧಾರೊಡು ತೆರಿಯಿನ ಸಂಗತಿನ್ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಬರೆತೆರ್)

ಆ ಗೋವಾದ ಇಡ್‌ಪಾಡ್, ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ಲಾ ಮಲ್ತೊನೊಲಿ ಪಂಡ್ದ್ ಗೆರೆತೆರಾ ದಾನ್ನೊ? ಅಕ್ಲೆನ್, ತುಳುನಾಡ್ದ ಅರೆಸೆರ್ ಒತ್ತೊನ್ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆಂಡ ಮಾಂತೆರ್ಲ ಒಪ್ಪೊನ್ನಗ ಒಂಜಿ ಜನ, ಅವುಲಾ ಪೊಣ್ಣು ಒಪ್ಯೊಂಜೆರ್.

ಕಾಮರಾಯನ ಬೆರಿಸಾಯೊಡ್ದು ಪುಗ್ಗದಲ್ಕಾಯಿನ ಅಕ್ಲು ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ ಕೊರಿಯೆರ್....

ಊಲ್.........

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಬೆರಿ ತಾಗರೆ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಅಕಲು, ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪದ ಆಂಜೊವೆನ್ ಬಗ್ಗಾಯಿಲ್ಲೆಕ್ಕ, ಈ ಪೊಂಜೊವೆನ್ ಬಗ್ಗಾವೊಡೆ ಪನ್ಪಿ ಜಿದ್ದುಗ್ ಬೂರಿಯೆರ್.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1556ಕ್ಕ್ ಕಮಾಂಡರ್ ಡಾನ್ ಡಿ ಅಲ್ವಾರೀಸ್ ಸಿಲ್ವೇರಿಯ ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ ಓಲೆ ಬರೆಯೆ.

ಅಯಿತ ಒಕ್ಕಣೆ – 'ತುಳುನಾಡುದ ಅರಸ್ಸುಲೆಕ್ಕ ಈಲಾ ಕಪ್ಪ ಕೊರೊಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ಅರಸ್ತಾನ ಒತ್ತೊಂದು ತರೆತಗ್ಗಾಲೆ, ಇಜ್ಜಂಡ ಗತಿ ಬೇತೆ ಆವು' ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಆ ಓಲೆ ತೂದು ಪಕ್ಕಡ್ ಕಡಿಯೆರ್...............

ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಬ್ಯಾರದಾಕ್ಲೆಗ್ ಪೊಕ್ಕಡೆಗ್ ಮೊಂಟು ಮಲ್ತೆರ್. ಮೀನು ಪತ್ತುನಾಕ್ಲೆನ ಬಲೆ ಪರ್ತೆರ್. ನಗೊಲೆನ್ ಮುರ್ಕಾರೆ ತೂಯೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರುಗೆ ಬತ್ತ್‌ದು ಅದೆಪ್ಪು ತೋಜಾಯೆರ್. ಬೇತೆ ಅರಸುಲೆಗ್ ಬೆಡಿ ತೊಜಾದ್ ಅಲ್ಕಾಯೆರ್. ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರುಗುಲಾ ಗುಮ್ಮೆದ ಕಣ್ಣು ದೀಯೆರಾ?– ಉರ್ಕುದು ಬರ್ಪಿನ ಕೋಪ ಬಂಜೊಡೆ ತಡೆತೊಂಡು ಅಬ್ಬಕ್ಕ.................

'ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನ್ ?' ಮಂತ್ರಿನಾಕ್ಲೆದ ಕೇಂಡೆರ್.

'ಬುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ' ತಿಂಮು ನಾಯಕರೆ ಕೋಪ –

'ಊರ್ದ ಮಾರಿಲೆಗ್ ಉಪ್ಪು – ಕರಿ – ಬೊನ್ಯ ದಕ್ಕೊಡು' ಅಲೀಖಾನ್ರೆನ ಸುಯಿಂಪಾಟಿಗೆ.

'ಅಕ್ಲೆನ ಗೆಂಟ್ ಬದಂಗಾವೊಡು (ಮುರಿಯ ಬೇಕು)' ಬಲಿಪೆರ್ನ ಅರಬಾಯಿ

ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಪರಲೋಕ ತೋಜಾವೊಡು, ಬತ್ತೆರ್ದ ಬೆರಿ ಪುಡಪುಗ' ಚೆನ್ನ ಗುರ್ಕಾರೆನ ಗರ್ವ.

'ಬಗ್ಗುನ ಬೊಡ್ಚಿ' ಉಳ್ಳಾಲದ ತೀರ್ಮಾನ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಪಿರಾವುಡ್ ಇಡೀ ಉಳ್ಳಾಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾಂತೆರ್ರೆನ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಡ್ಲ ಪೊರ್ಲುದ ಸ್ವರ ಪೊರ್ಲುದ ಅಂಬ(ಘೋಷಣೆ)

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ'

ಜೈ ಸೋಮನಾಥ...... ಜೈ ಸೋಮನಾಥ........

ಪಿರ ಓಲೆ.............

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪಿರ ಉತ್ತರ ಬರೆಯೆರ್...........

'ಎಂಕ್ಲೆನ ಊರುಗು ಬತ್ತುದು ಎಂಕ್ಲೆಗೇ ಊಲ್ ಕೊರ್ಪರಾ? ಪರವೂರ್ದಕಲೆಗ್

ನಾಡ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರುವ. ಕಪ್ಪ ಎಂಕ್ಲು ಕೊರ್ಪ ಪನ್ಪಿನವು ನಿಕ್ಲೆನ ಕನ. ಒಂಜಿ ಪಿಡ್ಕ್ ಪಣವು ನಿಕಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕಂದ್. ....ನಡಪುಲೆ ಪಿರ"

...........??.......??.......

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಎನ್ನಂದಿನ ಜವಾಬು ತುಳುನಾಡುದೇ ತಿಕ್ಕಿನ ತಂಕದ ಉತ್ತರ.

ವಾ ಆಂಜೊವುಲಾ ಕೊರಂದಿನ ಜವಾಬು.

ಪೊಂಜೊವೆಡ ಬತ್ತಿನ ಪಿರ ಜವಾಬ್.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಒಂತೆ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂಯೆರ್. "ಇಂಬಲೆಗ್ ಒಲ್ಪದ ಬಲ......?"

ಅಂದಜಾಯಿಜಿ. ದಂಡ್ ಗೆಪ್ಪರೆಗ್ ದಂಡ್‌ದ ಬಲ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್. ನಾಲು(4) ಸಾವಿರ ಸೈನ್ಯದಾಕ್ಲು. 21 ಲಡಾಯಿದ ನಗ, ಬೆಡಿ, ಫಿರಂಗಿ ಪತೊಂದು ಆ ಕಮಾಂಡರ್ ಆಲ್ವರಿಸ್ ಕುಡ್ಲದ ದಕ್ಕೆಗ್ ಬತ್‌ದು ಉಂತಾಯೆ. ಬಂಗೆರೆಗ್ 'ಧಂ' ಇಜ್ಜತ್ತೆ?..........

ಪಿರ ಜವಾಬು ಬರೆಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕೈಕುಡ್ತುದು ಕುಲ್ಲುಜೆರ್. ಇತ್ತಿನ ನಾಡ್‌ದ ಬಲ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ್ ಎಂಚ ತಡೆಪೊಡುಂದು ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಕುದುರೆಗ್ ಕುಡು ತಿನ್ಪಾಯೆರ್. ಜವನರೆಗ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜಾದೆರ್. ಬಿರುಪಗರಿ ರಾಶಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಕತ್ತಿಲೆನ್ ಕೂಟುದೆರ್. ತಲ್ವಾರ್‌ಗ್ ಸಾನೆ ಪತ್ತ್‌ದೆರ್. ನನ ದಾನೆ ಕೊಳಲೊಗು ಸಂಕ ಉರ್ಪೊಡು ಪನ್ನಗ........

ಒಂಜಿ ಭಯಂಕರ ಸುದ್ದಿ.........

'ಕುಡ್ಲದ್ ಬಂಗೆರಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆರ್ ಈ ಲೋಕ ಬುಡಿಯೆರ್'

ಮುಂಡದ ಕುಂಕುಮ, ಕೈತೆ ಕಾಜಿ, ತರೆತ ಪೂ ಮುತ್ತೈದಿನ ಲಕ್ಷಣ. ಕಂಡನಿ ರಡ್ಡನೇ ಮದಿಮೆ ಆಯಡ್ಲಾ ಮುತ್ತೈಸಿ ಬದುಕು ತನ್ಕುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಸಮಾಧಾನ ಇತ್ತುಂಡು.

'ಕಂಡನಿ ಸೈತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಆದ್ ಪೋಯೆನೇ...!'

ಒಂತೆ ಆಸ್ಕದ್ ಪೋಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಆಂಜೋವುಲೆನ ಕಾರ್ ಬಾರ್ ತೋಜಾಯೆಡ್ಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊಣ್ಣನ ಮನಸ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನವು. ಮುತ್ತೈಸಿ ಕಳೆವೊಂದು ಕುಂದುದ್ ಪೋಯೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಅವು ಎಡ್ಡೆ ಗಳ್ಗೆ. ಕೊಳಲೊ ಗೆತ್ತೆರ್. ತೋಜಿ ಬತ್ತಿನ ಕೊಳಲೊಗು ಉಳ್ಳಾಲ ತಯಾರಾಂಡ್. ಆಂಡ ಆ ರಾಣಿನ ಲಡಾಯಿದ ಕಲಕು ಮಂತ್ರಿನಾಕ್ಲು ಬರಿಯೆರೆ ಬುಡ್ಜೆರ್. ದಂಡನಾಯಕೆ ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರೆ, ಆಲಿಖಾನ್ರೆನ ಸೈನ್ಯ, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀರೆಡ ಕಾದುಂಡು. ಭಾರಿ ಕಾದುಂಡು. ಅಪನಗ ತಿಂಮು ನಾಯಕೆರ್ ಅರ್ನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆರ್.........

ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸೈನ್ಯೊಗ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ಲಡಾಯಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್ಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲದ ಬಲ ಕಡಿಮೆ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಅಪನಗನೇ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಸೈನ್ಯ ಲಡಾಯಿದ ಕಲಕ್ ಬತ್ತುದು ನಡುಕು ಉಂತುಂಡು. ಅವು ಮಲಬಾರ್ದ ರಾಜೆ ಜಾಮೋರಿನ್‌ನ. ಚೌಟೆರ್ನ ಇಷ್ಟೆ ಜಾಮೋರಿನ್ನ ಸೈನ್ಯ.

ಜಾಮೋರಿನ್ನ ಪೆಟ್ಟ್‌ದ ರುಚಿ ಸುರುಟೇ ಇತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ 'ರಾಜಿಗ್' ಒತ್ತೊಂಡೆರ್.

ರಾಣಿನ್ ಜಾಮೋರಿನ್ ಸಮಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್. 'ಈರ್ನ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಕೊಳಲೋ ಬೊಡ್ಚಿ ರಾಜಿ ಮಲ್ತೊನ್ಗ.'

'ಉಳ್ಳಾಲದ ಬ್ಯಾರೊಗು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಮೊಂಟು ಮಲ್ಪರೆಬಲ್ಲಿ'

'ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ಲೇವಿ ಕೊರೊಡು'

'ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಕೋಟೇ ಕುಡ್ಲಡ್ ಮಲ್ಪರೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಬರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ'

ಈ ರಾಜಿದ ಕಟ್ಟು ತೂಂಡ ಗೊತ್ತಾಪಿನವು ಪನ್ನಗ ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅದಮುಟ್ಟ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಕೋಟೆ ಕುಡ್ಲಡ್ ಮಲ್ಪರೆ ಅಡ್ಡ ಆದ್ ಉಂತುದಿನ. ಬಂಗೆರ್ ಬೋಡು ಪಂಡೆರ್ದಲ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಅದಮುಟ್ಟ ಕೋಟೆ ಮಲ್ಪರೆ ಆಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಪೊಂಜೊವೆನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್.!!!

ಜಾಮೋರಿನ್ ಬೆರಿಸಾಯದಾಂತೆ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪುನ ಇಡೆ ಗೆತೊನ್ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ಲೇವಿದ ಬಂಜ ತಡೆತೊನಾದ್ ಬತ್ತಿನವು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿದ ಒತ್ತಡ. ಅಕ್ಲೆನ ದುಂಬುಗು ಇತ್ತಿನ ಪಂಡ..............

ಎಚ್ಚರದ ಅಜೆ

ಒಂತೆ ಯೇಲೊಡೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಮಾಮುಲ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ಜೋಕುಲೆಡ ಓಡಾಟ ಜನೊಕ್ಲ ಒಡನಾಟೊಡು ಮುತ್ತೈಸಿ ಮಾಜಿದಿನ ದುಃಖ ಮದತೆರ್. ಯೇಪದಂಚ ಆ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಸ್ಥಾನೊಗು ಬತ್ತೆರ್. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಡ್ಡಾಯಿ ದಿಕ್ಕುಗ್ ಆ ಕಡಲ್. ಕಡಲ್‌ದ ಮತ್ತೈ(ಚಿಕ್ಕ ತೆರೆ) ಬತ್ತುದು ದರ್ಪುನ ಕಡ್ಲ ಬರಿತ ಆ ಜಾಗೆನೇ ರುದ್ರಪಾದೆ........ ಈ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ ಇಪ್ಪುನ ಜಾಗೆ ಆ ರುದ್ರಪಾದೆ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಆ ರುದ್ರದೇವೆರ್ನ ಪಾದದ ಗುರ್ತ ಇಪ್ಪುನ ಪಾದೆ ಪಂಡ್‌ದೆ ನಂಬುಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಅವು ರುದ್ರಪಾದೆ. ಅಯಿತ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಮೈಟು ಕಡಲ್‌ದ ಅರ್ಭಟ ಕಡಿಮೆ. ಭಕ್ತೆರ್, ಯಾತ್ರಿಕೆರ್, ತಿರ್ಗರೆ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲು ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮೀದು ದೇವೆರ್ನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಈ ರುದ್ರಪಾದೆಡ್ದಾವರ ಇಡೀ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು 'ರುದ್ರಪಾದೆ ಕ್ಷೇತ್ರ' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್.

ಆ ರುದ್ರಪಾದೆ, ಆ ಕಡಲು ತೂಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ನ ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಆನಿದ ರಾಜಿ ನೆಂಪುಗು ಬತ್ತುಂಡು ಒಂಜಿ 'ಅಟ್ಟಣೆ' ತರೆಟ್ ಪಾರುಂಡ್. ಮಂತ್ರಿಲೆಡ ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

ರುದ್ರಪಾದೆ ಇಂಚ ಉಂಡು (ಐತ ಮೂಡಾಯಿ ದೆಸೆಟ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇಸ್ತನದ ಕೋಟೆ)

'ನಮ ಆನಿ ಬಗ್ಗಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ವಾ ಬಲೊಕು?'

'ನಮ್ಮ ಬಲ ಅಕ್ಲೆಡ್ದ ಒಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಬೂರುಂಡು' ಮಂತ್ರಿಲೆನ ಉತ್ತರ.

'ಅಕ್ಲೆನ ವಾ ವೊಂಜಿ ಬಲ ಉಂಡುಡಲ, ಅಕುಲು ನೆಲತ ಮಿತ್ತ್ ಬರೊಡತ್ತ? ನೀರುಡೇ ಉಂತುದೇ ನಮನ್ ಬಗ್ಗಾವರೆ ಸಾದ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಅತ್ತಾ?'

'ದ್ಯಾತ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಈರ್ ಪನೊಂದುಲ್ಲರ್?'

'ಪಡ್ಡಯಿದ ಆ ಬರಿನ್ ನಮ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಡು'

'ಪಂಡ?'

ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟ್‌ಗ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟ್‌ಗ. ಅಲ್ಪೊಡ್ದು ನಮ ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಡು'

'ಸೈ'............

ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಆ ಕಡೆಟ್ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟರೆ ಸುರುವಾಂಡ್.

ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗೆ ದಂಡನಾಯಕೆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್ 'ಚೆನ್ನು ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಆ ನೀರುಡೇ ಉತ್ತರ ಕೊರೊಡು. ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟುದ ಬಲವಾಯಿನ ಕಡಲಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲೆನ್ ದಂಡುನು ತಯಾರ್‌ಮಲ್ಪುಲೆ. ಈರ್ನ ಮರಕಲೆರ್ನ ಬೋವಿಲ್ನ ಬೆನ್ಪಾಟಿಗೆದ ಧೈರ್ಯವಂತೆರ್ನ ವಿಶ್ವಾಸದಾಕ್ಲೆನ ದಂಡು ಏಪೊಗ್ಲಾ ತಯಾರಾದ್ ಉಂತಡು.' ಬಿರ್ಸೆ, ಧೈರ್ಯವಂತೆ, ಎಡ್ಡೆ ತರೆಕರ್ಬಿದ ಚೆನ್ನುಗುರಿಕಾರೆ ಅವೆನ್ ಒಂತೆ ದಿನೊಟ್ ಸಾದಿತೆರ್. ಪಟ್ನದ ಪತ್ತ್ ಜನ ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆನ್ ಅಂದ್ ಪನ್ಪಾದ್ ಐತಗುರ್ಕಾರ್ರೆ, ಕುಂಞ ಮರಕಲೆ..... ಇಂಚ ಮಸ್ತ ಜನ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ರಾಣಿನ ಕೈ ಬಲ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪ ರಾಮಬಲಿಪೆರ್ ಅರೆನ ಜಾತಿದ, ಆಲಿಖಾನ್ರ್ ಬ್ಯಾರಿಲೆನ ಬಲ, ಸೀನಪಂಯ್ಯೆರ್ ಬೋವಿಲ್ನ ಬಲ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟುದ ಕಡಲಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು ಕಡಲ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಸೈನ್ಯೊದಾಕ್ಲು ಗೋದೊಡು ಮೈಟ್ ಬೆಗರ್ ಜಪುಡಾಯೆರ್.

'ಎಂಚ? ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ತರೆ!'

ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ ಕೋಟೆ ತಯಾರ್. ಮುಡಾಯಿಡ್ ಸೈನ್ಯ ತಯಾರ್.

ಸೋಮನಾಥ ದೇಸ್ತನದ ಸುತ್ತ ಕಟ್ಟಾಯಿನ ಕೋಟೆದ ಮೂಡಾಯಿ ಮೈತ ಒಂಜಿ ಭಾಗ.
(ಇತ್ತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು)

ಆ ಕೋಟೆ..........

ಸೋಮನಾಥ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲ್ದ ಎತ್ತರದ ಆ ಜಾಗೆಡ್ ಲಕ್ಕುದು ಉಂತುದು ಪಡ್ಡಯಿದ ಮೂಜಿ ಮೂಲೆನ್ಲಾ ತೂಪಿಲೆಕ್ಕ ತೂವರೆ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಕಟ್‌ದೆರ್. ಪಗೆಮಾನಿಲೆ ಪಾರು ಪರದಾಟ ತೂಯರೆ ಇತ್ತಿನ ಬುರ್ಜು, ಕೋಟೆದ ತೆನ್ಕಾಯಿದ ಕುದುರೆ ಉಂತಾವುನ ಜಾಗ, ವಾ ಗುಂಡುಗ್ಲಾ ಪಂದದ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಲಕ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು.

'ಈತ್ ಮಲ್ಪರೆಗ್ ಕೋಟೆ, ಸೈನ್ಯ ಕಟ್ಟರೆಗ್ ಪಣವು ವೊಲ್ತು?'

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ್ ಮೆಚ್ಚೊಡಾಯಿನಿ ಅರ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗ್.

ರಾಜಿದುಲಾಯಿದ ಕಟ್ಟು 'ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಬ್ಯಾರದಾಕ್ಲೆಗ್ ಮೋಂಟು ಮಲ್ಪರ ಬಲ್ಲಿ' ಅವ್ವೇನೇ ಗಳಸಿಯೆರ್.... ಪಿರ ಜಾಮೋರಿನ್‌ನ ಬೆರಿಸಾಯ ಗೆತೊಂದು ಭಾರಿ ಬ್ಯಾರದಂಚಿ ಗ್ಯಾನ ಕೊರಿಯೆರ್. ಪರ್ಶಿಯ, ಅರೆಬೀಯದಾಕ್ಲೆಡ ಎಡ್ಡೆ ಬ್ಯಾರ. ಕಣ್ಣನೂರ್ದಾಕುಲಾ ಈ ಬ್ಯಾರದ ಪಾಲುಗು ಸೇರಿಯೆರ್. ಯೆಡ್ಡೆ ಮುಂಚಿ, ಏಲಕ್ಕಿಗು ಬಾರಿ ಕಾಯಸ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಎಚ್ಚ ಪಣವು ಕೂಡ್ದು ಬತ್ತುಂಡು.

ಏತೇ ಬಂಜ ಆವಡ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಯೇಪಲ ಜನಕುಲೆಗ್ ಬೇನೆ ಮಲ್ತುಜೆರ್. ಆರ್ನ ಅರಸ್ತಾನೊಡು ಬಾರಿ ತರೆಖರ್ಚಿದಾರ್ ಪಂಡುದು ಪುಗಾರ್ತೆ ಕೊರಿನಕುಲು ಬೇತೆ ಏರ್ಲ ಅತ್ತ್. ಅರ್ನ ಪಗೆಮಾನಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಓಲೆಕೊಟ್ಯಡ್ ಇತ್ತಿನ, ಅಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಅಂತೋನಿಯೋ ಬೊಕಾರೋ ಬರೆಯಿನ ಬೂಕುಡು ಜನೊಕುಲೆನ್ ಎಡ್ಡೆಪು ಬಯಕುನ ರಾಣಿ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇತ್ತಿನಾರ್, ಎಡ್ಡೆ ಶ್ರಮಜೀವಿ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಪಂಡುದುನ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ತುದೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರಾಯಿನ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ಯೂಟೋ ಪನ್ಪಿನಾ ಇರ್ವೆರ್ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ಲ, ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿಗ್ 'ಚತುರಮತಿ ಆಡಳಿತಗಾರ್ತಿ' ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ 'ಪ್ರಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣ' ಇತ್ತಿನಾರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಾಂತಾ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೀಮೆದಾಕ್ಲು ಅರ್ನ ಗುಣೊನು ಮೆಚ್ಚಿದೆರ್. ಅಂಚಿ ಸೀಮೆಗ್ ಇಂಚಿ ರಾಜ್ಯೊಗು ಸುಖ. ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ನೆಮ್ಮದಿ.

ಈ ನಡುಟು ಆ 'ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು' ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪರಸೆ ತೀರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜೆ ಆತೆ. 'ಬುಡುವೆನಾ ಮಾಮಿನ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಬೆಂಗ್' 'ತಾನೇ ದಂಡುದೆತ್ತಡ ಪೆಟ್ಟು ತಿನೊಂದು ಪೋವಾಡಾವು' ಐಕ್ ಆಯೆ ನಾಡ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ತೂವಂದೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರಡ ಎಡ್ಡೆ ಮಲ್ತೊಂಡೆ. ಆಯೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಬಾರಿ ಕೈತಲ್ದಾಯೆ ಆಯೆ.

'ಕೈತಲ್ ದಾಯಿತ?' ಕುಡ್ಲದ ದಕ್ಕೆ ಪೂರ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಆತುಂಡು. ಅಲ್ಪ ಕೋಟೆಲಾ ಕಟ್‌ದೆರ್. ಅಯನ ಜಾಲುಡೇ ಅಕ್ಲೆನ ದೊಂಪ' ಇಂಚ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಕೊರಿಯೆ. ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತಿನಾಯೆ, ಬೋಡ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಪರ್ಪಾಯೆ. ಒಟ್ಟುಗು ನಾಡ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಗೆಪ್ಪುನ ಪೂರ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೆ ಆ ಅಂಬರ ಮರ್ಲೆ.

'ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಎನ್ನ ಕೈತುಲಾಯಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿನ ಕಾಮರಾಯೆ ಮಾಮಿಗ್ ಉಪದ್ರ ಮಲ್ಪುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ಸರಿ ದಂಡುಲಾ ಗೆತ್ತೆಗೆ. ಆಂಡ ಅಲ್ಪ ಬೇಯ್ತುಜಿ. ಪಿರ ಪಾರ್ ಬತ್ತೆ.

'ಇಂಬೆಗ್ ಒಲ್ತು ಇಂಚ ಬಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್!' ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ಅಚ್ಚರಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ದೆಂಗ್ ಕೆಬಿತಾಕ್ಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. 'ಅವು ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲ್ನವು' ಕಾತೊಂದಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನವೇ ಕಾರಣ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

'ಉಂದುವೇ ಪೊರ್ತು'

ಪೊಕ್ಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಲ್ತೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸೊಡು ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಪ್ಪ ಉಂತಾದ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಪಾಡಿಯೆರ್............

ಸವಾಲ್...............

ತುಳುವರೆ ಗುಣತಲ್ಕ ಅನ್ಯಾಯೊಡು ಏಪಲಾ ನಡಪಯೆರ್.

'ಸತ್ಯೊಡು ಬತ್ತುಂಡ ತಿಗಲೆಡ್ ಸಾದಿ, ಅನ್ಯಾಯೊಡು ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಸುರ್ಯೊಡು ಸಾದಿ' ತುಳುನಾಡ ಮಣ್ಣ ಕಮ್ಮೆನ ಇತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ತಿಪ್ಪಿದ ಗೊಬ್ಬುಗು ತಿರ್ಗ್ ಮೊಟ್ಟಿಯೆರ್.....

'ಕಪ್ಪ ತಪ್ಪಾಯೆರ್'

ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಡಲ ಬರಿಟ್.......

ರಾಣಿ ಕೋಟೆದಂಚಿ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಕಡಲುದಂಚಿ ತೂಯೆರ್.

.......???

'ಅಲ್ಪ ದಾನೆ? ನಗ ಪಾಂಡಿಲ್ ಪೊರುಂಬೊದಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡು?'

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ನಮ್ಮ ನಗೊಲೆಗ್ ದಾಲ ಮಲ್ತುಜೆರ್. ಅವು ಇತ್ತೆ ಕಣ್ಣನೂರು ಅರಸುಲೆನ ಪಾಂಡಿ. ಅವೆನ್ ಲೂಟರೆಗ್ ಕಾದೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕಣ್ಣನೂರ್ದಕುಲು ಬುಡಿಯರೆ ಕೇನೊಂದಿಜೆರ್' ಸುದ್ಧಿ ತೆರಿಂಡ್.

'ಬುಡೋಡ್ಚಿ, ಕಣ್ಣಾನೂರುದ ರಾಜೆ ನಮ್ಮ ಇಸ್ಪೆ. ಆಯಗ್ ನಸ್ಟ ಮಲ್ಪರೆ ಬುಡೊಡ್ಚಿ.

ಚೆನ್ನು ಗುರ್ಕಾರ್ಲೆ ಲೆಪ್ಪು ಪೋತುಂಡು.

ತಂಪೊನಿ ತಪ್ಪಾದ್, ಜಾರಿನ ಸುಮಾರ್ ಓಡೊಲು ಪಾಡಿನ ದಂಡುಗು, ಬಿರುಟು ಬುಡ್ತಿನ ಪಗರಿದಲ್ಕ ರಟ್ಟೊದು ಕಣ್ಣಾನೂರ್ದ ರಾಜನ ಪಾಂಡಿದಡೆಗ್ ಯೆತ್ತುದುಂಡು.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಏರೆನ್ ಸುದಾರ್ಪೊಡುಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಅಂಚಿ ತೂವನಗ ಇಂಚಿಡ್ ಪಗರಿ, ಇಂಚಿ ತೂವನಗ ಅಂಚಿಡ್ ದಿಮಿಸ್ಕಾಯಿ. ಬೂರ್ದಿನ ಪೊಯ್ಲುಗ್

(ಹೊಡೆತ), ಪಿಲ್ಪ್ ಪಾಡೊಂದು ಪೋರ್ಚ್‌ಗೀಸೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ನಗೊಕು ಪಾಯಿ ಕೊರಿಯೆರ್... ಕೋಲ್ವಾಯಿ...

'ಬಲಿಪುಗ'................ಪಿರ ತೂಯಿನಿ ಅವುಲು ಗೋವೆಡೆ.

'ದಾದಂಡು?' ಅಕ್ಲೆನ ವೈಸರಾಯ್ ಕೇನ್ಡೆ.

'ಛೇ! ಆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು' ಉಸುಲು ಬುಡ್ದು ಪಂಡೆರ್

'ಆನಿ ನಟುದಿನ ಪೋಂಜೊವ್ ನನೊರ ಸುರುಮಲ್ತಿನಾ? ಅತ್ತ್ ನಮ್ಮ ಕಪ್ಪ ಉಂತಾಯಲ್' ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ನಮಕೇ ದಿಮಿಸ್ಕಾ?.

ಆ ವೈಸರಾಯ್‌ಗ್ ದಾನೆಂದ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ..... ಆಯೆ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂವಂದೆ ಬುಡ್ತುಯೆ.....

ಕುಕ್ಕುದ ಮರಂದ್ ತೇರೆದ ಮರಕ್.........

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ವೈಸರಾಯ್ ಲೂಯಿಸ್ ಆಲ್ಮೇಡ ಕ್ರಿ.ಶ. 1960ಡ್ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪಿದಾಡಿಯೆ.

'ಕಮಾಂಡರ್‌ನಕ್ಲು ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜಂದ್ ಗೆರೆತನ ದಾನ್ನೊ?'

ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸೇನೆದೊಟ್ಟುಗು ಪಿದಾಡಿಯೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಗುಂಡು, ಬೇಡಿ, ಪಿರಂಗಿ ಮಾತಾ ಪತೊಂದು ಪಿದಾಡಿನ ನಗ ಕುಡ್ಲದಂಚಿ ಬಲ್ತುಂಡು.

'ಕೊರ್ಪಿನ ಕಪ್ಪ ಉಂತಾಯಿನ ಆ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿನ್ ಬುಡಡೆ'

ಕೋಪ ಬತ್ತಿನಾಪಗ ಅಕುಲ್ ಬಲಿಪುನು ಕಮ್ಮಿ'. ವೈಸರಾಯ್‌ಗ್ ಅಕುಲ್ ಇಜ್ಜಿ, ಬಾಕಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಮಂಡೆ ಇಜ್ಜಿ. ಮಾತೆರ್ಲ ಅರಬಯಿ ದೀಯೆರ್.

'ಗೆಪ್ಪುಲೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ್...'

ಕಂಡನಿ ಕಲವೊಂದಿನ ಆನಿದ ಅಬ್ಬಕ್ಕನೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿನ ವೈಸರಾಯ್‌ನ ಲೆಕ್ಕ ತಪ್ಪಾಂಡ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಮನಿಪಂದೆ ಕೈಕಟ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುಜೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊಡ್ದು ಪಾರಿನನಗ ಬೇತೆ ಪಾಂಡಿಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಪಾಡೊಂದು ಬರ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ಗ್ಯಾನ, ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಕಾತ್ರನೇ ಕಣ್ಣನೂರು, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ, ಉಳ್ಳಾಲದಕ್ಲು, 3 ಕಡೆತಾಕುಲ್ಲಾ ಸೇರ್‌ದ್ ಪಿರ ಬತ್ತಿನ ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾವೊಡೊಂದು ಕಾತೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಬತ್ತಿನ ನಗೊಲೆನ್ ತೂದು ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಸೊರ. ಊರು ನಿಲ್ಕೆ ಸೊರ

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ'

ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಡಲ್‌ಡು ವಾಡ. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ದೆಂಗ್ ಕೆಬಿತಾಕ್ಲು. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಸೇನೆದಾಕ್ಲು. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬಿರುಪಗರಿಲು. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಸಾನೆ ಕೂಟುದಿನ ಕತ್ತಿ. ನೀರ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಸೇನೆ, ಕಡಲ್‌ಡು ಓಡೊಲು, ಒಂತೆ ಮಲ್ಲನಗ.......

ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲೆನ ಅಂಚಿಡ್,......
ಕಣ್ಣನೂರ್ದ ಇಂಚಿಡ್,......
ಆತ್ ದೂರೊಡು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದಾಕ್ಲನ..............

ಬತ್ತಿನ ಗೋವಾದ ವೈಸರಾಯ್ ಲೂಯಿಸ್ ಆಲ್ಮೇಡ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ನಗೊಲೆನ್ ದಕ್ಕೆಗ್ ಪತುದೆ. ಆ 'ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬುಗು' ತಿಕಿಯೆ. ಪಾತೆರುಯೆ.

ಸುರುಡ್ದೇ ಆ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿನ ಲಡಾಯಿದ ಅಟ್ಟನೇ, ರಾಣಿನ ಚಲಕ್ ತೂದು ಕಾಮರಾಯಗ್ ದೊಂಡೆದ ಪಸೆ ಪೂರಾ ಆಜಿದ್ ಪೋದು ಸ್ವರ ಪಿದಾಡುಜಿ.

ಆಯನ್ ತೂದು ವೈಸರಾಯ್‌ಗ್ ಪಾದೊಡು ಚಳಿ ಏರುಂಡು.

ಈರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ ದಾಲಾ ಪಾತೆರ್ರೆಗ್ ಆಯಿಜಿ.

'ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನು?'

'???' '???'

ಗೊತ್ತಾಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಪನಗ ಮರ್ಯಾದಿ ಒರಿಯೊಡತ್ತಾ......

ಅಲ್ಮೇಡ್ ಪನಿಯೆ.......'ರಾಜಿಡ್ ಗೆಪ್ಪುಗ'

ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿಗ್ ಮನಸ್ ಇತ್ತುಜಿ. ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆ, ಕಣ್ಣನೂರುದಾಕ್ಲು ಒಪ್ಪಾಯೆರ್.

'ಬೊಡ್ಚಿ ನಷ್ಟ ಮಲ್ತೊನ್ನ ಬೊಡ್ಚಿ. ಆಂಡ ಪಾತೆರೊಡು ಬುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ.'

'ಆವಡ್........ರಾಜಿ..........ರಾಜಿ..........'

ಕ್ರಿ.ಶ 1556ತ್ತ ಬೆಂಗ್ ಸಾದಿಯೆರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕಾ, ಕ್ರಿ.ಶ. 1960ತ್ತ ಈ ರಾಜಿ ಆನಿದ ಬೇನೆದ ಬಡ್ಡಿ ಅಸಲ್ ತೀರ್ಸಾಯಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್.

'ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಬ್ಯಾರದ ಪೂರಾ ಸ್ವಸಂತ್ರ'

'ಕ್ರಿ.ಶ. 1956ತ್ತ್ ಕಟ್ಟ್ ಪೂರ ಪಿರ'

'ಕಪ್ಪಲಾ ಇಜ್ಜಿ...... ಬೊಲ್ದುಲಾ ಇಜ್ಜಿ'

'ಉರ್ಕುದುಬತ್ತಿನಾಯೆ ಮುರ್ಕುದು ಪೋಯೆ' ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕಲೂಯಿಸ್‌ಅಲ್ಮೇಡ್ ತರೆತಗ್ಗಾದ್ ಪಿರ ಪೋಯೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ಸೀಮೆ ಮಾಗಣೆಡ್ ಖುಸಿತ ಪರ್ಬ.

'ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆನ್ ಪೊಲ್ತು ಪಾಡಿಯ"ಆನಿದ ಬೆಂಗ್ ಬೂಟಿಯ'

'ತುಳುವ ಮಣ್ಣ್ ದ ಮಾನ ಕಾತೊಂಡ."ಬಂದ್ ಮಲ್ತ ,ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಪುಕುನ'

ಉಳ್ಳಾಲದ ಖುಸಿತ ಅಂಬ 'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ'

ಪರ್ದೇಸಿಲೆನ್ ನೆಲ ಮುಟ್ಟಾಯಿನ ಗೇಲ್ ತರೆಕ್ ಏರಂದಿಲೆಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಗೆಂದಿಯೆರ್.

ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆಗ್ ಅಯಿತ ಬಹುಬಾರ ಪಾಡಿಯೆರ್. 'ಮಾನ ಕಾತರು'

ಪಂಡ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಅಡ್ಡ ಬೂರಿಯೆರ್. ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ನಡತುಂಡು.

'ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರೆಗ್ ಬೊಳ್ಳಿದ 'ನೀರಗಿಂಡೆ' (ಜಲದ್ರೋಣಿ) ಒಪ್ಪಿಸಾಯೆರ್.'

ಆ ನೀರೆಗಿಂಡೆದ ಪನಿಕ್ ಇನಿಕ್ಲ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ ಲಿಂಗರೂಪೊಡು ತರೆ ಕೊರ್ಪೆರ್.

ನಾಲ್ಯೆನ್ ವರ್ಸ ಕಡಲ ಬರಿಕ್ ನೆಮ್ಮದಿ. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ನಾಡುದ ಏಳಿಗೆಗ್ ಗ್ಯಾನ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಕಣ್ಣ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಯೇಪ ನಡಪುಂಡು ಪನರೆಗಾವಂದ್ ಆ........

ಓಕುಳಿ

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಬಗ್ಗದ್, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಕಪ್ಪ ಕೊರಂದೆ ಇತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಅರಸು ಮನೆತನ ಪಂಡ ಅವು ಉಳ್ಳಾಲದ ಚೌಟೆರ್ನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ.......ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ.

ನಾಡ್‌ದ ಏಳಿಗೆಡ್ ಬ್ಯಾರ, ಬೆನ್ನಿ, ಕಡಲ್ದ ಬೆನ್ನಿ, ಜನೊಕ್ಲುನ ಸುಖ ಕಷ್ಟ ತೂವೊಂದು ಇಪ್ಪುನಗ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ತಿರ್ಗ ಮುಟ್ಟುವೆರೆಂದ್ ಸುರುಟೇ ಸೈನ್ಯ, ಕುದುರೆ, ಕತ್ತಿ, ಬಿರುಪಗರಿ ಪೂರಾ ಕೂಟೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಸೇನೆದಾಕ್ಲೆನ ಬೆಗರ್ ಆಜರೆ ಬುಡ್ತುಜೆರ್. ಜನಕುಲು ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೆರ್. ಸ್ವತಃ ರಾಣಿಯೇ ಕಂಡ ಕಡಲುಡು ಬೆನ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಜನಕುಲೆನ ಪಾತೆರ.

ಈತ್ ಆನಗ ಗೋವಾದ ಸುದ್ದಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ತಂಡೇಲೆ(ನಾಯಕ) ಬದಲಾತೆರ್. ವೈಸರಾಯ್ ಆದ್ ಗೋವೆಗ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್. ಬತ್ತಿನ ಜಾವೋ ಬಾರಿ ಬಿರ್ಸೆ, ಪರಾಕ್ರಮಿ, ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟುದಾಯೆ.

ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಜಾವೋ ಕಡಲ ಬರಿ ತೂಯೆ.

'ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ ನಮ್ಮ ಜಾಗೆ ಪೂರಾ ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದನೆದ ಜಾಗೆ'

ಕಾರವಾರ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದಾಪುರ, ಮಲ್ಪೆ, ಮೂಲ್ಕಿ, ಕುಡ್ಲ....... ನಮ್ಮವೇ ಪೂರಾ ನಮ್ಮವೇ.

'ಹಾಂ। ಕುಡ್ಲದ ಆಪೆ ದಿಕ್ಕೆಡ್ ಏರ್?'

'ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು'

'ಒಲ್ಲಾಳೊ?'

'ಉಳ್ಳಾಲ'

'ಒವುಲಾ ಆವಡ್. ಆ ದಕ್ಕೆ ದಾನೆ ನಂಕ್ ಇಜ್ಜಿ? ಅಕುಲು ದಾನೆ ಕಪ್ಪ

ಕೊಪುರ್ಜೆರ್?'

'ಅವು ನಮ್ಮಡಿತ್ತನವು, ಕ್ರಿ.ಶ 1960ಡು ನಮ್ಮ ಬೆಂಡ್ ಗೆತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮುಟ್ಟರೆ ಗೊತ್ತುಜಿ' ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಾಕ್ಲು ಉಳ್ಳಾಲದ ಬಗೆಟ್ ವೈಸರಾಯ್‌ಗ್ ಪಂಡೆರ್.

'ದಾನೆ ಅವುಲು ಪಿಲಿಯಾ ಅತ್ತ್ ಸಿಂಹ ಉಂಡಾ? ನಮಡ ಬೆಡಿ ಫಿರಂಗಿ ಉಪ್ಪುನಗ ದಾಯೆ ಪೋಡ್ಯುನು'

ಕೇನಿನಾಕ್ಲೆ ಪಂಡುದುಪ್ಪೆರ್' ಅವುಲು ಸಿಂಹ ಪಿಲಿ ರಡ್ಡುಲಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಸಿಂಪಿಲಿ ಆತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಉಲ್ಲೆರ್.

'ಅವುಲು ಇಪ್ಪುನು ಅಬ್ಬಕ್ಕ'

'ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಉಬ್ಬಕ್ಕ........ ಏರೇ ಆವಡ್ ನಂಕ್ ಕಪ್ಪ ಕೊರಡೆ.' ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಪಂಡೆ.

ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಪರಾಕ್ರಮಿ, ಬಿರ್ಸ್ ಆಯಿನ ಜಾವೋ, ದಾಲಾಂಡಲ ಮಲ್ಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುನಾಯೆ ಅತ್ತ್.

ಅಲ್ಪ ಗೋವೊಡು ನಗ, ಎಲ್ಯನಗ, ಪಾಂಡಿ,........... ಪಿದಾಡಿನಾತೆ. ಮುಲ್ಪ ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ ದೆಂಗು ಕೆಬಿ ವರ್ತಮಾನ ಮುಟ್ಟಾದುಂಡು.'ಉಳ್ಳಾಲದಂಚಿ ಮಂಜಿ ದಂಡು ಬರೊಂದುಂಡು'

ಆಜೇಲ್ ವರ್ಸ ಪಿಕರ್‌ದಾಂತಿನ ಆ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು, ಒಂಜಿ ಭಯಂಕರ ಸುದ್ದಿಯೇ.

ಒಂಜಿ ಗಳ್ಗೆದುಲಾಯಿ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸುತ್ತ, ಊರುನಿಲೆಕೆ ಓಡಾಟ ಪರದಾಟ.

'ಕುದುರೆದಡೆಗ್ ಪಾರ್ಲೆ'

'ಓಡೊಗು ಸೇರೋನ್ಲೆ'

'ನಗತಂಚಿ ತೂಲೆ'

'ಬುರುಜುಡು ನೋಟ ದೀಲೆ'

'ತೂಟೆ ಕಟ್ಟುಲೆ'

'ಜವನೆರ್ ದಂಡುಗ್ ಸೇರ್ಲೆ'

'ಅವೆನ್ ಅಲ್ಪ ದೀವಡೆ'

'ಉಂದೆನ್ ಮುಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಲೆ'

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡೆ ಬಿರ್ಸೆರ್ಡ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಬಲಿಪೆರ್, ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯರ್, ಆಲಿಖಾನ್ರ್, ಚೆನ್ನುಗುರಿಕಾರ್......

'ಮಂತ್ರಿ ತಿಂಮು ನಾಯಕೆರ್ ಕಣ್ಣಾನೂರುಗು, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಗ್ ಜನ ಕಡಪುರ್ದೆರ್'

'ಓಡ, ಪಾಂಡಿ, ಜವನೆರ್ ತಯಾರಾತೆರ್' ಚೆನ್ನುಗುರಿಕಾರ್ರೆನ ಉಮೇದ್.

'ನೀರ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಸೇನೆ ಆಯಕಟ್ಟುಡು ಉಂತುದೆರ್' ಆಲಿಖಾನ್ರೆನ ಪಾತೆರೊ.

'ಕೋಟೆ, ಕುದುರೆ ಬರ್ಪಿನೆನ್ ಎದುರಿಸೊನರೆ ತಯಾರ್' ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯೆರ್.

'ಗುದಾಮು ಪೂರ ಖಾಲಿ ಮಲ್ತುದು ಸೇನೆ ದಿಂಜಾದ' ಬಲಿಪೆರ ಬಿರ್ದ್.

ನಾಡು ಕಾಪುನ ಇಂಚಿನ ಬಿರ್ಸೆರ್ದ ತುಳುನಾಡುದ ಮಾನ ಒರಿದಿನಿ. ರಾಣಿಗ್ ತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಲು.

'ಅರ್ನ ಒಂಜಿ ಅಜೆ, ಮೋಕ್ಲೆನ ನಾಲ್ ಅಜೆ'

'ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿಗ್ ಬೊಲ್ದು ಕುದುರೆ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಲಡಾಯಿದ ಅಟ್ಟನೆಗ್, ಕಣ್ಣನೂರ್ದಕುಲ್ಲಾ ಸೇರ್ದೆರ್. ಲಡಾಯಿದ ಕಲತ್ತ ಅಟ್ಟನೆಡ್, ಸುರುಕು ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲೊಡು. ಓಡದಾಕ್ಲು ನೀರುಡು ಕಾಪುನು....... ನೋಟ ದೀವೊನೊಡು.ನೀರ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸುತ್ತು ಪಾಡ್ದು ನೆಲಪತ್ತಾವುನು.

ಸುರುಕ್ಕು ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೈನಿಕೆರ್ ....ಅರ್ದೊಗಾನಗ ಕಣ್ಣನೂರ್ದ ಸೈನ್ಯ......

ಇಂಚ ಅಟ್ಟನೆ ಆಯಿಲೆಕ್ಕನೆ, ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಪಿಜಿರ್ ಪೋತೆರ್......

ಒರ ಒಕ್ಕೆಲುದಿಲ್ಲಡ್ ಇತ್ತಿನಾಯೆ ತನ್ನ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತುಂಡ, ನನೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಒಕ್ಕೆಲುದಿಲ್ಲ್ ಬೊಡ್ಚಿ ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚ ಸ್ವಸಂತ್ರದ ಎತ್ತಾಸಿ ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ನನೊಂಜಿ ಸಾರಿ ಕಪ್ಪದ ಬದುಕು ಒತ್ತೊನ್ರೆಗ್ ತಯಾರುತ್ತಿಜೆರ್.

ಬಾರಿ ಸಮಯೊಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲಡ್ ಗಟ್ಟಿದ ಅಂಬ.

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ'

ಪಡ್ಡಯಿದ ಕಡಲುಡು ಯಮನುರ್ಕುಡು ಬತ್ತಿನ ಯಮದೂತೆರ್ಲೆಕ್ಕ ಆ ನಗಕುಲೆನ ರಾಸಿ ಬತ್ತುದು ಒದ್ದಾಡಿನ ಜಾಗೆ ಕುಡ್ಲ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಏರೆಡ್ಲಾ ಕೇನೊಡುಂದುಜ್ಜಿ. ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿ ಬಲಸಿಯೆ..... ಗಂಗಸರ ದಂಗಾಯೆ..... ಬೋಡಾಯಿನ ಕೊರಿಯೆ.... ಬೋಡಾಯಿನ ಪನಿಯೆ.... ಬೊಡ್ಚಾಂದಿನಲಾ ಪನ್ತೆ.

'ಎಲ್ಲೆ ಅಲೆನ ದಂ ಉಸುಲು ಉಂತಾವೊಡು' ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿನ ಬಗೆಟ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಗಾಳಿ ಪಾಡಿಯೆ. ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್ ಪುಗ್ಗೆ ಆಯೆ. ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪೋಯೆರೆ ಕುಡ್ಲಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಗಳ್ಗೆ ಬೊಡ್ಚಿ.

'ಕೊಳಲೋ ತೋಜು ಬತ್ತಿನೆನ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ಸುರುಕ್ಕೆ ಎನ್ನುದಿತ್ತೆರ್.

ಲಡಾಯಿದ ಗೊಬ್ಬು ಸುರುವಾಂಡು. ಫಿರಂಗಿ, ಗುಂಡು, ಬೆಡಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಕನ್ಪೆದೆರ್. ದುಂಬು ಬನ್ನಗ.......

ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ್ ಎದ್ಕೊನೊನಿನೇ ಉಳ್ಳಾಲದ ಆ ಪೂರಾ ಕೋಟೆ.

'ಹಾಂ। ನಮ್ಮ ಕೋಟೆಗು, ಮೋಕ್ಲೆನ ಕೋಟೆ.'

'ಪುಡಪುಲೆ' ವೈಸರಾಯ್‌ನ ಅನುವು. ಬರ್ಸದಲ್ಕ ಬೆಡಿ, ಗುಂಡು, ಫಿರಂಗಿಲೆನ್, ನೀರ್ದ ಕರೆಟೇ ಬೋಡ್ತಿನಾತ್ ದಕ್ಕಿಯೆರ್. ಗುಂಡು ಪಾಡಿಯೆರ್.......

ದ್ಯಾತಲ ಸುದ್ಧಿ ಇಜ್ಜಿ. ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್.

'ಪಾಪ, ಪೋಡಿದ್ ಪೋಯೆರ್'

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಇತ್ತೆ ಕರೆ ಜತ್ತುದು ನೆಲತ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತೆರ್.

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ' ಒಂಜಿ ಆಂಬ.

'ಏರವ್ವ?' ತೂಪಿನೆಡ್ದೆ ದುಂಬೆ ನಾಲ್ವೆರ್ ಸೈನಿಕೆರೆನ ಪುನ ಬೂರ್ದುಂಡು.

ರಡ್ಡ್ ಕಡೆಲ್ಲಾ ಬಾರಿ ಲಡಾಯಿ ಆಂಡ್. ಬೇಡಿ ಗುಂಡುಗು, ಮೋಕ್ಲೆನ ಕತ್ತಿದ ಉತ್ತರ. ಪಿಜಿರ್ ಪಿಜಿರ್ ಉಂತುದು ಸುತ್ತಲ ಮುತ್ತುದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ದರ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆದ ಪೊಲಬು, ಗುಂಪು ಗುಂಪುದ ದಾಳಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ನಾಲ್ ದಿಕ್ಕುಡ್ಲಾ ನೂರ್ಕು ನೂರ್ಕುದು ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆರ್ ಬತ್ತೆರ್.

ಇಡೀ ದೇಶೊಡೇ ಗುಂಡುದೆದುರು ಕತ್ತಿ ಬಿರು ಪಗರಿ ಪೊರುಂಬಿನ ಲಡಾಯಿದ ಸುರುತ ಕಲ ಉಂದೇ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಧೈರ್ಯೊಡು ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆರ್ ಕಾದಿಯೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಕೆಲವು ಪುನ ಬೂರುಂಡು.......

ಅಪನಗ ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್ ಯಮನವತಾರ ಗೆತ್ತೆಗೆ.......

ಕತ್ತಿ ಪಿಸ್ತೂಲು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಂತೆ ವೈಸರಾಯ್ ದುಂಬೆತ್ತಿಯೆ. ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆರೆನ್ ನೆಲ ಪತ್ತಾಯೆ.

ಜವನೆರ್, ಮಂಡೆಗಟ್ಟಿದಾಕ್ಲು, ಗಟ್ಟಿ ತಿಗಲೆದಾಕ್ಲು ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಬೆಗರು ಒಚ್ಚೊಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆ. ಫಿರಂಗಿ ಗಳಸಯೆರ್. ಪಿಸ್ತೂಲು ಪತ್ತುದೆ. ಕತ್ತಿ ಬೀಜಾಯೆ. ಗುಂಡು ಬುಡಿಯೆ. ಭಾರಿ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತೆ. ಉಳ್ಳಾಲಡೇ ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ಗೆಬ್ಬಡ್ದ (ಗರಬಡಿದು) ಪೋಯೆರ್.

'ಜಾವೋ ರೈಸ್‌ಯೆ. ಉಳ್ಳಾಲ ಮಣ್ಣ್ ಮುಕ್ಕಾಯಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತುವೆನಾ?'

'ಸೋಮನಾಥೆ ಕೈ ಬುಡಿಯೆನಾ?' ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಲಡಾಯಿಡ್ ಕಾದಿಯೆ......

ಅಪನಗ ಮೆಂಚಿ ದಕಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್‌ಗೆ. ಕಾಳಿ ರೂಪ ದೆತೊಂದು ಬತ್ತೆರಾ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಬೊಲ್ದು ಕುದುರೆ ಏರ್ದು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಭಾರೀ ಚಲಾಕುಡು ಲಡಾಯಿದ ಕಲಟು ಕಲಡ್ ದೆತ್ತೆರ್ಗೆ. ಆಂಜೊವೆನ್ ಪೂರಾ ಬೆಗರ್ ಜಪುಡಾಯೆರ್.

ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ 'ಕಡ್ತೆರ್' 'ಕೊಡತೆರ್' 'ಕಲ್ಲು ದೊಪ್ಪಾಯೆರ್'

ರಾಣಿ ಬತ್ತಿನ ತೂದು ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೈನ್ಯ ತೆಗ್‌ರ್‌ಂಡ್. ಪಿರ ಹಾಕಿಯೆರ್.......

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ' ಅಂಬ

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ ನಡುಕೆ ತಿರ್ಗು ತಿರ್ಗುದು, ಕುದುರೆದ ಮಿತ್ತ ಕುಲ್ಲುದು ಅಕ್ಲೆಗ್ ಭಾರಿ ಬಿಸಾಡಿಗೆಡ್ ಕಣ್ಕಟ್ಟಾಯೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಗುಂಡು ಫಿರಂಗಿಡ್ಲಾ ದಾಲಾ ಮಲ್ಪರಾಯಿಜಿ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅಕ್ಲೆನ ನಡುಟೇ ಇತ್ತೆರ್.

ಆತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಕಣ್ಣನೂರುದ ಬೀರೆರ್ ನಾಲ್ ದೆಸೆಟ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಕಣ್ಕತ್ತಲೆ ಪೋಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆರೆನ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಭಾರಿ 'ಚಲ್ಲು' ಪಂಡುದು ಎನ್ನಿಯೆರ್ ದಾನಿಯಾ? ಒಟ್ಟುಗು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದೆರ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಫಿರಂಗಿ ಗುಂಡು ಒಲ್ಪ ಉಂಡುದೇ ಮರೆತು ಪೋಂಡಾ ಪಂಡುದು.

ಬಲ್ತೆರ್...ಬಲ್ತೆರ್...ಸೈತೆರ್. ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸೈನ್ಯ ರಜ್ಜ ತಜತಿನಂಚ ತಜತೆರ್.

ಜಾವೋ ಮಾತ್ರ ಒರಿಯೇ ಕಾದಿಯೆ. ಅಕೆರಿಗ್ ಬೆಕ್ಕಸದ್ ಪೋಯೆ.

..........ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆರ್ ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್‌ಗ್ ಈ ಭೂಮಿದ ನೀರ್ ಮುಗಿಪಾಯೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬೂರಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ತಂಡೇಲನ ಸುರುತ ಪುನ.

ಲಡಾಯಿದ ಕಲಟ್ಟ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕೈದೆರ್ತೆರ್.

ತುಳುತ ಜನಕೊಲು, ಅಕ್ಲೆನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರಸೆರ್ ಸೊದೆ ಬುಡಿಯೆರ್.

ಗೆಂದ್‌ಯೆರ್. ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆನ್ ಎದುರು ಪಾಡೊಂದು, ಆ ಫಿರಂಗಿ ಗುಂಡುದೆದುರು ತಿಗಲೆ ಕೊರ್ದು ಗೆಂದರೆಗ್ ಆಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಒತೊನ್ರೆಗೆ ಆಪುಜಿ. ಆಂಡ ಉಂದೆನ್ ಸಾಧ್ಯ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ತುಳುನಾಡುದ ಸಿಂಪಿಲಿ...ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ಲಡಾಯಿದ ಕಲಟ್ ಸ್ವಂತ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಗೆತೊನಿನ ಜಯ. ನನ ದುಂಬುದ ಪೊಂಜೊವೆಲೆಗ್, ದಾಯೆ ಆಂಜೊವೆಲೆಗ್ಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಉದಾರ್ಮೆ. ಕುಸಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್? ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಗೆಪ್ಪುನ.....

ದಿನತ ವಾಸಿಗ್ ಕಾತೆರ್

'ಗೆಂದಿಯೆರಪ್ಪ ಗೆಂದಿಯೆರ್,

'ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಗೆಂದಿಯೆರ್' ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನ ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲೆನ ಬಿರ್ದು, ದಿಬ್ಬಣ ಭಾರಿ ಗೌಜಿಡ್ ನಡತುಂಡು.

ಭಾರತ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಡೇ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಬೊಲ್ಪು. ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಆಂಜೋವು ಪೋಡಿದ್ ದೆಂಗುದು ಕುಲ್ಲುನಗ, 'ಬುಡಯ' ಮುಲ್ತ ಪೊಣ್ಣುಲೆಗ್ಲಾ ಗಟ್ಸ್ ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಊರೊರ್ಮೆ, ದಾಯೆಗ್ ದೇಶದೊರ್ಮೆ, ದಾಯೆಗ್ ಜಗತ್ತುದೊರ್ಮೆ, ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ, 'ದೇಶದುಲಾಯಿ ಪರ್ದೇಸಿಲ್ನ ಕೈತಡಿ ಉಂತಯ' ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ

'ಬೀರೆ ಪೊಣ್ಣು'

'ಛಲತ್ತ ಪೊಣ್ಣು'

'ಗೆಂದಿನ ಪೊಣ್ಣು'

'ತುಳುನಾಡ ಪೊಣ್ಣು'

'ತುಳುನಾಡ ಮಾರಾಣಿ,

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟೊಡು ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ 'ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ' 'ಚಾಂದ್ ಬೀಬಿ' 'ಝಾನ್ಸಿ ರಾಣಿ' ಪೂರಾ ಕುದುರೆದ ಮಿತ್ತ್ ಸೆರಗು ಒಯ್ತು ಕಟ್ಟಿನಾಕ್ಲೇ, ಮೋಕ್ಲೆನ ಸಾಲ್ಡ್ ಉಂತಿನ ಕಡೀರ ಬೀರೆ ಪೊಣ್ಣು, ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ. 'ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ'

ಗೆಂದಿನ ಪೊರ್ತುಡು ಬಿರ್ದು ದಿಬ್ಬಣ ಇತ್ತುಂಡಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಉರ್ಗುದು ಪೋಯಿಜ್ಜೆರ್.

'ಈ ಗೆಂದಿನ ಗಮ್ಮತ್ ಮಸ್ತ್ ದಿನ ಒರಿಯರೆ ಬುಡಿಯೆರ್, ಪಿರ ಬರಂದೆ ಕುಲ್ಲಯೆರ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್'. ಅಂಚಿ ತರೆ ಪಾರಾದೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ.

ನನ ದುಂಬುಗು ದ್ಯಾತ ಮಲ್ಪೊಲಿ?

ಊಳ್ಳಾಲದ ಕಡಲ ಬರಿ ಪಡ್ಡಾಯಿಡ್ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ನ ಕೋಟೆ ಉಳ್ಳಾಲೊನು ಕಾತೊಂದುಂಡು. ಗ್ರಾಮದ ಪಾರೊಗು (ರಕ್ಷಣೆಗ್) ದಾದಾಂಡಲ ಮಲ್ಪೊಡು.............

'ಹಾಂ। ಊರುಗೆ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟುಗ' ರಾಣಿನ ಉಪಾಯ.

'ಸೈ' ಮಂತ್ರಿಲ್ ಪಂಡೆರ್.

ಅರಂತಡೆಗಾದ್, ಗ್ರಾಮದ ಗಡಿಗಾದ್ ಬಲೆತುದು (ಆವರಿಸಿ) ಕಟ್ಟಿನವೇ ಉಳ್ಳಾಲದ ಕೋಟೆ. ಉಳ್ಳಾಲದ ರಕ್ಷಣೆಗಾದ್ ಕಟ್ಟುದಿನ ಕೋಟೆ. ಈ ಕೋಟೆದ ಬಡಕ್ಯಾ ಮೈಯಿಟ್ ಒಂಜಿ ಒರುಂಕುನ್ಲಾ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ಯೇಪೊಗಾಂಡಲ ಅನಪತ್ತೆ ಬೂರುಂಡ ಈ ಒರುಂಕುದ ಸಾದಿ ಗಳಸೊಲಿ ಪನ್ಪಿ ಅಂದಾಜಿ. ಬಿರ್ಸೆರ್ ಪನ್ಪಿನಿ ಐಕೇ ಅತ್ತೆ. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕಟ್ಟಾಯಿನ ಆ ಒರುಂಕೆ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುನ ಕೋಟೆದೊರುಂಕು– 'ಕೋಟೆ ಕನಿ'.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಈ ಜಯ ತುಳುನಾಡುದ ಬಾಕಿ ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೊಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ ಆವೊಡಿತ್ತುಂಡು. ಬಾಕಿದ ಕಡೆತ ಅರಸನಾಕ್ಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸಾದಿಡ್ ಬೈದುವೆರ್ಡ ತುಳುನಾಡುದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬೇಗ ಆತು. ಆಂಡ ಅಂಚ ಆಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ನಾಡುದ ದುರಾದೃಷ್ಟ.

'ದಾಯೆಗ್ ಮೈಕೈ ಬೇನೆ ಮಲ್ತೊನೊಡು?'

ಉಂದು ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಎಡ್ಡನೇ ಆಂಡ್.

ಸೋತುದು ನುಂಗುದು ಪೋಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಭಾರಿ ನಾಸಿಗೆ ಆಂಡ್. ಕೋಪೊಡು ಕುದ್ಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. 1966 ಕ್ಕೆ ಫಿಕ್ಸೆಟ್ ನ ಜಾಗೆಗ್ ವೈಸರಾಯ್ ಆದ್ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಆ್ಯಂಟನಿ ಡಿ' ನೋರೋನ್ಹ. ಆಯೇ ಭಾರಿ ಸಾಹಸಿ. ಇತ್ತೆ

ಇನಿಕ್ಕ್ ಮಾಜಿದೇ ಪೋತುಂಡು ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಇಪ್ಪುನ ಕೋಟೆಕನಿ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್, ಈ ದೇಶೋಡು ತಂಡೇಲೆ.......

'ಛೆ ಸೋಲು...ಅವುಲಾ ಪೊಣ್ಣನ ಕೈಟ್...ಅವುಲ ನಮಡ ಬೆಡಿ, ಫಿರಂಗಿ, ಪಿಸ್ತೂಲ್... ಅಕ್ಲೆಡ ಬಜಿ ಕತ್ತಿ, ಬಿರು ಪಗರಿ...ಛೇ ಎಂಚೀ ಸೋಲು' ನಂಬರೆಗೆ ಆಪುಜಿ. ಆಂಡ ಸತ್ಯ.

ಉಂದುವೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಛಲ, ಧೈರ್ಯದ ಮೈಮೆ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಆ ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಸರಿಕಟ್ಟು ನಿದ್ರೆ ಬೂರ್ದುಪ್ಪೆರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಬತ್ತುಂಡಲ ಕನೊಟು ಅಬ್ಬಕ್ಕನೇ...

ಅಬ್ಬ.....ಅಬ್ಬಕ್ಕ!

ವೈಸರಾಯ್ ಆ್ಯಂಟನಿಗ್ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲರೆಗಾಯಿಜಿ. ಕ್ರಿಶ 1567 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಲ್, ಆಯೆ 7 ಮಲ್ಲ ನಗ, 20 ಎಲ್ಯ ಪಾಂಡಿ, 27 ಒಡೊ, ಅಯಿಟ್ ಸಾರ ಸಾರ ಗುಂಡು, ಬೇಡಿ, ಫಿರಂಗಿ ಪತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಬನ್ನಗ 3 ಸಾರ ಸೈನಿಕೆರೆನಾ ಪತೊಂದು ಬತ್ತೆ.

'ಎಂಕ್ಲು ಕಪ್ಪ ಕೊರ್ಪ, ಅಲೆಗ್ ದಾನಿ ಸನ್ನಿ?' ಪೊಕ್ಕಡೆ ಫಿಕ್ಸಟ್‌ನ ಕೆರಿಯೊಲ್' ಕಾಮರಾಯೆ ಬತ್ತಿನ ಆ್ಯಂಟನಿನ ಕಿಬಿ ಉರ್ತೆ, ಗಾಯದುಲಾಯಿ ಉಪ್ಪು ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕ.

'ಈ ಸರ್ತಿ, ಬಡ್ಡಿ ಅಸಲು ವಸೂಲು ಮಲ್ಪರನೇ ಬೈದಿನಿ' ಆ್ಯಂಟನಿ ಪಂಡೆ.

'ಆವು, ಎಂಕ್ಲೆನ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ ನಿಕ್ಲೆನ ಟೆಂಟ್ ಪಾಡ್ಲೆ'

'ಅವೆನ್ ಈತ್ ಪೊರ್ತುಗೆ ಮಲ್ತುದಾತುಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆನ ಬುಡಾರ ಅಲ್ಪನೇ ಉಂಡು.'

'ಎಡ್ಡೆ ಆಂಡ್' ಪಂಡೆ ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು. ಆಯಗ್ ಗೊತ್ತವಂದನೆ ಅಕ್ಲೆನ ಟೆಂಟ್ ಲಕ್ಕುದುಂಡು. ಸಾಧರಣ 200–300(ಇನ್ನೂದು–ಮುನ್ನೂದು) ಟೆಂಟ್, ಮರಿಯಲೊದ, ತೆಡಿಲ್‌ಗ್ ಲಕ್ಕಿನ ಲಾಂಬ್‌ದಲ್ಕ.

ಅಯಿತ ನಡುಟು ಈ ಆ್ಯಂಟನಿನ ಟೆಂಟ್.

ಕಾಮರಾಯೆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಗಂಗಸರ ದಂಗಾಯೆ. ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿ ತಮ್ಮನ ಮಲ್ತೆ. ಅಮಲುಡ್ ಮಾಂತಾ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್...

'ಎಲ್ಲೆ ಉಳ್ಳಾಲ ಮುರ್ಕುಂಡು'

'ಪೊಡಿಯಾದ್ ಪೋಪೆರ್'

'ಕರಿನ ಸರ್ತಿದ ಸಾಲ ಬೂಟುವ' ಅಕ್ಲೆನವೇ ಆಲೋಚನೆ. ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು.

1567 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗೊಲ್ದ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು...

ತುಳುನಾಡುದ ಆ ಕುಡ್ಲದ ಕಡಲ ಬರಿತ ರಾತ್ರೆ...

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ' ಟೆಂಟ್ ದ ಸುತ್ತಲ ಗಟ್ಟಿದ ಅಂಬ.

'ಕೊರ್ಲೆಯ ತೂ'

'ಪೊತ್ತಾಲೆ– ಅರಂಟುಲೆ'

'ಕರುಂಚಾಲೆ'

ಎಂಚಿನಾಂಡ್ ಪಂಡುದು ತೂವನಗ.....

ಆ ಟೆಂಟ್‌ಗ್ ತೂ ಬೂರುಂಡುಗೆ...ಈ ಟೆಂಟ್‌ಗ್ಲಾ ತೂ ಬೂರುಂಡು...

ಬರಿತ ಟೆಂಟ್‌ಗ್ಲ ತೂ... ಎಂಕ್ಲೆನ ಟೆಂಟ್‌ಗ್ಲಾ ತೂ...

ಟೆಂಟ್ ಪೂರ ದಗದಗ ಅಲ್ರುಂಡು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಸೇನೆ ಮಲ್ಲ ಕುಡ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಏರೆಗ್ಲಾ ಗುಟ್ಟು ಬುಡಂದೆ

ರಾತೋ ರಾತ್ರಿ ಉಪಾಯೊಡು, ಕಟ್ಟುದಿನ ಮಾಂತಾ ಟೆಂಟ್‌ಗ್ಲಾ ಒರಾನೇ ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್...

'ಬರ್ಪಿನ ಊರ್ದ ಮಾರಿನ್ ಗಡುಟೇ ಪಿರ ಪಾರೊವೊಡು' ಪನ್ಪಿಲೆಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಅಟ್ಟನೆ.

ಚಲಾಕ್, ಮಂಡೆ ಕರ್ಚಿ, ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸ... ಉಂದು ಅಬ್ಬಕ್ಕಗೆ!!!!.

ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು, ಆ್ಯಂಟನಿನ್ ಬುಡ್ದು ಪದ್ರಾಡ್. ಓಡೆ ಪೋಯೆ ಪಂಡ್‌ದೇ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಆ್ಯಂಟನಿ ನೋರಾನ್ದ ಎಂಚಲ ತಪ್ಪಾವೊಂಡೆ.

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ '

ಚೆನ್ನು ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಪಡೆ , ಐಟ್ಲಾ ಕುಂಞಿ ಮರಕಾಲನ ಕಾರ್ ಬಾರ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚಿಯೆರ್ಗೆ. ಟೆಂಟ್‌ಗ್ ತೂ ಕೊರ್ದು ಎದುರುಡು ಉಂತುದು ಮಾಂತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟುಗು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆಗೆ. ತಿಕ್ಕಿನಾಕ್ಲೆನ್ ತೌರುದೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೈನಿಕೆರ್.

'ಉಂದು ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನವು' ಉಳ್ಳಾಲದ ಮಾಂತಾ ಜನೊಕುಲ್ಲಾ ಪಂಡೆರ್ಗೆ.

ಅಲ್ಲುನ ತೂ, ಪೊತ್ತಿನ ಟೆಂಟ್ ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಮುಟ್ಟಲ ಗುಮ್ಮ್ಯಲೊಂದಿತ್ತುಂಡುಗೆ. ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್ ದ್ ತೂಪಿನಿ........

....? ? ? ....

ನಾಲಯಿಂಯೇ ಮುಗುರುಜಿ ಆ್ಯಂಟನಿಗ್... ಕಾಮರಾಂಯುಗ್... ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್.....

'ಯಾನ್ ಕೆಟ್ಟಿಯನಾ' ಪಂಡುದು ಆ್ಯಂಟನಿ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತುಪ್ಪೊಡು.

'ಪೂರಾ ಪೊತ್ತಾದೆರ್' ಎಂಚಲ ಇತ್ತಿನ ಧೈರ್ಯ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೊಂಡೆ.....

...........ಎಚ್ಚರಿಕೆಡ್ ಉಳ್ಳಾಲದಂಚಿಗ್ ಪಿದಾಡಿಯೆ.........

ಕೊನೊಬನತ್ತಿನ ಗುಂಡು ಫಿರಂಗಿ ಬಾರಿ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಕರೆ ಜಪುಡಾಯೆರ್.......

ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸೆಟ್ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತುಜೆರ್. ಮೆಲ್ಲ ಕರೆ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲು ಸುತ್ತಲ ತೂವೊಂದು ಒಂಜೊಂಜಿ ಅಜೆ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್.........

ಆತು ಪೊರ್ತುಗು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ, ಮಂತ್ರಿಲು, ಸೈನಿಕೆರ್, ಏಲ್ರಾ ಅಕ್ಲೆನ ಎದುರು ಬತ್ತಿನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಗೊತ್ತುಂಡು, ಬತ್ತುಂಡ ದೂರೊಡ್ದೆ ಫಿರಂಗಿ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಕೈತಲ್ ಬರಿಯರೆ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಆತ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಬೈದೆರ್ಗೆ. ಆತಾನಗ ಬೈಯ್ಯ ಆಂಡ್.......

ಕೋಡೆದ ನೆಂಪು. ಬೈದಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಡಲ ಬರಿಟ್, ಟೆಂಟ್ ಪಾಡಿಯೆರ್, ಪಾಡ್ನಗ ಬಾರಿ ಬಂಜ ಬತ್ತೆರ್. ಬಂಜ ಟೆಂಟ್ ಪಾಡ್ರೆಗ್.........

ಟೆಂಟ್, ಟೆಂಟ್‌ದ ಸುತ್ತ ಮಲ್ಲ ಗುರಿ.....ಸುತ್ತಲ ಕರ್ಬದ ಬೇಲಿ.......ಅಯಿಕ್

ಪಾರ.........ಬೊಕ್ಕ ಬೆಡಿತ ಸೈನ..... ಅಯಿಟ್ ಬೊಕ್ಕಾ ಫಿರಂಗಿ......... ಅಯಿತ ಪಿರಾವುಡು ದೆಂಗ್ ಕೆಬಿತಾಕ್ಲು. ಜಾಮದ ಪಾಲಿ ಕುಲ್ಲುದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಪೆರ್ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್.

ಆನಿ ರಾತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಪ್ಪುದ ರಾತ್ರೆ.......

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಏಲ್ರಾ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ತೂದು ತಿಕ್ಕಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಾಡ್‌ಗ್ ತೂ ಕೊರಿಯೆರ್ಗೆ. ಲ್ಯಂಟನಿ ದಾಳಿ ಮಲ್ಪುಗ ಪಂಡುದು ಪಿದಾಡಿಯೆಗೆ.......ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್ ನೆಂಪುಗು ಬತ್ತೆ....... ಕೋಪೊಡು ಕೋಡೆದ ತೂ ಎನ್ನು ಎನ್ನುದು ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕಿನೆನ್ ಪೊತ್ತಾಯೆ.

ತಿಕಿನಿ ಪಂಡ ಆ ಕಾಡು ಮಾತ್ರ, ಉಳ್ಳಾಲದ ಕಾಡು ಸುಡು ಸೂಕರೆ ಆಂಡ್. ಮನದಾನಿ ಇಡೀ ಕಾಡು ಪೊತೊಂದು ಅಲ್ರೊಂದಿತ್ತುಂಡುಂದು ,ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್ ಬರೆತೆರ್.

ಮನದಾನಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದಾಳಿ ಮಲ್ಪುನ ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆ ಅಟ್ಟನೆ ಕೈ ಬುಡಿಯೆರ್.

ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಪನಗ ಅರೆನ ತಂಗಡಿ ಪದುಮಲೆ ಪುತ್ತಿಗೆಡ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯಿನ ಸುದ್ದಿ. ಕರೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಪಂಡ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತುಂಡ ಅಕ್ಲೆನ ಫಿರಂಗಿ ಗುಂಡು ಬೆಡಿ ಭಾರೀ ದೂರೊಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜಾವೋ ಫಿಕ್ಸಟ್ ಮಲ್ತಿನ ತಪ್ಪು ಇತ್ತೆ ಆ ಪರ್ದೆಸಿಲ್ ಮಲ್ತುಜ್ಜೆರ್.

‘ಈ ಸರ್ತಿ ನಮ್ಮ ನಷ್ಟ ಮಸ್ತ್ ಆವು’. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪನಿಯೆರ್ ಒಂತೆ ತಾಲೊಂಡೆರ್.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಒಲ್ಪಲ ದುನಿಕಿನಿಯೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್ತ ಪಾತೆರ ಸತ್ಯ. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಭಾರಿ ಬಿರ್ಸೆದಿ ಪೊಣ್ಣು.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಏಲ್ರಾ ತಿಕ್ಕಿನಿಯೇ ಇಜ್ಜಿ. ಪಂಡ ಅಕುಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆಡೇ ಇತ್ತೆರ್......

ಮನಿಪಂದೆ ಇತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ತೂದು ಲ್ಯಂಟನಿಗ್ ದಂ ಕಟುಂಡು. ನನ ದಾದಾ ಗೊಬ್ಬು ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಂದ್ ಎನ್ನುದು ಪಿರ ಕುಡ್ಲಗ್ ಪಿದಾಡಿಯೆ. ಅಕ್ಲೆನ ನಗ ಕುಡ್ಲದ ಧಕ್ಕೆಗ್ ಪತ್ತುದುಂಡು.

ಆ ರಾತ್ರೆ–ಅವ್ವೆ ಟೆಂಟ್, ಬೇಲಿ ಪಾರ, ಸೈನ್ಯ ಬೆಡಿ....

ಸಾಧರಣ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಕುಡ್ಲಡೇ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್........ ಜಾಗ್ರತೆಡೇ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್.

ದಾಳಿ ಗೆಪ್ಪುಗ ಪನ್ನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಸಾಧರಣದಾರ್ ಅತ್ತತ್ತಾ?

ಅತೊರ್ತುಗು ಪುತ್ತಿಗೆದ ಲೆಪ್ಪು. ತಂಗಡಿ ಪದುಮಲೆ ಭೂಮಿಡ್ ಬೊನ್ಯ ಆಯೆರ್ ಅಕ್ಕಸೂಗು ಗಾಳಿ ಆಯೆರ್...........ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕುಟುಮದ ಪ್ರೀತಿಲಾ ಮದತುಜೆರ್. ಅರ್ನ ಮೋಕೆದ ತಂಗಡಿನ ನೆನಪು ಉರ್ಕರುಂಡು.

'ತಂಗಡಿ ಪದುಮಲೆನ ನೆಂಪುಡು ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದಾನ ಮಲ್ತೆರ್...... ಶಾಸನ ಬರೆಪಾಯೆರ್.

ಕ್ರಿ.ಶ 1571ಟ್ಟ್ ಡಿಸೆಂಬರ್ 15ಕ್ಕ ಮಿಜಾರು ಮಾಗನ್ದ ಮರಕಡತಲ್ಪದ ಕೆಲವು ಭೂಮಿ. 112 ಮುಡಿ ಅರಿ, ಮರಮಟ್ಟು ಬೆದ್ರದ ಬಸದಿ ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ದೇವೆರೆನ ಸನ್ನಿಧಿಗ್ ಪತ್ತೆರ್ನ ಎದುರು ದಾನ ಕೊರ್ದುರ್, ದಾನಪತ್ರ ಬರೆಪಾಯೆರ್.'

ತಮ್ಮಲೆ, ತಗೆ ತಂಗಡಿ, ಪಲಿ, ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ಪಂಡ ಅಬ್ಬಕ್ಕಗ್ ಬಾರೀ ಮೋಕೆ. ಇಂಬೆರೆನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ಪಂದಿನ ಕಂಡನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪೆ ಸೋತು ಪೋಯೆ.

ಅಂಚಿಡ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಆ್ಯಂಟನಿನ ಪಡೆ ಉಂಡು. ಆಡೆಗ್ ಪಿರ ಪಿದಾರ್ಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಆಯಾನೇ ತೂಯೆರ್ಗೆ. ಆಯೆ ಗೋವಾಡ್ದ್ ನನಲಾ ಆತ್ ಸೈನ್ಯ ತರ್ಪುಡಾದೆ. ಗುಂಡು ಫಿರಂಗಿಲಾ ಬೈದುಂಡು. ಅಂಚಿಡ್ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬುನ ಗಾಳಿ.ಪೂರಾ ಸರ್ಕೆ ಪಂಡುದು ಮನಸ್ ಡಾನಗ ಒಂಜಿ ಓಲೆ ಬರೆಯೆ.......

ಜನವರಿ 4ತ್ತಾನಿ ಕ್ರಿ.ಶ 1568 ಬರೆಯಿನ ಓಲೆದ ಸಾರ ...

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ,

ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ಕಪ್ಪ ಉಂತಾದೆರ್. 1000 ಸಾರ ಮುಡಿ ಅರಿ, 1000 ಡಬ್ಬಿ ಎಣ್ಣೆ, ಕಪ್ಪ ಕೊರೊಡು. ಪಿರಾವುದ ಬಾಕಿ ಕೊರೊಡು. ಇಜಿಂಡ ಆಪಿನೆನ್ ಎದುರು ಪಾಡೊನ್ಲೆ. ಜವಾಬ್ ಕೊರ್ಲೆ...

ಆ್ಯಂಟನಿ ನೊರಾನ್ಹ

'ಪರದೇಸಿಲೆಗ್ ಬುಡಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ'

ಉಳ್ಳಾಲದ ಮಾತಾ ಜನಕ್ಲೆನ ಒಕ್ಕಟ್ಟ್‌ದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದಮುಟ್ಟ ಸ್ವಸಂತ್ರಡು ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಹಂಗ್‌ದ ನುಪ್ಪು ರುಚಿಯಾವಂದ್.

ಆ ತಿಂಮು ನಾಯಕೆರ್, ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರೆ, ಆಲಿಖಾನ್, ರಾಮ ಬಲಿಪೆರ್, ಸೀನಪ್ಪಯ್ಯಾರ್..... ಇಂಚ ಮಾಂತೆಲ್ಲಾ, ದಾಯೆಗ್, ನಾಡುಗು ನಾಡೆ ಒಮ್ಮತೊಡು ಪನಿಯೆರ್.

'ಉಳ್ಳಾಲ, ಓಲೆಗ್ ತರೆ ತಗ್ಗಾವರೆ ಬಲ್ಲಿ.'

ಜವಾಬುದ ಓಲೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಮುಟ್ಟುದುಂಡು.

"ಆ್ಯಂಟನಿ ನೋರಾನ್ಹರೆಗ್

ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲ್ ಬಿನ್ನರಾದ್ ಬತ್ತರ್ಡ ಪೊರ್ಲುದು ತಮ್ಮನ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಮರ್ಯಾದಿ ಮೀರ್ದ್ದು ಎಂಕ್ಲೆನ ನಾಡುಡೇ ಎಂಕ್ಲೆಗೆ ಕಪ್ಪ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಒತ್ತೊನುಜಿ. ಆದೆಪ್ಪು ತೋಜಾಯರ್ಡ ಎಂಕ್ಲೆನ ಉತ್ತರ ಬಿರು ಪಗರಿಡೇ ಕೊರಡಾವು. ದಂಬು ಗೆಪ್ಪಂದೆ ಬತ್ತಿ ಸಾದಿಟೇ ಪಿರ ಪೋಲೆ. ನಿಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ, ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ."

'ವಾ ವೊಂಜಿ ತಂಕದ ಪೊಣ್ಣುಯಾ?'

ತುಳುವರೆಗ್ ಕುಸಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಈ ಉತ್ತರ ಅಪ್ಪೆ ಪೆದಂಬುಗು ಸರಿ ತೋಜಿಜಿ.

'ಬುಡೊಡ್ಚಿ, ಆನಿ ನಿಕ್ಲೆನಾಕ್ಲೆಗ್ ಹಾಕಿನಕ್ಲೆನ್'. ನಿಕುಲು ದಾಯೆ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂಪರ್?'

ಆ್ಯಂಟನಿ 'ಪಿದಾಡುಗ' ಪನ್ಪಿನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಸೈನ್ಯ ಕುಡೊಂಜಿ ಸಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೆ.

'ನಾಲು ಸಾರ' .... ' ದುಂಬು ಪೋವಡ್ ನನ'

ಕಪ್ಪಲು ನಿಲ್ಕೆ ನಗ, ಪಾಂಡಿ.

ಜನವರಿ 5ತ್ತಾನಿ 15ಪಟ್ಟ್ ಆ್ಯಂಟನಿ ನೋರಾನ್ಹ ಕಡಲ ಬರಿಡ್ದೆ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಫಿರಂಗಿ ದಕ್ಕಿಯೆ. ಗುಂಡು ಪಾಡಿಯೆ.....

ಕೆಲವು ಇಲ್ಲಗ್ ತೂ ಬೂರುಂಡು. ಕೆಲವು ಜಾಗೆ ಪೊತ್ತುದುಂಡು. ನೆಲತ ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆಗ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆರ್ ಬುದ್ದಿವಂತಿಕೆಡ್ ಪಿರ ಹಾಕಿಯೆರ್. ನುರ್ತೆರ್.

ಬಾರಿ ಲಡಾಯಿ ಆಂಡ್ .... ಈ ಸರ್ತಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆ ಎಚ್ಚರ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಕೈತಲ್ ತಿಕಿನಾಕ್ಲು ಭಾರಿ ಕಡಿಮೆ. ದೂರೊಡ್ದೆ ಫಿರಾಂಗಿಡೇ ಸುಧಾರ್ತೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಭಾರಿ ನಷ್ಟ ಆತುಂಡು.

ಕಣ್ಣನೂರ್ದ, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ದಾಯೆ ಬತ್ತುಜೆರ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ .

ಮಂತ್ರಿಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿಗ್ ಪನಿಯೆರ್.

'ರಾಣಿ ಈರ್, ಇನಿ ಲಡಾಯಿದ ಕಲಕ್ ಬರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಈರ್ ಒರ ಮುಲ್ತು ಪಿದಾಡ್ಲೆ.'

'ದೂರ ಪೋವೊಡು,'

'ಕೈತಲ್ದ ಊರುದ ತಲಪಾಡಿದಂಚಿ ಅಲ್ಪ ನಮ್ಮ ದೆಂಗು ಅರಮನೆ ಉಂಡು.'

'ಎನ್ನ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಯಾನ್ ಕೈಬುಡ್ದ್ ಪೋವಯೆ, ಲಡಾಯಿದ ಕಲಕ್ ಪೋಯಿ'

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ಎಂಚಲ ಒಪ್ಯಾದ್ ಮಂತ್ರಿಲ್, ಆಲಿಖಾನ್ರೆನೊಟ್ಟುಗು ಕಡಪುಡ್ದೆರ್. ಆಲಿಖಾನ್ರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ಕೋಟೆಕನಿತ ಸಾದಿ ಗಳಸ್‌ದ್ ತಲಪಾಡಿಗ್ ಮುಟ್ಟಾವೆರ್. ಬೊಕ್ಕಾ ಪಾರದ ಸೈನಿಕೆರೆಗ್ ಪಂಡುದು, ದೆಂಗ್ ತಪ್ಪಾವೆರೆಗ್ ಅಲೆಕಲ್ ಪಲ್ಲಿದ ಅಚೇಬ ಬ್ಯಾರಿನ ಸಮಾಧಿದಲ್ಪ ಅಬ್ಬಕ್ಕಗು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾರ ಕೊರಿಯೆರ್.

ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುದಾರ್ತೆರ್ ಮಂತ್ರಿನಾಕ್ಲು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಲೂಟಿಯೆರ್ಗೆ........

'ರಾಜಿ ಮಲ್ತುದು ಕಡಪುರ್ಗ' ಮಂತ್ರಿಲ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ.

ಬಿಸ್ರ್ಹಾದಿಗೆಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ್ ಪಿರ ಸಾಗಾದೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲ ಒಂತೆ ಸಮಯ

ಕಪ್ಪ ಕೊರೊಡಾದ್ ಬತ್ತುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಕೊನ್ಲೆ,ಬೊಕ್ಕ ಪಿರಾವುಡು ತೂಕ ದಾದಾಪುಂಡುಂದು ....

ಪೊರ್ತುದಲ್ಕ ಪೊರ್ತು ಇಜ್ಜಿ..

ರಾಣಿನ್ ತೂವಂದೆ ಜನಕ್ಲೆ ದಿಗಿಲ್. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುದಾರಿಕೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾಣಿನ್, ಮಂತ್ರಿಲ್ ನಾಡುಗು ಲೆತ್ತೆರ್. ರಾಣಿನ್ ತೂದು ಜನಕುಲೆಗ್ ಪೊಸ ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕರುಂಡುಗೆ. ನಾಡುದ ಏಳ್ಗೆಗ್ ಪಿರ ಕೆಲಸ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಹಾಳಾತಿನೆನ್ ಪೂರಾ ಪಿರ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲು ಪಿರ ಸ್ವಸಂತ್ರದ ಕನ ಕಟಿಯೆರ್. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತನ್ನ ಬಂಜದ ಕಾಲೊಡು, ಕಾಪು ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತಿನ ಅಲೆಕಲ್ ಪಳ್ಳಿಗ್ ದಾನ ಉಂಬಲಿ ಕೊರ್ದು ಅಲೆಕಲ್ಲು ಪಳ್ಳಿನ್ ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ಪಾದೆರ್. ನೆಂಪು ದೀಪಿನಿ ಪಂಡ ಅವು. (ನೂರುದ್ದಿನ್ ಅಹ್‌ಮದ್ ಕೋ. ವಾಹಬ ಉಂಬೆರ್ ಬರೆತಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಇನ್ ಡ.ಕೆ 16 ಪನ್ಪಿನ ಬೂಕುಗು ಉಂದೇನ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ತದೆರ್)

ಆ ಪೊರ್ತುಡು ನಮ ತೂವೊಡಿತ್ತಿನ ಸಂಗತಿ ಪಂಡ 'ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ' ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಸ್ವರ ಊರುಡು ಇತ್ತುಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ದಾಖಲ ಆವಡ್, ಸಾಕ್ಷಿ ಆವಡ್ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಜನಪದೆರ್ನ ಹೇಳಿಕೆನೇ ಆವಡ್, ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್ನ ಕೂಟನೇ ಆವಡ್, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಆ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ ಗೋವಾದ ಓಲೆ ಕೂಟ್ಯಡ್ ಬರೆತಿನ ದಾಖಲಾಂಡ್ಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ಜನೊಕುಲೆನ ಎಡ್ಡೆಪು ಬಯಕಿನಾರ್ ಪಂಡ್ದೇ ಪನ್ಪುಂಡು.

ಅಂಚಾದ್ ದುಡುಕಂದೆ ದುನಿಪಂದೆ, ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ಪುನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಇನಿಕ್ಲಾ ನೆಂಪುಡಾಯಿನ ಪುದರೇ.

ವೈಸರಾಯಿ ಆ್ಯಂಟೋನಿ ಕಪ್ಪ ಗೆತ್ತೊಂದೆ ಪಂಡದ್ ಗೋವಾಗ್ ಪಿದಾಡ್ದೆ. ಆಯೆ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಮುಟ್ಟುನೆಡ್ಡ್ ದುಂಬೇ ಪಿರ ಬತ್ತಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕಪ್ಪ ಉಂತಾದೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತೆರಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ದಂಡನಾಯಕೆ ವೈಸ್ ಅಡ್ಮಿರಲ್ ಮಸ್ಕರೇನಸ್‌ನ್ ಆ ಕುಡ್ಲದ ದಕ್ಕೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಸೈನ್ಯದಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ಪೊಲ್ಪೊಡೊಂದು ಪಿದಾಡಿಯೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.1568ನೇ ವರ್ಸದ ನಡುಟು ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಸಾರ ಸೈನ್ಯ ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆಗೆ. ಭಾರಿ ಬೆಡಿ ಗುಂಡು ಫಿರಂಗಿ ಪತೊಂದು ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಬತ್ತೆ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಆ ಮಸ್ಕರೇನಸ್‌ನ ಸೈನ್ಯೊಡು ಭಾರಿ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆಡೆ ಎದಿರಿಸಾಯೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಸೈನ್ಯೊನು ಪಾಲ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಂಜೊಂಜಿ ಪಾಲ್ದಕಲ್ಡ ಒಂಜೊಂಜಿ ಬಿರ್ಸೆರ್ ಕಾದಿಯೆರ್. ಅಂಚಿಡ್ ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರೆ, ಇಂಚಿಡ್ ಆಲಿಖಾನ್, ಬೊಕ್ಕೊಂಜೆಡ್ ಸೀನಪ್ಪೆಯೆರ್ ಅಲ್ಪ ಕುಂಞ ಮರಕಾಲೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜೆಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಉಸುಲು ಕಟ್ಟಾಯೆರ್. ಮಸ್ಕರೇನಸ್‌ನ ತರೆ ಬಲ್ತಿನೇ

ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಚ ಪೊರುಂಬುಂಡಲಾ ಸೋಲು ತಪ್ಪಾರೆಗ್ ಆಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ರಾಜಿ ಮಲ್ಪುಗ ಪನ್ನಗ ರಾಜಿ ಮಲ್ಪರೆ ಆಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಮಸ್ಕರೇನಸ್‌ನ ಸಾವುನ್ ಎರೆಗ್ಲಾ ಉಂತಾರೆ ಆಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ.

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ' ಗಟ್ಟಿದ ಅಂಬ.

ಗೆಂದಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಈ ಸರ್ತಿ ವಾ ರಾಜಿಗ್ಲ ಒಪ್ಯಂದೆ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಆ ಕುಡ್ಲದ ಧಕ್ಕೆ ಬುಡೊಡೇ ಪಂಡದ್ ಆಕ್ಲೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಒಯ್ತ್ ಪಾಡಿಯೆರ್ಗೆ.ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು ಒಲ್ಪ ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ ಪಂಡ್ದ್ ಎರೇಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ.

ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಜಯ. ತುಳುನಾಡದ ಮರ್ಯಾದಿ ಕಾತಿನ ಮಲ್ಲ ಜಯ. ಕ್ರಿ.ಶ.1568ತ್ತ ಈ ಗೆಂದಾಟಿಗೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ತಲೆತ್ರ ಪಂಡ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಉಳ್ಳಾಲ ಕುಡೊಂಜಿ ಸಾರಿ ಸ್ವಸಂತ್ರ ಆಂಡ್.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಹಂಕಾರೊ ಪೊಲ್ತುದು ಅಕ್ಲೆನ್ ದೊಂಕುದು ಗೆಂದಿನ ತುಳುನಾಡ ಸಿಂಪಿಲಿಯೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕ,

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ..........

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ದಮ್ಮು ಉಂತಾಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ..

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ.

* * * * *

ಆಂಡ ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬೆ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ್ ಮೆಲ್ಲೊಡು ಪಿರ ಲೆತ್ತೆ. ಅಕ್ಲೆನ ಪಾಂಡಿ ನಗ ಮಂಜಿಗ್ ಉಂತರೆ ಜಾಗೆ ಕೊರಿಯೆ. ಆ ಪೆದಂಬ, ನಾಯಿದ ಬೀಲದ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಯಾಯಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದು ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಂಗ್ ಒಂಜಿ ವರತಲ್ಕ ಆಂಡ್. ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1569ಟ್ಟ್ ಕುಡ ಆ ಕುಡ್ಲದ ಪೇಟೆಡ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಸುರು ಮಲ್ತದ್, ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಊರುದಕ್ಲೆಗ್ ಕೊಲೆ ಕೊರಿಯರೆ (ಹಿಂಸೆ) ಅಟ್ಟನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಸ್ವತಹ ವೈಸರಾಯಿ ಆಂಟೋನಿಯೇ ಕೋಟೆ ಕಾಪೊಡಾದ್ ಬತ್ತಂಡ್.

ಉಳ್ಳಾಲದ ಬ್ಯಾರದಾಕ್ಲೆಗ್, ಮೀನ್ ಪತ್ತುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಕಡಲಡ್ ತಾಂಟಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಗ್ ಪಿಸ್‌ರ್ ಏರ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಾನಗ ಕ್ರಿ.ಶ 1570ಕ್ಕ್ ಭಾರತ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಒಂತೆ ಪಗತೆ ಆಂಡ್.

ಕ್ರಿ.ಶ 1570ಡ್ ಬಿಜಾಪುರದ ಆದಿಲ್ ಶಾಹಿಗ್ಲಾ ಅರಸೆ ನೈಜಾಮ್‌ಮುಲ್ಕು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಜಾಮೋರಿನ್‌ಗ್ಲಾ 'ರಾಜಿ' ಆಂಡ್. ರಾಜಿದ ಕಟ್ಟು (ನಿಯಮ) ಪಂಡ ಬಾರ್ಸೆಲೋರ್(ಬಸ್ರೂರು)ಡ್ದು ಬಡಕಾಯಿ ಮೈತ ಜಾಗೆದ ಕಪ್ಪ ಪಣವು ಆದಿಲ್ ಶಾಹಿನಾಕ್ಲೆಗ್, ತೆನ್ಕಾಯಿದ ಜಾಗ ಜಾಮೋರಿನ್ ದೊರೆಕ್ ಗೆತೊನ್ರೆ ಪನ್ಪಿನ ವಾಕ್.

ಜಾಮೋರಿನ್ ದೊರೆಕ್ಲಾ, ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪೊರ್ಲುದ ಒಡನಾಟ. ಒರಿಯಗೊರಿ ಒದಗುನಾಕ್ಲು, ಇಸ್ವೆರ್. ಜಾಮೋರಿನ್‌ಡ ಪಾತೆರಿನ ರಾಣಿ, ಪರ್ದೆಸಿಲೆಗ್ ಕಲ್ಪಾವೊಡು ಪಂಡುದು ಆಯೆಡ ಸಾಯ ಕೇಂಡೆರ್. ಜಾಮೋರಿನ್ ಅಯನ ದಂಡನಾಯಕ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಕಡಪುಡ್ಡೆ. ಆ ದಂಡನಾಯಕ ಬಾರಿ ಚಾಲುದ ನರಮನಿ.

ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆ....

ಜಾಮೋರಿನ್‌ನ ಬ್ಯಾರ ಪ್ರದೇಶದೊಟ್ಟುಗು ನಡಪುನಗ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಅಕ್ಲೆನ ನಗೊಲೆನ್ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟುದೆರ್. ಅಪನಗ ಜಾಮೋರಿನ್ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯ ಕಡಪುಡಿಯೆ. ಆ ಸೈನ್ಯಡು ಭಾರಿ ಹುಷಾರ್‌ದ ಒರಿ ಬಿರ್ಸೆ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತೆ. ಆಯೆನೆ ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆ. ಈ ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆ ಬಾರಿ ತರೆಕರ್ಚಿಡ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೆನ್ ಗಿಡತೆ. ಈ ನರಮಾನಿ ಬಾರಿ ಚಾಲು.

ಅಯ್ಡಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ನಗೊಲೆನ್ ಲೂಟುನು, ಅಯಿಕ್ ತೂದೀಪುನೆ, ಅವೆನ ಮುರ್ಕಾವುನು, ಇಂಚ ಬಿರ್ದ್‌ಡೇ ಇತ್ತೆ ಅ ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆ. ಇತ್ತೆ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್, ಅಲ್ತ ಸೈನಿಕರೆಗ್ ಆಯನ ಗುಟ್ಟುನು ಪೂರ್ ಕಲ್ಪಾಯೆ. ಅಯಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಉಳ್ಳಾಲದ ಜವನೆರೆಗ್ ಪೊಸ ಉಮೇದ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಅಕ್ಲೆಗೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಇಂಚ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ 60–70 ಓಡದಕ್ಲು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ನಗೊಕುಲೆಗ್ ಪೊಗ್ಗುದು, ಲೂಟುದು ಇತ್ತಿನೆನ್ ಪತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಬತ್ತಿನ ನಗ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ತನ್ನಾತೆಗೆ ಮುರ್ಕುಂಡು. ರಾತ್ರೆಗ್ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಕಡಲುದ ನಗೊಕುಲೆಗು ತೂ ಬೂರುಂಡು. ಏರುಂದು ನಾಡ್‌ನಗ ನಗತಡಿಟೆ ದೆಂಗುದು ಕುಲ್ಲುನು. ಪಗೆಲ್ ನೋಟದೀಪಿ. ರಾತ್ರೆಗೆ ಮುಸ್ಕು ಪಾಡ್ದು ಲೂಟುನು. ಲಾಭದ ಪಾಲು ಕುಟ್ಟಿಪೋಕ್ರೆಡ್ದಾತ್ರ, ಉಳ್ಳಾಲದ ಪಾಲುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ಸಾರಿ ನಾಲೈನ್ ನಗ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಬ್ಯಾರದ ಸಾಮಾನುದೊಟ್ಟುಗು ಪೊತ್ತುದು ಬೊನ್ಯ ಆನಗ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್, ಉಂದು ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್. ಇಂದುದ್ ಗೆರೆತೆರ್. ಗೆರೆತಿನ ಸತ್ಯ ಆಂಡ್. ಕೆಲವು ಎಲ್ಯ ನಗ ಪನಂದೆ ಮುರ್ಕುದುಂಡು. ನೀರ್ದಡಿದೇ ಬತ್ತುದು ರೂಮುಡು (ಮರ ಕುರೆಪುನ ಸಾಧನ) ತೊಲ್ತುದು (ಒಟ್ಟೆ) ಬುಡ್ಪಿನಿ. ನೀರು ನಗತ ಉಲಾಯಿ. ನಗ ನೀರುದುಲಾಯಿ.......

ಮನೀಪಂದೆ ಕುಲ್ಲುದೆ 'ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ', ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಆಲಿ ಬಚ್ಚಾದ್ ಬುಡಿಯೆರ್. ಚೆನ್ನುಗುರಿಕಾರ್ರೆನ ಕುಂಞ್ ಮರಕಾಲೆ ಬಾರಿ ಎಡ್ಡೆ ತರಬೇತು ಗೆತೊಂಡೆ. ನೀರುಡು ಮೂಲು ಮುರ್ಕುದು ಅವುಲು ಲಕ್ಕುದು ನಗ ಮಗ್‌ರಾವುನ ಗೊಬ್ಬು ರಾಣಿಗಾತ್ರ ಎಚ್ಚೆನಾಕ್ಲು ಕಲ್ತೊಂಡೆರ್.

ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಗು ನಗೊಕು ತೂ ಬೂರಿನ ಉಂತುಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರನ್ ನಾಡ್‌ದೆರ್....... ಆಯೆ ತಿಕ್ಕುಜೆ. ಪಾಂಡಿಗ್ ತೂ ಬೂರುನಗ, ಓಡೊಗು ಜತ್ತುದು ಪಾರ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ಅಪನಗ ಉಳ್ಳಾಲ್ಲದಕ್ಲು ತೂತ ಗೊಬ್ಬು ವಂತೆ ಪಗತೆರ್. ಬೇತೆನೇ ಯೋಚನೆ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕೊರಿಯೆರ್. ಈ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪೋರ್ಚಿಗೀಸೆರೆಗ್ ದಾಳಿ ದೀಪಿನೆಡ್ದ್ ಅಕ್ಲೆನ್ ತಂಡೇಲೆ ಆಂಟೋನಿನೇ ದಾಳಿದೀದ್ ಗೆಪ್ಪುನು.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ರಾಣಿ ತನ್ನ ಅಟ್ಟನೆ ದುಂಬು ದೀಯೆರ್. ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟುದೆರತ್ತ್. ಆ ಕೋಟೆಡ್ ಆ ವೈಸರಾಯ್ ಉಲ್ಲೆ. ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು ದಾಳಿ ದೀವೋಡು. ಅಲಕ್ಕ ಗೆಪ್ಪೊಡು. ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆನ ಪುಂಡುಲು ಪಿದಾಡುಂಡ್.

ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತು ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದೆತ ಆ ಬರಿಟ್ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಬಂಗೆರ್ನ ರಾಜ್ಯೊಡು ಕಟುದಿನ ಆ ಕೋಟೆದ ಬರಿಕ್ ಸೈನಿಕೆರ್ ಮೆಲ್ಲ ಬತ್ತೆರ್... ಸಬ್ದ ಮಲ್ತಿಜೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಜನೊಕುಲೆನ ತಂಡೇಲೆ ಆಲಿಖಾನ್ರ್ ಕುಟ್ಟಿಪೋಕ್ರೆನೊಟ್ಟುಗು ಆ ಕೋಟೆದ ದಾಳಿದ ಮುತಾಲಿಕೆರಾದಿತ್ತೆರ್.

ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ................ಒರೊರಿಯೆ ಕೋಟೆಗ್‌ಬತ್ತರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್ ಒಂಜಿ......ರಡ್ಡು.......ಮೂಜಿ................

ನಾಲನೇ ಜನ ಬಡ್ತನಗ, ಕೋಟೆ ಕಾಪುನ ಆ ಬುರುಜುದಾಯೆ ಮೊಕ್ಲೆನ್ ತೂಯೆ. ಮೋಕಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಮೊಕ್ಲು ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ---- ನಾಲು.......ಐನ್.......ಆಜಿ

"ಉಂದು ಆಯಿಜಿ, ಬುಡರೆ ಬಲ್ಲಿ'ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಆ ಬುರುಜುದಾಯೆ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ ಒರೊರಿಯನೇ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆ. ಏಳೆಡ್ಮ ಜನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕೋಟೆ ಬಡ್ತುನ ಜಾಗೆಗ್ ಬತ್ತೆರ್.

'ಉಂತುಲೆ' ಮಲ್ಲ ಶಬ್ದ ಕೇನುದು ಆಲಿಖಾನ್ರ್ ಜನಕೊಲು ಮಿತ್ತ ತೂಯೆರ್.

ಅಪನಗ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಮಸ್ತು ಮಂಡೆ ಪಾರಾದ್‌ಜೆರ್. ಅಲ್ಪ ಕೈಕ್ ತಿಕುದಿನ ದಕುಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ 8 ಪೆಡ್ಕೆನ್ ದೆತ್ತುದು ಮೋಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ದಕಿಯೆರ್. ಕೆಲವರೆಗ್ ಪೆಟ್ಟಾಂಡು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಪೊರ್ತಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಗೊತ್ತಾಯಿನಿ. ದಕ್ಕಿನ ಆ ಪೆಡ್ಕೆಡ್ ನಿಲ್ಕೆ ನಿಲ್ಕೆ ಬೊಳ್ಳಿದ ಕಾಸು ಇತ್ತುಂಡ್ ಪಂಡದ್. ಕುಟ್ಟಿ ಪೋಕ್ರೆ ಆಲಿಖಾನ್ರ್ ಬೂರಿನ 8 ಪೆಟ್ಕೆನ್ಲಾ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ತುಂಬುದೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ದಾಲಾ ಮಲ್ಪರೆ ಆಯಿಜಿ.

ಸೋಲುಡೊಂಜಿ ಗೇಲ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ, ಆ್ಯಂಟನಿನ್ ಮುಟ್ಟರೆ ಆಯಿಜಿಂಡ ದಾನೆಂಡ್. 8 ಬೊಳ್ಳಿದ ಪೆಡ್ಕೆ ತಿಕುದುಂಡು.

'ಕೊರಿನ ಕಪ್ಪದ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಸೋಮನಾಥ ದೇವೆರ್ ಪಿರ ಕೊರಿಯೆರ್'

ಪಂಡುದು ಜನಕುಲು ಪಾತೆರುಯೆರ್.'ಎಡ್ಡೆಂತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ದೇವೆರ್ ಕೈ ಬುಡಯೆರ್'

ಇಂಚ ಪ್ರತಿ ಸರ್ತಿಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ಪರೆ ಬುಡ್ತಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಪನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಅರೇಬಿಯಾ, ಪರ್ಷಿಯಾ, ಸ್ಪೈಯಿನ್, ಯುರೋಪುಡ್ ಬಾರಿ ಪುದರ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಪರದೇಶೊಡು ನಾಡುದ ಸ್ವತಂತ್ರೊಗು ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ಸುರುತ ಪೊಂಜೊವು ಪನ್ಪಿನ ಪುಗಾರ್ತೆ ಪಡೆಯೆರ್. ಅಂಚಾದೇ ಕೆಲವು ಪ್ರವಾಸಿಲು, ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ತೂವರೆಂದೇ ಬತ್ತೆರ್ಗ್.

'ಏರ್ ಅಂಚಿನ ಬೀರೆ ಪೊಣ್ಣು? ಎಂಚ ಉಲ್ಲೆರ್?'

'ಗುಂಡು ಬೆಡಿ ಫಿರಂಗಿಗ್ ಅಲ್ಕಂದಿನ ಆ ಪೊಣ್ಣು ಕತ್ತಿ ಪಗರಿಡೇ ಸುದಾರ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ ಬೀರೆ ಪೊಣ್ಣು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆಯೆರ್.

ಕ್ರಿ.ಶ 1571ಕ್ಕ್ ಬಿಜಾಪುರದ ಸುಲ್ತಾನೆರ್ಲಾ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ಲಾ ತಾಗುದು ಬೂರಿಯೆರ್. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೇ ಕೊಳಲೊ ಗೆತ್ತೆರ್.

ಅಪನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ' ಮರಿಯೊಲೊಡೆ ಬರಿ ಕಡ್ಪೊಡು' ಪನ್ಪಿನ ಎನ್ನೊಂದು ತುಳುನಾಡದ ಅರಸೆರೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತುದು..... ಆ ಅಜಿಲೆರ್, ಆ ತೋಳ್ಹಾರೆರ್, ಈ ಬಲ್ಲಾಳ್ರ್, ಆ ಕುಂಬ್ಳೆದಾಕ್ಲು...... ಮಾಂತೆರೆನ್ ಸೇರ್ಸಾದ್, 'ಬಿಜಾಪುರದ ಸುಲ್ತಾನೆರೆಗೆ ಎಂಕ್ಲೆನ ಬೆರಿ ಸಹಾಯ ಪಂಡುದು' ಸಾರಿಯೆರ್.

ಫಿರಂಗಿದಾಕ್ಲೆನ ಪಿಸುರು ನೆತ್ತಿಗೇರುಂಡು .

'ಉಳ್ಳಾಲದಾಕ್ಲೆನು ಈ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ತೆಟ್ಟಾಯೊಲು' ಪಂಡುದು ಕಾತುದ್ ದಾಳಿಗೆತ್ತೆರ್.

'ಪೊತ್ತಾಲೆ ಉಳ್ಳಾಲೆನು' .....

ಉಳ್ಳಾಲೊಡು ಒಂತೆ ದಿನ ತೂ ಅಲ್ರುಂಡು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ಲಾ ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದೆರ್.

ಆಂಡ ಉಳ್ಳಾಲ ಕಪ್ಪ ಕೊರ್ಪಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಅಂಚಂದ್......

ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲಿಯೆರಾ?

ಇಂಚ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಅಪಗಪಗ ಸವಾಲ್ ಪಾಡೊಂದೇ ಇತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ್ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಬದುಕರೇ ಬುಡ್ತುಜೆರ್. ಅವುಲ ಏರ್ಲಾ ದೈರ್ಯವಂತೆರ್ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ಲೆಡ ಫಿರಂಗಿ ಉಂಡು' ಪನ್ಪಿನ ಆ ಪೋರ್ಚಗೀಸೆರೆಗ್ ನಿದ್ರೆ ಹಾಳ್ ಮಲ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳೆನ ಧೈರ್ಯ ತುಳುವರೆಗೇ ಪೆರ್ಮೆದ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತೆ? ಅರೆನ ಹಠ ಅಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಮಿತ್ತ್.

ಕ್ರಿ.ಶ 1981ಡ್ ಕುಡೊಂಜಿ ಸಾರಿ ಕಪ್ಪ ಉಂತಾಯೆರ್. ' ಅಂಚಿನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ' ತನ್ನ ಜನಕುಲೆಗಾದ್ ಕೆಲವು ಬಂಜ ತಡೆತೊಂಡೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿ ಕುಡೊಂಜಿ ಸಾರಿ ಕಪ್ಪ ತಪ್ಪಾಯೆರ್......

‘ ವಾ ಚದಿತ ಪೊಣ್ಣಪ್ಪ’

‘ಒಂಜಿ ದಿನ ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲರೆಗ್ ಬುಡಯಲ್.’

‘ಉಂಬಲ್ನ ಕರ್ಮೊಡು ನಂಕ್ ನಿದ್ರೆ ಇಜ್ಜಿ.’

‘ಇಂಬಲೆಗ್ ತಾಂಟು ತಾಂಟುದು ನಮ ಏತ್ ಜನ ಕಲೆವೊಂಡ?’

‘ತುಳುನಾಡುದ ಉಂದು ವಿಚಿತ್ರ. ಅಂಜಾವೆಗ್ ದಮ್ಮು ಇಜ್ಜಿ. ಪೊಂಜೆವ್‌ನ ಕಾರ್ಬಾರ್’

‘ಈ ಸಾರಿ ಉಳ್ಳಾಲೊನು ಒಯ್ತು ಗೆತೊನೊಡು’

40 ವರ್ಸೊಡು ಸೊಂದು ಸೊಂದುದು ಬೆಂಡಾಯಿನ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಪಾತೆರ.

ಇತ್ತೆ ಗೋವಾಡ್ದ್ ಗವರ್ನರ್‌ನ ಅರಸ್ತಾನ. ಗವರ್ನರಾದ್ ಬೈದಿನ ಡಾನ್ ಜವಾರಿನ್ ಕುಟಿನ್ಹೊ ಮಿರಾಂಡ ಒರಿಕ್ಲಾಸ್ ಬೊಕ್ಕ ದಂಡನಾಯಕೆ ಡಿಮೆಲ್ಲೋ ಈರ್ವೆರ್ನ್ ಮುತಾಲ್ಮೆಡ್,

‘ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬ್ಯಾರ ಪೂರಾ ಉಂತಾವೊಡು.’ ಪಂಡುದು ಉಳ್ಳಾಲೊಗ್ ಬತ್ತೆರ್.

ಅಪಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಜನಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತುದೆರ್. ಜವನೆರೆ ಕೂಟ ಕಟ್ಟ್‌ದೆರ್. ಕಡಲ ಕರೆತ ಮೀನು ಪತ್ತುನಾಕ್ಲೆನ್ ಈ ಸರ್ತಿ ವಿಶೇಷವಾದ್ ಕೇನೊಂಡೆರ್. (ಉಳ್ಳಾಲದ ವ್ಯಾಘ್ರ ಚಾಮುಂಡಿನ ಚಾವೊಡಿಡ್ ಆ ಮರಕಲೆರ್ನ ಕೂಡು ಕಟ್ಟುದ ಕೂಟೊಡು ಪಾಲು ಪಡೆದು ಅಕ್ಲೆಡ ಕೇನೊಂಡೆರ್ ಪಂಡದ್ ಆ ಕೊಡುಕಟ್ಟುದಕ್ಲ್ ಇನೀಕ್ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್)

ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಚಲ –‘ಕಡಲುಡೇ ಅಕ್ಲೆನ ಕಂಸ ಕಾರಾವೋಡು’.

ಆವಡ್ ಪಂಡುದು ಚೆನ್ನು ಗುರ್ಕಾರ್‍ರೆ, ಕುಂಞ ಮರಕಾಲೆ, ಐತ ಗುರ್ಕಾರ್‍ರೆಗ್ ಹೇಳ್ಕೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಕುಲು ಮೊಸೊಡಿ (ಹೊಸಬೆಟ್ಟು)ಡ್ದ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಮುಟ್ಟದ ಮರಕಲೆರೆ ಗ್ರಾಮೊನು ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್.

‘ ಈ ಸರ್ತಿ ಬುಡಾರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ?’ ಅಕ್ಲು ಮನಸುಡೇ ಪನೊಂಡೆರ್.

ಮರಕಲೆರ್–ಗಾಣಿಗೆರ್–ಬೋವಿಲ್ ಇಂಚ ಮೀನು ಪತ್ತುನಾಕ್ಲೆನ್ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಪೊಸ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಸರ್ತ ಉಂತಾಯೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅಕ್ಲು ಉಳ್ಳಾಲೊಗಿತ್ತಿ ರಾಣಿಗಾತ್ರ ದಾದಾಂಡಲ ಮಲ್ಪರೆ ತೂಯಾರ್ ಇತ್ತೆರ್.......

ಏಪದಲ್ಕನೆ ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಗ್, ಕಣ್ಣನೂರುಗು ಜನ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್.

ಓಡೊ ಪೂರ ನೀರ ಬರಿಕ್ ಕಂತುದು ದೀತೆರ್.....

ರಾಣಿ ಪಂಡೆರ್ ‘ಯಾನ್ಲಾ ಕಡಲ್‌ಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಒಂಜಿ ಓಡೊ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುಲೆ.’ ಮಾಂತೆರ್ಲ ಅಕ್ಲೆನ ಕೆಬಿನೇ ನಂಬುಜೆರ್.

‘ಅತ್ತ್ ಕಡಲ್‌ದ ಓಡ ಯಾನ ಸುಲಭದ ಅತ್ತ್. ಬೊಡ್ಚಿ ಎಂಕ್ಲೇ ಸುದಾರ್ಪುವ.’

ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರ್ರ್, ಕುಂಞ್ ಮರಕಾಲೆ ಐತು ಗುರಿಕಾರ್ರ್ ನಾಲ್ಯಡ್ಡ ಪಾಡಿಯೆರ್.

'ಇಜ್ಜಿ, ಎನ್ನಾಕ್ಲೆನ್, ಅಕ್ಲೆನ ಎದುರುಗು ಪಾಡ್ದು ಯಾನ್ ಪೊರ್ಲುಗ ತೂಯರೇ ತಯಾರ್ ಇಜ್ಜಿ. ಎನ್ನ ಉಳ್ಳಾಲ ಒರಿಯೊಡು.'

ಪಂಡಿನೆನ್ ನಡಪಾವುನ, ಕಂಡೊಡು ದಪ್ಪುನ, ಬರಿಕಡ್ಪುನ, ಕುದುರೆ ಸವಾರಿ ಮಲ್ಪುನ ರಾಣಿ ಕಡಲುಡು ಓಡೊಡು ಬರ್ಪೆರ್ ಆತೆ. ಎಚ್ಚ ಪೊರ್ತುಗ ಗೆತ್ತುಜೆರ್. ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಓಡ ನಾಡ್ದೆರ್. ನಾಣಣ್ಣೆ ಗಾಣಿಗೆರ್ನ 'ಅರಸು' ಪಟ್ಟೆ ಬಲೆತ ಮಲ್ಲ ಓಡ ಅಜತ್ ಕನತೆರ್. ಪೂರ ಬೋಡ್ತಿನ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತೆರ್. ಮಿತ್ತಡ್ ಪೂರಾ ತಯಾರಾದಿತ್ತೆರ್.

ನೀರುಡ್ ಅಲ್ಪ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಗೌಜಿಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಆನಿ ಪರ್ಬ. ಅಕ್ಲೆನ ಪರ್ಬದ ಗೌಜಿ. ಒಟ್ಟುಗು (10) ಪತ್ತು ನಗ. ಸಾಲುಡು ಉಂತಾದ್ ಪರ್ಬೊನು ಆಚರಿತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕಡಲ್‌ಡ್ ಆ ನಗತುಲಾಯಿದ ಗೌಜಿದ ಪರ್ಬ.

ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಗ.......

ಪರ್ಬದ ಪೊರ್ಲುಗ........

ಕುಡ್ಲಡ್ ಕೊಲ್ಯೆ ಪಾಡ್ದು ಉಂತಿನ ನಗ........

ಪರ್ಬದ ಗಮ್ಮತ್ತ್........ಗಂಗಸರದ ಗಮ್ಮತ್ತ್.......ಗೌಜಿ ಗೌಜಿ......

ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಅಮಲ್ ತರೆಕ್ ಏರ್ದುಂಡೇ.......

ನಲ್ಕೆ, ಪದ ತೀರ್ಥ......ಲೋಕದ ಗ್ಯಾನನೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕಡಲ ಸೇನೆದೊಟ್ಟುಗು ಆ ಮೀನುಗಾರೆರೊಟ್ಟುಗು 'ಅರಸು' ಓಡೊಡು ಕುಲೊಂದು ಬತ್ತಿನಾರ್ ಉಂದೆನ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಡೇ ಕಡಲುಗು ಬತ್ತುದು ಪರ್ದೇಸಿಲ್ಡ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ಕಾದ್‌ದಿನ ಬೇತೆ ಉದಾರ್ಮೆನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಇನಿಕ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ನಾಡ್‌ಡ್ ಸೈನಿಕೆರ್ನ ನಡುಟು ಉಂತುದು, ಕಚ್ಚೆ ಕಟುದು, ಸೆರಂಗ್ ಬಿಗಿತ್‌ದ್, ಕುಸ್ತಿದಾಯನಲೆಕ್ಕ ಉಂತುದಿನ ಪೊರ್ಲುಗ ಮಾಂತ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸೈನಿಕೆರ್ ತೂಯೆರ್.

'ಇಂಬೆರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ರಾಣಿ.' ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಕೈಮುಗಿತೊಂಡೆರ್.

'ವಾವೊಂಜಿ ಬಂಜ್‌ನೇ ಬರಡ್ ತರೆ ತಗಾವುನ ಅಪಮಾನ' ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಲೋಕೊಗು ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನ ಅಬ್ಬಕ, ಆ ಓಡದಾಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ದುಂಬು ದುಂಬುಗು ಬತ್ತೆರ್.......

ಅಂಚಿಡ್ ಪರ್ಬದ ಗೌಜಿ........ಲೋಕೊಡಿಜ್ಜೆರ್ ಅಕುಲು

ಕೈತಲ್ ಬತ್ತುಂಡ್ ವಾಡ.....

'ಜೈ ಸೋಮನಾಥ'

ಅವ್ವೇ ಆ ನಗ.........ತೂ.........

ಪಾರಾಟ ಪರದಾಟ........

ತೂ........ತೂ........ ತೂ........ ತೂ........ ತೂ........

ಪೂರಾ ಪೊತುದು ಪೋಂಡು........

ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನಗ ಪೊತ್ತೊದಿತ್ತುಂಡುಗೆ. ನಗತುಲಾಯಿದ ಬೆಡಿ, ಗುಂಡು, ಫಿರಂಗಿ ದಾಲ ಕೆಲಸೊಗು ಬತ್ತುಜಿ.

ಒರಿಕ್ಯಸ್ ಬೊಕ್ಕಾ ಮಿರಾಂಡೆಲ ಲೋಕ ಬುಡಯರ್ ಗೆ.

ಕಾಮರಾಯೆ ಬಲ್ತೆನಾ? ಸೈದೆನಾ? ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತಾಯಿಜಿ.

ಉಳ್ಳಾಲದ ಬಿರ್ಸುಗು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಚಿಮಿಣಿ ತೆಕ್ಕುಂಡು.

ಉಳ್ಳಾಲದ ಕುಂಞ ಮರಕಾಲೆ ಬೊಕ್ಕಾ ಬಾಕಿದಾಕ್ಲು ಕುಡ್ಲಗ್ ಕರೆ ಜತ್ತುದು ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಕಟ್ಟಣ, ಗುದಾಮು ಧ್ವಂಸ ಮಲ್ತೆರ್ಗೆ.

ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು, ಕಡಲುಗ್ಲಾ ಬತ್ತುದು ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ನೆಲಪತ್ತಾಯಿನವು ಪರದೇಶೊಡು ಮಾಮಲ್ಲ ಸುದ್ಧಿ.

ಕ್ರಿ.ಶ 1981ಟ್ಟ್ ನಡತಿನ ಈ ನಗತುಲಾಯಿದ ತೂ ಪಾಡಿನ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಧ್ವಂಸ ಮಲ್ತಿನ ಕಡಲುಡು ಮಲ್ತಿನ ಸಾಹಸೊಲೆನ್ ಉಳ್ಳಾಲ ಮೊಗವೀರ ಮಹಾಸಭಾದ ಜನೊಕುಲು ಅಕ್ಲೆನ ಚೆನ್ನು ಗುರಿಕಾರೆ, ಕುಂಞ ಮರಕಾಲೆ, ಐತು ಗುರಿಕಾರೆ ಬೊಕ್ಕ ಜವ್ವನೆರ್ ಉಳ್ಳಾಲನು ಕಾತ್‌ದಿನ ಕತೆ ಪನ್ಪೆರ್. ನರಸು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿ ಪನ್ಪಿ ದುಭಾಷಿ ಅವೆನ್ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತಿನವು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಕಡಲುಡು ಅಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಪೋಯಿನ, ಗೆಂದುದ್ ಬತ್ತಿನ, ಬತ್ತೆನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗೆಂದದಿನೆಕ್ಕಾದ್ ವ್ಯಾಘ್ರ ಚಾಮುಂಡಿಗ್ ಪಟ್ಟ ಪರಕೆ ಸಂದಾಯಿನ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ತುದೆರ್.

ಆತು ಪೊರ್ತುಗು ಆ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಸಮಯೊಡ್ದಿಂಚಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಬೆರಿತಾಗಿನ ನರಮಾನಿ ಪಂಡ ಕುಂಞಿ ಮರಕಾಲೆ. ಆಯೆ ಜಾಮೋರಿನ್ ರಾಜಗ್ಲಾ ಸಾಯ ಮಲ್ತುದೆಗೆ. ಕಣ್ಣನೂರುದ ಅರಸಗ್ಲಾ ಸಾಯ ಮಲ್ತುದೆಗೆ. ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್, ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಆಯನ ಪುಂಡುದೊಟ್ಟು ತಾಂಟಿಯೆಗೆ. ನಗ ಪೊತ್ತಾಯಿನ ಬೆಂಗ್‌ಡ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಆ ಕುಂಞಿ ಮರಕಾಲನ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ದು ರಟ್ಟಾದೆರ್. ಮಸ್ತ್ ನಾಡ್ದು ನಾಡ್ದು ತೂವನಗ, ಆಯನು ಬಲ್ಯಾರ್ದಲ್ಕ ತಿಗುತುದು ಅಕ್ಲೆನ ಚರ್ಚ್ ದೆದುರು ಅಕ್ಕುಡ್ದೆರ್‌ಗೆ. ಅವೆನ್ ನಾಡ್ದು ಪತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಕುಂಞಿ ಮರಕಾಲನ ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡೆರ್ಗೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ1581ಟ್ಟ್ ಜಯ ಪಡೆಯಿನ ರಾಣಿ ನಾಡುದ ಮಾನ ಕಾತೆರ್. ಜನೊಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ ಗೆಂದಿಯೆರ್. ತುಳುನಾಡುದ ಪೊಣ್ಣನ ಧೈರ್ಯ ತೋಜಾಯೆರ್.

ಕ್ರಿ.ಶ 1582ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಕ್ಕೇರಿದಾಕ್ಲು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆ ಕುಡ್ಲಗ್ ದಾಳಿ ದೀಯೆ. ಅಪನಗ ಆ ಕಾಮರಾಯೆ ಊರು ಬುಡ್ದು ಕಾಸರಗೋಡುಗು ಬಲ್ತೆ. ಅಲ್ತುರ್ದು ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲುಡು ದೆಂಗ್ ತಪ್ಪಾದು ಗೋವಾಗು ಪೋದು ಅಕ್ಲೆನ

ಒಟ್ಟುಗು ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ಆ ವೆಂಕಟಪ್ಪೆ ಕಾಮರಾಯನ್ ಇಂಚಿ ಬರಿಯರೆ ಬುಡಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕುಡ್ಲಗ್ ಆಯನೇ ಕನವುಡೊಂಂದು ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕೆಡ ರಂದಿಯೆರ್‍ರ್...... ಪೊರುಂಬಿಯೆರ್....... ಆಯೆ ಬುಡಿನಿಯೇ ಇಜ್ಜಿ.

ಪಾಪ...... ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬುಗು ಊರುಡ್ದು ಗಡಿಪಾರ್ದ ಶಿಕ್ಷೆ.

ಆಯೆ ಊರು ಬುಡಿಯೆಡ್ಲಾ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕುಡ್ಲದ ಧಕ್ಕೆ ಬುಡಿನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅಕುಲು ಅಲ್ಪನೆ ಕೊಲ್ಯೆ ಪಾಡಿಯೆರ್.

ಕ್ರಿ.ಶ 1590ಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಿರಿಕಿರಿ ಸುರುವಾತುಂಡು.

ಬಡಕಾಯಿದ ಕೆಳದಿದ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯ್ಕೆ ಎದುರು ಬೂರ್ದ್ ಸೋಪಾಯೆ. ತೆನ್ಕಾಯಿಡ್ ಜಾಮೋರಿನ್ ಬುಡಾಯೆ. ಅಯಿತೊಟ್ಟು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಸುಲ್ತಾನೆರ್ನ ಬಸ್ರೂರುದಾಪೆಲ್ದ ಕಾಟ...... ಯುರೋಪ್ ದ ಬೇತೆ ದೇಶದಾಕ್ಲೆನ ಬ್ಯಾರದ ಕಿರಿಕಿರಿ......

ಆಂಡಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬೆರಿ ಬುಡ್ಜೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ಮೂಜಿ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಹಾಕುನು ಪಂಡ? ಮೊಕುಲು ಏತ್ ಸರ್ತಿ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ಮಲ್ತೆರ್ದಲ ಆ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಪೆಟ್ಟುದ ಗುರ್ತ ಮಾಜಿದಿನೇ ಇಜ್ಜಿ....... ಪಾಪ.......

ಕ್ರಿ.ಶ 1594 ಮುಟ್ಟ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತಿನ ದಾಖಲೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು......

ಕ್ರಿ.ಶ 1598ಕ್ಕಾನಗ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಜೂವ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಚ್ಚಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡು ಸ್ವತಂತ್ರ ಆವೊಡುಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಂಚಿಡ್ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್, ಕೈತಲ್ಡ ಆ ಅಟ್ಟೆ ಪೆದಂಬು... ...

'ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ದೆ ಗಿಡಪೊಡು' ಪನ್ಪಿನ ನೆಂಪುಡು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆದ ಜಾಮೋರಿನ್ ದಂಡ್ ಗೆತ್ತುದು ದುಂಬು ಬತ್ತೆ. ಆಯೆ ಬನ್ನಗ ಗುಂಡು ಬೆಡಿ ಪಸೊಂದೇ ಬತ್ತೆ. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಅಕ್ಲೆನ ಭಾಸೆಡ್ ಪಿರ ಜವಾಬ್ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಇಟಲಿದ ಮಿಲಾನ್‌ದಾಕ್ಲೆನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬೆಡಿ ಗುಂಡು ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ ಉಪಾಯ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ದೆ ಆ ಬಿರ್ಸೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1598ಟ್ಟ್ ನಡತಿನ ಆ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಲ ಲಡಾಯಿ. ಜಾಮೋರಿನ್ ಏಪಲ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿನ ಬಂಜೊಗು ಒದಗಿನಾಯೆ. ಕುಡ್ಲದ ಆಳ್ವೆದಲ್ಪ ನಡತಿನ ಈ ಲಡಾಯಿಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕುದುರೆಡ ಕುಲ್ಲುದು, ಕತ್ತಿ ಪತ್ತುದು, ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ನಡುಕು ಪೊಗ್ಗುದು ತಿರ್ಗುತಿರ್ಗುದು ಕೆಲವೆರೆಗ್ ತುಲಸಿನೀರ್ ಬುಡ್ಪಾಯೆರ್. ಉಳ್ಳಾಲದ ಬೀರೆಲ್ಲಾ ಕಾದಿಯೆರ್...

ಆಂಡ ಈ ಸರ್ತಿ ಫಿರಂಗಿ ಬಾರಿ ಜೋರಾದ್ ಪೋಂಡು......

ಪಡ್ಡಯಿದ ನೇಸರ್ ಕರ್ಪೆರುಂಡು......

ತುಳುನಾಡ ಕಣ್ಣ ಬೊಲ್ಪು ಅಡೆಗೇ ತೆಕ್ಕುದು ಪೋಂಡು.....

ಉಳ್ಳಾಲದ ತುಡರ್ ಕತ್ತಲೆದ ಸಾದಿಗ್ ಪೋಂಡು. ಅಲ್ಪ ಮಾಜಿದ್ ಪೋಂಡು. ಉಳ್ಳಾಲದ ಜನ ತನ್ಕುಲೆನ ಮೋಕೆದ ರಾಣಿನ್ ಎನ್ನ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅಕಿಲಸ ಬುಡಿಯೆರ್.

ನೆನೆಪೋಡಾಯಿನ......

ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ್ ಒಡ್ಕ ದಾಂತಿನ ಪೊರುಂಬಾಟಗಾದ್, ಪಗೆಮಾನಿಲೆನ ಉಪ್ರಟೆತ ನಡುಟು ನಾಡು ಕಟ್ಟುದಿನ ಅರ್ನ ಬೆಗರ್‌ಗಾದ್, ಜನಕುಲೆನ ಸುಖ ಬಯಕುದ್ ಎಡ್ಡೆ ಬದುಕು ಕೊರಿನ ರಾಣಿಯದ್, ಏಪಲ ಹಂಗ್‌ದ ಬದುಕು ಒಪ್ಪಂದಿನ ಮನಸ್‌ಗಾದ್. ಸೋತುಂಡಲ ಬುಡೆಂದೆ ಬೇನೆಡ್ಲಾ ಬುಡಂದೆ ಆ ಪರ್ದೇಸಿಲೆಗ್ ಬುದ್ದಿ ಕಲ್ಪಾಯಿನೆಕ್ಕಾತ್ರ, ಆಣ್ ಆಂಜೊವೊಲು ಮುಸ್ಕು ಪಾಡ್ದು ಕುಲ್ನಗ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ನಾಡುದ ಮಾನ ಒರಿಪೆರೆ ಭಲೊಟು ಕಾದ್‌ದಿನ ಬಿರ್ದುಗಾತ್ರಾದ್, ಮಾಂತೆರ್ ಫಿರಂಗಿ ಗುಂಡು ಬೇಡಿಕ್ ಪೋಡಿದ್ ದೆಂಗುನಗ, ಬಜಿಕೈತ ಕತ್ತಿಡ್– ಬಿರುಪಗರಿಡ್ ತಂಕೊಡು ಧೈರ್ಯೊಡು ಅವೆನು ಎದುರು ಪಾಡೊಂದು ಗೆಂದಿನ ಭಲ, ಪರ್ದೇಸಿಲ್ನ ಎದುರು ಭಲೊಟು ಕಾದರೆಗ್ ತಲಕಟ್ಟು ಪಾಡಿನೆಕ್ಕಾತ್ರಾದ್, ಏತು ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತೆರ್ಡಲಾ ಜನೊಕುಲ್ನ ಮೋಕೆ ಕಲೆವೊನಂದಿನ ಮಲ್ಲ ಗುಣೊಕ್ಕಾದ್, ಚರಿತ್ರೆಕಾರ್ರೆರ್ಲ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಗು ಮೈ ಮದತುದು 'ಶಹಬ್ಬಾಸ್' ಪನ್ಪಾಯಿನೆಕ್ಕಾತ್ರಾದ್, ಗುಣೊಟು ಪಗೆಮಾನಿನ್ಲಾ 'ಅಂದ್' ಪನ್ಪಾಯಿನ ತಾಕತ್‌ಗಾದ್, ಸಾಮಾನ್ಯೊರೆಡ ಸಾಮಾನ್ಯೆರಾದ್, ರಾಜೆರೆಡ್ ರಾಜೆರಾದ್, ಕಂಡೊಡು ಬೆನ್ಪುನಾರಾದ್, ಕಡಲುಡು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತೋಜಾಯಿನಾರಾದ್, ದೂರದ ಯೋಚನೆ ಇತ್ತಿನಾರಾದ್, ನಾಡುನೇ ಮರೆತುದು ಪಗೆಮಾನಿಲೆಡ ರಾಜಿ ಮಲ್ತಿನ ಅರಸು– ರಾಣಿಲ್ಡ ಬೆಂಗ್ ಸಾದಿನೆಕ್ಕಾತ್ರಾದ್, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬದುಕು ಬದುಕಿನೆಕಾತ್ರಾದ್,ಮಾಂತ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗು ಬದುಕುನಲ್ಕ ಮಲ್ತಿನೆಕ್ಕತ್ರಾದ್.. ......

ಅಯಿಡ್ದಲ ಸ್ವಸಂತ್ರದ ವೋಕೆದ ಪಕ್ಕಿಯಾದ್ ಉದಾರ್ವೆ ಆದ್ ಉಂತಿನೆಕ್ಕಾತ್ರಾದ್, ತುಳುನಾಡುದ ಕಮ್ಮನೆ ಪರದೇಶೊಡ್ಲಾ ಪರಪಾಯಿನೆಕಾತ್ರದ್, ಮಾಂತಾ ತುಳುವೆರ್ಲಾ ಸೋಲೊಯ್ತ್‌ದ್ ಕಾಯ ಬಗ್ಗಾದ್, ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್, ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಗ. ಇಂಚಿನ ತುಳು ಪೊಣ್ಣನ್ ಮರಪುನಾಂಡಲ ಎಂಚ ಪನ್ಲೆ?

ಈರೆನ್ ತುಳುನಾಡ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಭಾರತ ದೇಶ, ಭಾರತ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಲಾ ಮದಪರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

'ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪಂದ್ ಪನಿಯೆರೆ ಅರ್ತಿಯಾಪುಂಡ್.'

* * * *

ಆಂಡ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಪುದರ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ಕುಡೊಂಜಿ ಕಡೆಡ್ಲಾ ಚರಿತ್ರೆಡ್

ತೂಯರೆ ತಿಕ್ಕುಂದು. ಕ್ರಿ.ಶ 1623ಕ್ಕ್ ಈ ನಾಡುಗು ಬತ್ತಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ಡೆಲ್ಲವೆಲಿ, ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ನಾಡೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ತೂಯೆ ಪನ್ಪೆ. ಆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ವರ್ಣನೆನ್ಲಾ ಕೊರ್ಪೆ. ಇಂಚಿನ ಆ ಅಬ್ಬಕ್ಕನು ವಿವರಿತುದೆರ್ ಪಂಡುದು ತೆರಿಯುಜಿ. ತಾನು ಊರು ಬುಡ್ದು 10 ವರ್ಸ ಆಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ತೂವನಗ, ಕ್ರಿ.ಶ1612–13ಕ್ಕ್ ಊರು ಬುಡ್ದು ಉಪ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ಅಪಗನೆ ಸ್ಪೈನ್‌ಡ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿನ ಪುದರ್ ರಟ್ಟುದುಂಡು ಪಂಡುದು ಪನ್ಪೆ. ಅಂಚಾದೇ ಈ ನಾಡುಗು ಬತ್ತುದು ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ್ ತೂಯರೆಂದೇ ಬರ್ಪೆ.

ಆಯೆ ಬಡೆಯಿಲೆಕ್ಕ ದುಂಬುದ ಅಬ್ಬಕ್ಕನೇ ಇಂಬೆರೇ ಪಂಡುದು ತೆರಿಯೆನಾ?

ಅತ್ತ್ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್ನ ಆ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಬದಕುದಿನ ವರ್ಸ ಕುಡೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಸ್‌ರಿಕಟ್ಟ್ ಮಲ್ಪೊಡಾವು ಪನ್ಪಿನ ಬದಿಬಕ್ಕನೆದ ವಿಷಂಯ ಮುಲ್ಪ ಚರ್ಚೆಗೆ ಗೆತೊನ್ದುಜಿ.

ಆಂಡ ಪಿಯಾತ್ರೋ ತೂಯಿನ ಈ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ, ಕ್ರಿ.ಶ 1618ಡ್, ಕಿ.ಶ 1581ತ್ತ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿನ ಲೆಕ್ಕನೆ ನಗೊಕ್ಲೆಗ್ ತೂ ದೀತಿನ, ಅರ್ನ ಲೆಕ್ಕನೆ ಭೂಮಿಡ್ ಬೆನ್ತಿನ ಉಳ್ಳಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿನ್ ಬರೆಯಿನ ತೂನಗ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಅಬ್ಬಕ್ಕನಾಕ್ಲು ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಡ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತೆರಾ? ಪನ್ಪಿನ ನನಲ ನಕ್ಕಿ ಆತುಜಿ. ಕೆಲವೆರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ–ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಮಗಲ್ ಅಂಬ/ತಿರುಮಲಾಂಬನ್ಲಾ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪಂಡುಡು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್‌ಗೆ.

ಅಪ್ಪೆನ ಸಾದಿಡೇ ಆಲ್ರ್ ನಡೆತರ್ಗೆ ಪಂಡುದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಆಂಡ ಮೂಲು ಈ ಬೂಕುಡು ಬರೆಯಿನವು ಗಣಪತಿರಾವ್ ಐಗಳ್, ಡಾ। ಪಿ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್, ಡಾ। ಬಿ ಎನ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗಜೆಟಿಯರ್, ಜನಪದೆಲ್ನ ಹೇಳಿಕೆ ಮಿತ್ತ್ ಆಧರಿತದ್ ಕ್ರಿ.ಶ 1944ಡ್ದ ಕಿ.ಶ 1598ದ ಮುಟ್ಟ ಪಂಡುದು ತೆರಿದು ಬರೆಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿನ ಸಾಹಸ ಆದುಂಡು.

ತುಳುವೆರ್ ತುಡಾರ್ ಆದ್, ಪೆರ್ಮೆಡ್ ಅಲ್ರ್ಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾದೇವಿನ ಪೊಲಬು ನನಲಾ ಆತ್ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಲೆಕ್ಕಾವ್ಕಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರೊಡೊಟ್ಟುಗು, **ನಾಡುಡ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ ದೇವಿ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ನ ಒಟ್ಟುಗು ಹೋರಾಟ ಮಲ್ತಿನ ರಾಣಿಗ್ ಮದಪಂದೆ ಕೈಮುಗ್ಗಿಗ.**

* * * *

ಗ್ರಂಥಾಧಾರ

1. Studies in Tuluva History and culture : Dr. P. Gururaja Bhat.
2. Karnataka Gazeteer- South Canara District : Dr. Suryanath Kamath
3. Miniature India as Tulavite : Dr. Rev. Fr. Leaugory
4. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ :. ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿರಾವ್ ಐಗಳ್
5. A History of South Kanara : K.V. Ramesh
6. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು : ಡಾ. ಬಿ.ಎಸ್.ಶಾಸ್ತ್ರೀ
7. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಸಮೀಕ್ಷೆ : ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ
8. ಸೋಮನಾಥೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ : ಡಾ. ಗುರುರಾಜ್ ಭಟ್.
9. ಅಡ್ಕ .ಶ್ರೀ ಭಗವತೀ ಕ್ಷೇತ್ರ : ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
10. Wikipedia a free Encyclopedia.
11. Geneology of Chauta Valers : Vakeel Shri Bhavanishankaryya.
12. A new trend in Karnataka Historical Events : Dr. Vasanth Maadav
13 ಆದರ್ಶ ಜೈನ ಮಹಿಳೆಯರು : ಭುಜಬಲ ಶೆಟ್ಟಿ.
14. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು ; ಡಾ.ಕೆ.ಜಿ.ವಸಂತ ಮಾಧವ
15. ತುಳುನಾಡ ರಣ 'ಚೆಂಡಿ: ಅಬ್ಬಕ್ಕ (ಕಸ್ತೂರಿ- 1996 ಜುಲಾಯಿ) : ಆರ್.ಜಿ. ಶಾನುಭಾಗ್
16. ದಿಟ್ಟೆ (ಕಾದಂಬರಿ) ಡಾ. ಅನುಪಮ ನಿರಂಜನ, ಕೃತಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದವರು: ಎಸ್ ನಂದಾ
17. ಪ್ರವಾಸಿ ಕಂಡ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ : ಡಾ. ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ
18. ಐತಿಹಾಸಿಕ ತುಳುನಾಡು : ಡಿ ದಿನಕರ ಪಿ ಬಂಗೇರ
19. ಹೊಂಗದಿರು : ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ವಿಶೇಷಾಂಕ : ಆನಂದಾಶ್ರಮ ಪ್ರೌಡಶಾಲೆ ಕೋಟೆಕಾರ್
20. ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರ : ಕವಿ ಅಮ್ಮೆರುಳ
21. ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಳಿಯದ ರಾಣಿಯರು : ಎಂ.ಕೆ.ನಿರ್ಮಲ್
22. ಉಳ್ಳಾಲದ ಅಬ್ಬಕ್ಕಂದಿರು : ಪೇರೂರು ಜಾರು
23. ಉಳ್ಳಾಲ ವೀರ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿಯರು ನಿಷ್ಟಾವಂತ ಮೊಗವೀರರು : ದಿನಕರ ಪಿ. ಬಂಗೇರ
24. www.google.com –Abbakka Devi Related Documents)

[illegible] ([illegible])

01. [illegible] (1995)	[illegible]
02. [illegible] (1995)	[illegible]
03. [illegible] (1995)	[illegible]
04. [illegible] (1995)	[illegible]
05. [illegible] (1995)	[illegible]
06. [illegible] (1996)	[illegible]
07. [illegible] (1995)	[illegible]
08. [illegible] (1996)	[illegible]
09. [illegible] (1997)	[illegible]
10. [illegible] (1997)	[illegible]
11. [illegible] (1997)	[illegible]
12. [illegible] (1997)	[illegible]
13. [illegible] (1997)	[illegible]
14. [illegible] (1998)	[illegible]
15. [illegible] (1998)	[illegible]
16. [illegible] (1998)	[illegible]
17. [illegible] (1998)	[illegible]
18. [illegible] (2001)	[illegible]
19. [illegible] (2002)	[illegible]
20. [illegible] (2002)	[illegible]
21. [illegible] (2003)	[illegible]
22. [illegible] (2004)	[illegible]
23. [illegible] (2005)	[illegible]
24. [illegible] (2008)	[illegible]
25. [illegible] (2008)	[illegible]
26. [illegible] (2008)	[illegible]
27. [illegible] (2010)	[illegible]
28. [illegible] (2011)	[illegible]
29. [illegible] (2011)	[illegible]
30. [illegible] (2011)	[illegible]
31. [illegible] (2011)	[illegible]
32. [illegible] (2011)	[illegible]

ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ತುಳುಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳು ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಅಕುಲೆ ಸೇವೆ ಸಂದ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಂಚಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರೆನ ಬದ್ಕ್, ಸಾಧನೆಲೆನ್ ನೆಂಪುಡು ಒರಿತೊನುನವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮೊ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಕುಲೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪಾದ್ 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಗ್ರಂತೊಮಾಲೆಡ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನವೊಂದುಂಡು.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆಗ್ ಗೋವೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಮುಟ್ಟದ ಕಡಲ ಬರಿತ ಜಾಗೆನ್ ಇಡೀಕ ತನ್ಕುಲೆನ ಸ್ವಾದೀನೊಗು ದೆತೊನೊಡುಂದು ಅಬುಲಾಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡಲ ಮುಟ್ಟ ಅಕುಲೆ ಸಾದನೆ ಪಲಿತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದೆ ಕಡತ್ದ್ ಉಳ್ಳಾಲೊಗು ಪೋಯೆರೆ ದಿಂಜ ಅಡೆತಡೆ ಆಂಡ್. ಏತೋ ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಕಷ್ಟನಷ್ಟೊಲೆಗ್ ಕಾರಣಕರ್ತೆ ಪಂಡ ಆಲ್ ಉಳ್ಳಾಲದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಭಾರತದ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಚರಿತ್ರೆಕಾರೆರ್‌ನಕುಲು ಕ್ರಿ.ಶ. 1857ಡ್ ನಡತಿನ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟೊಡು ಜುವೊ ಕಳವೊನ್ನ ಝಾನ್ಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಬಾಯಿ ಮಲ್ಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬರೆತೆರ್. ಆಂಡ ಅಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ 200 ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ರಾಜ್ಯೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಎದುರುಡು ಪೊರುಂಬಿನ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ಬರೆಯಿನಕುಲು ಕಮ್ಮಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಂಗತಿ ಬನ್ನಗ ಕಿತ್ತೂರು ಚೆನ್ನಮ್ಮ (1780-1830)ನೇ ಸುರುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿಂದ್ ಬರೆಪೆರ್. ಅವು ಸರಿಯತ್ತ್. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುರುತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ ಉಳ್ಳಾಲೊದ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ಬೆಡಿ, ಪಿರಂಗಿದೆದುರುಡು ತನ್ನ ಕಡೆತಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಾವೊಂದು ಬಿರು-ಪಗರಿ, ಕತ್ತಿ, ದೊಣ್ಣೆ, ತೂಟೆದ ಹತ್ಯಾರ್‌ಡ್ ಸೋಪಾದ್ ಬೆರಿಪತ್ತಿನಾಲ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕ. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರೆನ ದಂಡ್‌ದ ಏತೋ ತೈನಾತಿನಕ್ಲೆನ್ ಕೆರ್ದ್ ಯುರೋಪ್ ದೇಶೊನೇ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಪುದರ್ ಕೇನ್ನಗ ಗಡಗಡ ನಡುಗುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತಿನಾಲ್.

ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಬಗೆಟ್ ದಿಂಜ ಬೂಕುಲೆನ್ ಓದುದು ಸಂಶೋದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೆರಿವೊಂದು ಈ ಬೂಕುನು ಬರೆಯಿನ ಸಸಿಹಿತ್ಲುದ ವಿ.ಕೆ. ಯಾದವ್ ಪಡುಬಿದ್ರೆದ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್. ಆರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆತಿನ 'ಮಹಾ ವನಿತೆ' ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುಗು ಇನಾಮು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಜಾನಪದೊ ವಿಸಯೊಡು ಆರ್ ದಿಂಜ ತೆರಿಯೊನಿನಾರ್. ಜನಪದ ನಲಿಕೆದ ಕೂಟೊಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿನಾರ್.

ಈ ಬೂಕುನು ಸೋದನಾತ್ಮಕವಾದ್ ಅಬ್ಬಕ್ಕನ ಕತೆ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಲೆಕ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ನೆನ್ನ್ ಓದುನಗ ಮೆಯಿ ಕೊಕ್ಕೆರುಂಡು. ದೇಶಾಬಿಮಾನ ಉರ್ಕರುಂಡು.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

(ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ ಪಾತೆರೊದ ತಿರ್ಲ್)